

T. B. M. M. TUTANAK DERGİSİ

104 üncü Birleşim
10 . 6 . 1997 Salı

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I. – GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	417
II. – GELEN KÂĞITLAR	418
III. – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	424,436
A) GÜNDEMĐİŐI KONUŞMALAR	424
1. – Ankara Milletvekili Yılmaz Ateş'in, Mamak'ta meydana gelen sel felaketine ilişkin gündemdiŐi konuşması ve Bayındırlık ve İŐkân Bakanı Cevat Ayhan'ın cevabı	424:426
2. – Siirt Milletvekili Nizamettin Sevgili'nin, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünde çalışan geçici işçilerin sorunlarına ilişkin gündemdiŐi konuşması	426:428
3. – İstanbul Milletvekili Ahmet Tan'ın, yargı elemanlarına gönderilen son genelgeyeye ilişkin gündemdiŐi konuşması ve Adalet Bakanı Şevket Kazan'ın cevabı	428:433
B) TEZKERELER VE ÖNERGELER	433,436
1. – Romanya'ya gidecek olan Millî Savunma Bakanı Turhan Tayan'a, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Nevzat Ercan'ın vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/862)	433
2. – Çek Cumhuriyetine gidecek olan Devlet Bakanı Mehmet Altınsoy'a, dönüşüne kadar, Adalet Bakanı Şevket Kazan'ın vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/863)	433:434

3. — İsviçre'ye gidecek olan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Necati Çelik'e, dönüşüne kadar, Tarım ve Köyişleri Bakanı Musa Demirci'nin vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/864) 434
4. — Gürcistan'a gidecek olan Devlet Bakanı Ayfer Yılmaz'a, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı H. Ufuk Söylemez'in vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/865) 434
5. — Afyon Milletvekili Kubilay Uygun'un, Çevre Komisyonu üyeliğinden çekildiğine ilişkin önergesi (4/197) 434:435
6. — Ankara Milletvekili Yücel Seçkiner'in, (2/19) esas numaralı kanun teklifini geri aldığına ilişkin önergesi (4/198) 435
7. — Devlet Bakanı Lütfü Esengün'ün, Hollanda'ya yapacağı resmî ziyarete katılacak milletvekillerine ilişkin Başbakanlık tezkeresi (3/866) 436
8. — Bayburt Milletvekili Ülkü Güney ve Ankara Milletvekili Yücel Seçkiner'in, 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askerî Memurlar Kanunu ile 1111 Sayılı Askerlik Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin (2/669) doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/199) 436:439
9. — Denizli Milletvekili Mustafa Kemal Aykurt'un, Kızılcabölük Adıyla Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifinin (2/437) doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/200) 439:440

C) ÇEŞİTLİ İŞLER

441

1. — (10/18-27-30-68-113-170) ve (10/185-186) esas numaralı Meclis araştırması komisyonlarının, başkan, başkanvekili, sözcü ve kâtip üye seçimini yapmak üzere toplanacakları gün, saat ve yere ilişkin Başkanlık duyurusu 441
2. — Genel Kurulun 5.6.1997 tarihli 103 üncü Birleşiminde görüştülen ve kanunlaştıkları ifade edilen; 120, 123 ve 138 sıra sayılı kanun tasarılarının yapılan açık oylamalarında kullanılan oy pusulalarının tasnifleri sonucunda, toplantı yetersayılarının bulunmadığı, dolayısıyla kanunlaşmadıkları anlaşıldığından, bu kanun tasarılarının, Genel Kurulun 11.6.1997 Çarşamba günü birleşimde tekrar açık oya sunulacağına ilişkin Başkanlık açıklaması 441

IV. — ÖNERİLER

435

A) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

435

1. — Gündemdeki sıralamanın yeniden yapılmasına ilişkin Danışma Kurulu Önerisi 435:436

V. — GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MECLİS ARAŞTIRMASI

441

A) GÖRÜŞMELER

441

1. — Kocaeli Milletvekili Necati Çelik ve 38 arkadaşının, zorunlu tasarruf kesintilerinin değerlendirilmesi konusunda Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi ve (10/17) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonu Raporu (S. Sayısı : 312) 441:466

VI. — SORULAR VE CEVAPLAR

467

A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

467

1. — İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın, İstanbul-Çatalca-Dursunköy'de bulunan bir araziye ilişkin sorusu ve Bayındırlık ve İskân Bakanı Cevat Ayhan'ın yazılı cevabı (7/2633) 467:468
2. — Tekirdağ Milletvekili Bayram Fırat Dayanıklı'nın, SEK ve mandracıların üreticiyi mağdur ettiği iddiasına ilişkin sorusu ve Tarım ve Köyişleri Bakanını Musa Demirci'nin yazılı cevabı (7/2665) 468:469
3. — Manisa Milletvekili Tevfik Diker'in, Ankara Etimesgut Oto Sanayi Sitesi ile Ümitköy girişi kavşağını birbirine bağlayacak yola ilişkin sorusu ve Bayındırlık ve İskân Bakanı Cevat Ayhan'ın yazılı cevabı (7/2669) 469:470
4. — Ankara Milletvekili Hikmet Uluğbay'ın, Flash TV'ye yapılan saldırıya ve faillerine ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Meral Akşener'in yazılı cevabı (7/2677) 470:472
5. — Erzincan Milletvekili Mustafa Kul'un, Erzincan Polis Okulunun ne zaman hizmete açılacağına ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Meral Akşener'in yazılı cevabı (7/2682) 472:473
6. — Gaziantep Milletvekili Mustafa R. Taşar'ın, Gaziantep İli Nurdagi İlçesinin adliye binası ihtiyacına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Şevket Kazan'ın yazılı cevabı (7/2706) 473:474
7. — Bursa Milletvekili Ali Rahmi Beyreli'nin, Bursa'da temeli atılan 2 nci SSK hastanesi inşaatına ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Necati Çelik'in yazılı cevabı (7/2713) 474:475
8. — Aydın Milletvekili Cengiz Altunkaya'nın, görevden alınan ve başka bir ilde görevlendirilen il müdürlerine ilişkin sorusu ve Bayındırlık ve İskân Bakanı Cevat Ayhan'ın yazılı cevabı (7/2725) 475:476
9. — Diyarbakır Milletvekili Sebgetullah Seydaoğlu'nun, bürokratların M.G.K. Akademisinde eğitime tabi tutuldukları iddialarına ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Turhan Tayan'ın yazılı cevabı (7/2739) 477:478
10. — Diyarbakır Milletvekili Sebgetullah Seydaoğlu'nun, korucuların askerlik hizmetine ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Turhan Tayan'ın yazılı cevabı (7/2740) 478:479
11. — İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş'ın;
- Özel tiyatrolara,
- İçel Milletvekili D. Fikri Sağlar'ın;
- Bodrum Kalesi içindeki sergi salonuyla ilgili basında yer alan bazı iddialara,
- İlişkin soruları ve Kültür Bakanı İsmail Kahraman'ın yazılı cevabı (7/2745, 7/2753) 479:484

12. — Hatay Milletvekili Atilâ Sav'ın, İskenderun-Arsuz'da Zelli Çayı üzerine çevre kirliliğine yol açan bir maden işletmesi kurulacağı iddiasına ilişkin sorusu ve Çevre Bakanı Ziyattin Tokar'ın yazılı cevabı (7/2751) 485:486
13. — Bursa Milletvekili Ali Rahmi Beyreli'nin, Bursa Adalet Sarayı inşaatına ilişkin sorusu ve Bayındırlık ve İskân Bakanı Cevat Ayhan'ın yazılı cevabı (7/2756) 486:487
14. — Kırklareli Milletvekili İrfan Gürpınar'ın, Kırklareli'nde sınır ticaretine izin verilip verilmeyeceğine ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Ayfer Yılmaz'ın yazılı cevabı (7/2768) 488:489
15. — Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, Flash TV'nin kablolu yayından çıkarılmasına ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Ulaştırma Bakanı Ömer Barutçu'nun yazılı cevabı (7/2780) 489:491
16. — Gaziantep Milletvekili Mustafa R. Taşar'ın, Gaziantep İlinin elektrik trafosu ihtiyacına ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı M. Recai Kutan'ın yazılı cevabı (7/2781) 491:493

I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.00'te açılarak iki oturum yaptı.

Bolu Milletvekili Mustafa Yünlüoğlu'nun, vakıf arazilerine ilişkin gündem dışı konuşmasına Devlet Bakanı Ahmet Cemil Tunç cevap verdi.

İstanbul Milletvekili Ali Talip Özdemir ile,

Trabzon Milletvekili Hikmet Sami Türk,

5 Haziran Dünya Çevre Günü münasebetiyle çevre sorunlarının önemine ilişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Komisyunun çalışma süresinin bir ay daha uzatılmasına ilişkin (10/160) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonu Başkanlığı,

Türkiye Büyük Millet Meclisini temsilen Hollanda'yı ziyaret edecek milletvekillerine ilişkin Başkanlık,

Tezkereleri Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının;

1 inci sırasında bulunan 23,

2 nci sırasında bulunan 132,

3 üncü sırasında bulunan 164,

4 üncü sırasında bulunan 168,

9 uncu sırasında bulunan 232,

10 uncu sırasında bulunan 146,

Sıra sayılı kanun tasarıları ile kanun tekliflerinin müzakereleri, komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadıklarından ertelendi.

Turizmi Teşvik Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (1/580, 2/114, 2/223, 2/637) (S. Sayısı : 268) yapılan müzakerelerden,

Bazı Yörelerde Meydana Gelen Tabii Afetlerden Zarar Görenlerin Gelir, Kurumlar ve Geçici Vergilerinin Terkini ile Kurumlar Vergisi Kanununun 7 nci Maddesine Bir Bent Eklenmesi ve 28.8.1992 Tarihli ve 3838 Sayılı Kanunun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı (1/301) (S. Sayısı : 178),

Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/729) (S. Sayısı : 316),

Türkiye Cumhuriyeti ile İspanya Krallığı Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşmasının (1/599) (S. Sayısı : 329),

Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarıları yapılan müzakere ve açık oylamalardan;

Sonra kabul edildikleri ve kanunlaştıkları açıklandı.

Türkiye Cumhuriyeti ile Hırvatistan Cumhuriyeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Antlaşmasının (1/333) (S. Sayısı : 120),

Türkiye Cumhuriyeti ile Makedonya Cumhuriyeti Arasında Dostluk, İyi Komşuluk ve İşbirliği Antlaşmasının (1/380) (S. Sayısı : 123),

Türkiye Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Arasında Spor Alanında İşbirliğine İlişkin Protokolün (1/317) (S. Sayısı : 138),

Türkiye Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Arasında Kültür ve Güzel Sanatlar (1/320) (S. Sayısı : 140),

Türkiye Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Arasında Tıp ve Sağlık (1/315) (S. Sayısı : 141),

Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarıları için yapılan açık oylamalarda toplantı yetersayısı bulunmadığı anlaşıldığından, açık oylamaların bir sonraki birleşimde tekrarlanacağı bildirildi.

10 Haziran 1997 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere, birleşime 19.07'de son verildi.

Yasin Hatiboğlu

Başkanvekili

Ali Günaydın

Konya

Kâtip Üye

Ahmet Dökülmez

Kahramanmaraş

Kâtip Üye

II. — GELEN KÂĞITLAR

No. : 144

6.6.1997 CUMA

Teklif

1. — Refah Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Salih Kapusuz, Malatya Milletvekili Oğuzhan Asiltürk ile Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekilleri Denizli Milletvekili Mehmet Gözlükaya, Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'tün ve İstanbul Milletvekili Mehmet Ali Şahin'in Siyasî Partiler Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/826) (Anayasa Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi : 6.6.1997)

Rapor

1. — Hayvanları Koruma Kanunu Tasarısı ve Adalet ve Çevre komisyonları raporları (1/436) (S. Sayısı : 332) (Dağıtma tarihi : 6.6.1997) (GÜNDEME)

Sözlü Soru Önergisi

1. — Karaman Milletvekili Fikret Ünlü'nün, Karaman çevresinde meydana gelen dolu afetinden zarar görenlere yardım yapılıp yapılmayacağına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/570) (Başkanlığa geliş tarihi : 4.6.1997)

Yazılı Soru Önergeleri

1. — Zonguldak Milletvekili Hasan Gemici'nin, Zonguldak SSK Hastanelerinde kılık kıyafet kurallarına uyulmadığı iddialarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından yazılı soru önergesi (7/2850) (Başkanlığa geliş tarihi : 4.6.1997)

2. — Sivas Milletvekili Nevzat Yanmaz'ın, bir ihale hakkında basında çıkan iddialara ilişkin Devlet Bakanından yazılı soru önergesi (7/2851) (Başkanlığa geliş tarihi : 4.6.1997)

3. — Sivas Milletvekili Nevzat Yanmaz'ın, DSI'den alacağı bulunan bir müteahhit hakkında basında çıkan iddialara ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından yazılı soru önergesi (7/2852) (Başkanlığa geliş tarihi : 4.6.1997)

4. — Muğla Milletvekili Zeki Çakıroğlu'nun, Cide Atatürkçü Düşünce Derneğine emniyetçe uygulanan işleme ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/2853) (Başkanlığa geliş tarihi: 4.6.1997)

5. — İzmir Milletvekili Sabri Ergül'ün, İstanbul Emniyet Müdürlüğü Narkotik Şube Müdürlüğünde işkence aletlerinin bulunup bulunmadığına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/2854) (Başkanlığa geliş tarihi : 4.6.1997)

6. — Adıyaman Milletvekili Celal Topkan'ın, Nemrut Dağı'ndaki tarihî eserlere ve Kahta'da düzenlenen festivale ilişkin Turizm Bakanından yazılı soru önergesi (7/2855) (Başkanlığa geliş tarihi : 4.6.1997)

7. — Adıyaman Milletvekili Celal Topkan'ın, Adıyaman'daki briket üreticilerine ilişkin Maliye Bakanından yazılı soru önergesi (7/2856) (Başkanlığa geliş tarihi : 4.6.1997)

8. — İzmir Milletvekili Sabri Ergül'ün, gözaltı sürelerine ve gözaltındakilerin avukatlarıyla görüştürülmesi konusundaki genelgeye ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2857) (Başkanlığa geliş tarihi : 4.6.1997)

9. — Aydın Milletvekili Fatih Atay'ın, hububat taban fiyatlarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2858) (Başkanlığa geliş tarihi : 4.6.1997)

10. — İstanbul Milletvekili Emin Kul'un, yurda kaçak olarak sokulan döviz, altın ve diğer kıymetli madenlere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2859) (Başkanlığa geliş tarihi : 4.6.1997)

11. — Niğde Milletvekili Akın Gönen'in, Bayındırlık ve İskân Bakanlığında korunmaya muhtaç çocuklar için ayrılan kadrolara usulsüz atama yapıldığı iddialarına ilişkin Devlet Bakanından yazılı soru önergesi (7/2860) (Başkanlığa geliş tarihi : 4.6.1997)

12. — İstanbul Milletvekili Azmi Ateş'in, Koç Üniversitesi adına orman arazisi üzerinde tahsisat yapıldığı iddialarına ilişkin Orman Bakanından yazılı soru önergesi (7/2861) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.6.1997)

13. — İstanbul Milletvekili Azmi Ateş'in, Koç Vakfının hazine kefaletiyle dış kredi aldığı iddialarına ilişkin Devlet Bakanından yazılı soru önergesi (7/2862) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.6.1997)

14. — İzmir Milletvekili Ali Rıza Bodur'un, Danıştay kararına rağmen faaliyetlerini sürdüren bir madencilik şirketine ilişkin Çevre Bakanından yazılı soru önergesi (7/2863) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.6.1997)

15. — Antalya Milletvekili Bekir Kumbul'un, Antalya - Alanya Karayolu için ayrılan ödeneğe ve Manavgat köprüsü projesine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından yazılı soru önergesi (7/2864) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.6.1997)

16. — Antalya Milletvekili Bekir Kumbul'un, Antalya - Manavgat hastanesi projesine ayrılan ödeneğe ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/2865) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.6.1997)

17. — Aydın Milletvekili Fatih Atay'ın, Etibank yönetim kurulu üyelerine ve Başbakanlık uzman yardımcılığı sınavına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2866) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.6.1997)

9.6.1997 PAZARTESİ

No. : 145

Tasarı

1. — Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/605) (Millî Savunma ve Plan ve Bütçe ve İçişleri komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 3.6.1997)

Tezkereler

1. — Ordu Milletvekili Mustafa Hasan Öz'ün, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi (3/827) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyona) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.6.1997)
2. — Van Milletvekili Mustafa Bayram'ın, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi (3/828) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyona) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.6.1997)
3. — İçel Milletvekili D. Fikri Sağlar'ın, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi (3/829) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyona) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.6.1997)
4. — İstanbul Milletvekili Emin Kul'un, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi (3/830) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyona) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.6.1997)
5. — Rize Milletvekili Ahmet Mesut Yılmaz'ın, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi (3/831) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyona) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.6.1997)
6. — Rize Milletvekili Şevki Yılmaz'ın, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi (3/832) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyona) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.6.1997)
7. — Muğla Milletvekili Zeki Çakıroğlu'nun, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi (3/833) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyona) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.6.1997)
8. — Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi (3/834) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyona) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.6.1997)
9. — İzmir Milletvekili Sabri Ergül'ün, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi (3/835) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyona) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.6.1997)
10. — İçel Milletvekili D. Fikri Sağlar'ın, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi (3/836) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyona) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.6.1997)
11. — İstanbul Milletvekili Ali Talip Özdemir'in, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi (3/837) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyona) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.6.1997)
12. — Denizli Milletvekili Mustafa Kemal Aykurt'un, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi (3/838) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyona) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.6.1997)
13. — Rize Milletvekili Şevki Yılmaz'ın, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi (3/839) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyona) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.6.1997)
14. — Rize Milletvekili Şevki Yılmaz'ın, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi (3/840) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyona) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.6.1997)

15. — Samsun Milletvekili Murat Karayağın'ın, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi (3/841) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyona) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.6.1997)

16. — Mardin Milletvekili Mahmut Duyan'ın, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi (3/842) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyona) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.6.1997)

17. — Şanlıurfa Milletvekili İbrahim Halil Çelik'in, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi (3/843) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyona) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.6.1997)

18. — Çorum Milletvekili Zülfikâr Gazi'nin, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi (3/844) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyona) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.6.1997)

19. — Ardahan Milletvekili İsmet Atalay'ın, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi (3/845) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyona) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.6.1997)

20. — Diyarbakır Milletvekili Sebgetullah Seydaoğlu'nun, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi (3/846) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyona) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.6.1997)

21. — Konya Milletvekili Nezir Büyükcengiz'in, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi (3/847) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyona) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.6.1997)

22. — Rize Milletvekili Şevki Yılmaz'ın, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi (3/848) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyona) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.6.1997)

23. — Kastamonu Milletvekili Muharrem Hadi Dilekçi'nin, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi (3/849) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyona) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.6.1997)

24. — Hatay Milletvekili Hüseyin Yayla'nın, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi (3/850) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyona) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.6.1997)

25. — Antalya Milletvekili Hayri Doğan'ın, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi (3/851) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyona) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.6.1997)

26. — Gaziantep Milletvekili Kahraman Emmioğlu'nun, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi (3/852) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyona) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.6.1997)

27. — Isparta Milletvekili Ömer Bilgin'in, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi (3/853) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyona) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.6.1997)

28. — Kastamonu Milletvekili Hadi Dilekçi'nin, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi (3/854) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyona) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.6.1997)

29. — Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi (3/855) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyona) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.6.1997)

30. — İstanbul Milletvekili Necdet Menzir'in, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi (3/856) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyona) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.6.1997)

31. — Tekirdağ Milletvekili Hasan Peker'in, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi (3/857) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyona) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.6.1997)

32. — Denizli Milletvekili Adnan Keskin'in, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi (3/858) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyona) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.6.1997)

33. — Erzincan Milletvekili Mustafa Yıldız'ın, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi (3/859) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyona) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.6.1997)

34. — Afyon Milletvekili Kubilay Uygun'un, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi (3/860) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyona) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.6.1997)

35. — Burdur Milletvekili Mustafa Çiloğlu'nun, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi (3/861) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyona) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.6.1997)

10.6.1997 SALI

No. : 146

Kanun Hükmünde Kararnameler

1. — Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Hükmünde Kararname, (1/606) (Plan ve Bütçe ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 6.6.1997)

2. — Özel Eğitim Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/607) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 6.6.1997)

Teklifler

1. — Ankara Milletvekili Şaban Karataş'ın; Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/827) (Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Plan ve Bütçe komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.6.1997)

2. — Kocaeli Milletvekili Halil Çalık ve 2 Arkadaşının; 3797 ve 657 Sayılı Kanunlarla 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/828) (Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Plan ve Bütçe komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.6.1997)

3. — Zonguldağ Milletvekilleri Hasan Gemici ve T. Boray Baycık'ın; Yedi İlde Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında 9 Eylül 1993 Tarih ve 504 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnenin 1 inci Maddesinin 1 inci Fıkrasının Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/829) (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.6.1997)

4. — Sinop Milletvekili Metin Bostancıoğlu'nun; Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/830) (Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Plan ve Bütçe komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.6.1997)

5. — Muğla Milletvekili Fikret Uzunhasan'ın; Türk Optometri ve Optik Meslekler Kanunu Teklifi (2/831) (Adalet ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.6.1997)

6. — İzmir Milletvekili H. Ufuk Söylemez ve Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün; 4059 Sayılı Hazine Müsteşarlığı ile Dış Ticaret Müsteşarlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/832) (Anayasa ve Plan ve Bütçe komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 6.6.1997)

7. — Bartın Milletvekili Cafer Tufan Yazıcıoğlu'nun; Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmündeki Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/833) (Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Plan ve Bütçe komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 6.6.1997)

8. — Bartın Milletvekili Cafer Tufan Yazıcıoğlu'nun; Bartın İlinde Üç İlçe Kurulması ile İlgili Kanun Teklifi (2/834) (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 6.6.1997)

Raporlar

1. — Türkiye Cumhuriyeti ve Ukrayna Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/596) (S. Sayısı : 330) (Dağıtma tarihi : 10.6.1997) (GÜNDEME)

2. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/585) (S. Sayısı : 331) (Dağıtma tarihi : 10.6.1997) (GÜNDEME)

3. — Erzincan Milletvekili Mustafa Kul ve Hatay Milletvekili Nihat Matkap'ın, 2108 Sayılı Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Yasasının Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/225) (S. Sayısı : 333) (Dağıtma tarihi : 10.6.1997) (GÜNDEME)

4. — Niğde Milletvekili Akın Gönen'in, Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/460) (S. Sayısı : 334) (Dağıtma tarihi : 10.6.1997) (GÜNDEME)

Yazılı Soru Önergeleri

1. — İstanbul Milletvekili Azmi Ateş'in, Kapıdağ Müzesinden çalındığı iddia edilen tarihi eserlere ilişkin Kültür Bakanından yazılı soru önergesi (7/2867) (Başkanlığa geliş tarihi : 6.6.1997)

2. — İstanbul Milletvekili Azmi Ateş'in, Çanakkale Saroz Körfezinde bulunan batık bir gemiye izinsiz dalış yapıldığı iddialarına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/2868) (Başkanlığa geliş tarihi : 6.6.1997)

3. — Edirne Milletvekili Mustafa İlmen'in, hakkında kapatma kararı alınan Edirne Koza Tarım Satış Kooperatifine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından yazılı soru önergesi (7/2869) (Başkanlığa geliş tarihi : 6.6.1997)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 15.00

Tarih : 10 Haziran 1997 Salı

BAŞKAN : Başkanvekili Uluç GÜRKAN**KÂTİP ÜYELER : Ünal YAŞAR (Gaziantep), Kemalettin GÖKTAŞ (Trabzon)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 104 üncü Birleşimini açıyorum.

Sayın milletvekilleri, görüşmelere başlıyoruz.

Üç arkadaşımıza gündem dışı söz vereceğim.

III. – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**A) GÜNDEM DİŞİ KONUŞMALAR**

1. – Ankara Milletvekili Yılmaz Ateş'in, Mamak'ta meydana gelen sel felaketine ilişkin gündem dışı konuşması ve Bayındırlık ve İskân Bakanı Cevat Ayhan'ın cevabı

BAŞKAN – Gündem dışı birinci söz, Mamak'ta meydana gelen sel felaketi konusunda, Ankara Milletvekili Sayın Yılmaz Ateş'in.

Buyurun Sayın Ateş. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Ateş, süreniz 5 dakikadır.

YILMAZ ATEŞ (Ankara) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Yüce Meclisi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

8 Haziran 1997 Pazar günü, saat 16.00 sıralarında, Ankaramızın Mamak İlçesinde meydana gelen yağış sonucu, çok sayıda işyerimiz hasar gördü. Yağmurun gündüz saatlerinde yağmış olması, maddî hasara yol açtı; ama, bir tek tesellimiz var; o da, can kaybına yol açmaması. 70'e yakın ev, 47 işyeri, 12 aracımız hasar gördü. Evlerin ve işyerlerinin büyük bir bölümü, oturulamaz ölçüde harap oldu. İş aletleri ve ev eşyaları da kullanılamaz durumdadır. Asfaltlı asfaltsız, yolların tamamı, harap oldu, kullanılamaz durumdadır.

Boğaziçi'nde evi sular altında kalan bir vatandaşımız, olayı bize anlatırken gözyaşlarını da tutamadı. Gözyaşlarının nedeni, olayın şoku değildi; olayın şokunu üzerinden atmıştı. Aylık 11 milyon lira asgarî ücretle çalışan bu vatandaşımızın, 2 milyon liraya tuttuğu evi sular altındaydı, bütün ev eşyaları sular içerisindeydi, kullanılamaz durumdaydı; ama, esas üzüldüğü nokta, taksitle, yeni aldığı buzdolabının daha taksitleri bitmeden kullanılamaz duruma gelmiş olmasıydı. Bu vatandaşımız, esas, bundan sonra nasıl yaşamını sürdürebilirimin endişesiyle, gözyaşlarını tutamıyordu.

Mamak, Ankara'nın yoksul bir ilçesi ve Mamaklıların yüzde 90'ı da bu koşullar altında, bu koşullar içerisinde yaşamını sürdürmektedir. Aslında, bu yaşam, tabii, Mamaklıların kaderi değildir. Yıllar yılı gecekondulaşmayı tahrik edenler "yapın, arkanızdayız" diyenler, altyapı hizmetlerini sunmadan, bu kentleri birer bina yığımına dönüştürmüşlerdir.

Mamak'ın yüzde 90'ı gecekondudan oluşmaktadır ve yüzde 90'ı da imarsızdır. Bu ilçenin yüzde 95'inin imar planı yapılmış; ama, imar uygulamalarına geçilmemiştir. 1994 yılında seçilen Ankara Anakent Belediyesi yönetimi, maalesef, bu imar planlarını uygulama aşamasına getirmemektedir, uygulamamaktadır. Eğer, Hatip Çayı ve İmrahor Vadisi projeleri uygulamaya geçirilmiş olsaydı -1994 yılından beri bekliyor- televizyonlarımızın ekranlarına gelen ve yaşamlarını su altında bıraktığımız o vatandaşları seyretmek yerine, yeşil kentler, yeşil alanlar seyrediyor olacaktık.

Mamak Belediyesi, 45 kilometrelik imar yolu açmış; ama, Anakent Belediyesi, bu yolun kanal ve altyapısını oluşturmadığı için, yapmadığı için, şimdi, o 45 kilometrelik yol doğal sel yatağına dönüşmüştü.

Şimdi, Sayın Belediye Başkanına "altyapı neden yok" diye sorulunca -bugünkü ajans bültenlerine baktım- diyor ki: "Ne var... 'Altyapı yok yok' diye propaganda yapacağımıza... Bu sorun hepimizindir, bunu çözeceğiz; ama 'altyapı yok' diye fazla propaganda yapmanın da bir anlamı yok."

Şimdi, bu belediyemiz çok ilginç bir yer. Anakent Belediyesi, kendisine bağlı olan belediyeler arasında ayırım yapmaktadır. Sincan İlçesi Belediyesine, 1996 yılı içerisinde, 297 milyar lira yardım yapılmış; 1997 yılı içinde de bütün memur ve işçi ücretleri ödeniyor; ama, Sincan'ın 7 katı olan Mamak'a tek kuruş yardım yapılmadığı gibi, 247,5 milyar lira -1989-1994 yılları arasında yapılan yardım da dahil olmak üzere- hem de icra yoluyla geri alınmış. Ayrıca, birbuçuk yıldır da, bir gram asfalt vermiyor...

BAŞKAN – Sayın Ateş, lütfen toparlayalım.

YILMAZ ATEŞ (Devamla) – Nedeni de şu: Mamak ve Çankaya, çağdaş, demokratik, laik bir ilçe olmaya aday, aydınlık Türkiye'nin yüzleri olmaya aday; ama, Sincan İlçesi de, mollaların İslam cumhuriyeti başkenti olmaya aday. O nedenle de, belediye başkanı, böyle bir ayırımcılık yapmaktadır.

ALİ OĞUZ (İstanbul) – Ayıp!.. Ayıp!..

YILMAZ ATEŞ (Devamla) – Anakent Belediyesi, tanesi 10 milyar liraya mal olan şu göbeklere yaptırdığı o havuzlar yerine ve 10 trilyon lira ödediği o ön ödemeli sayaçlar yerine, Mamak İlçemizin altyapısına yönelseydi, Mamaklılar, pazar günü bu felaketi de yaşamamış olacaktı.

Hasar tespit çalışmalarının bu hafta sonuna kadar tamamlanacağı belirtiliyor. Umuyor ve diliyorum ki, bu, sadece verilen bir sözle kalmaz; bunun takipçisi olacağız. Tespit edilecek hasarın tamamının bir an önce ödenmesi gerekir. 10 milyon lira olarak belirlenen kira yardımı azdır; bu kira yardımı da artırılmalıdır.

Umuyor ve diliyorum ki, Refah Partisinin bu ayırımcı, bölücü uygulamaları, ne Mamaklılara yeni bir felaket yaşatır ne de Türkiye'ye.

Hepinizi saygıyla selamlıyor; Mamaklılara da, tekrar, geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum. (CHP ve DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Ateş.

Gündem dışı konuşmayı yanıtlamak üzere, Bayındırlık ve İskân Bakanı Sayın Cevat Ayhan; buyurun efendim.

BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANI CEVAT AYHAN (Sakarya) – Muhterem Başkan, muhterem üyeler; Ankara'nın Mamak İlçesinde, pazar günü, saat 17.00 ilâ 24.00 arasında meydana gelen sağanak yağışlardan sonra vaki olan su baskınları sebebiyle gündem dışı konuşma yapan Yılmaz Ateş Beyefendiye teşekkür ederim.

Bu afetten sonra, Ankara Valisi ve Devlet Bakanı Sacit Günbey Beyle beraber, afet bölgesini gezdik, su baskınına maruz kalan mahalleleri tek tek ziyaret ettik, evlerde telef olan ev eşyalarını da gördük; çok ağır sağanak yağış sebebiyle meydana gelen bu sel baskınları neticesinde, Tuzluca-yır, Misket, Boğaziçi, Derbent, Zeki Doğan, Türközü, Akşemsettin, Duralı Alıç ve Çağlayan Mahallelerinde 66 ev, 33 işyerinin su baskınına maruz kalması ve 12 aracın da hasar görmesi neticesinde vatandaşların maruz kaldığı bu acılı durumu, ıstırapı paylaşmak için kendilerini evlerinde ziyaret ettik ve yapılacak olan yardımı görüştük.

Hasar tespit çalışmaları devam etmektedir. Şu ana kadar gelen bilgilere göre, 1 evde ağır hasar, 5 evde de hafif hasar bulunmaktadır. Ayrıca, bu su baskını, sel baskını sebebiyle ev eşyalarının

da meydana gelen zararları da telafi etmek için, ilgili mevzuata ve hasar durumuna göre, 25 milyon, 50 milyon ve 75 milyon lira kendilerine yardım yapılacaktır. Ailelere, seyyanen, hemen 10 milyon lira dağıtılmıştır ve hasar tespitine göre de ilave yardımlar yapılacaktır.

Buna benzer, daha ağır şartlarda bir sel felaketi, 1988 Haziran ayında da olmuş, daha büyük tahribat meydana gelmişti. Tabii, genelinde baktığımız zaman, bir süre önce, Sincan'da da aynı hasar meydana geldi; gittik, onu da yerinde gördük; evlerin zemin katlarını sular basmıştı; ilgililerle alınabilecek tedbirleri görüştük. Tabii, genelinde baktığımız zaman -Türkiye genelinde arz ediyorum- Ankara da içinde olmak üzere, şehirlerimizde yağmur suyu drenaj sistemleri yoktur; sağanak halinde yağın yağmurlar mevcut kanalizasyonun logarlarına doğru hücum etmekte ve tabii, çamur, kum ve diğer teressübatla beraber bunlar da tıkanmaktadır. Zaten, bunların debileri ve kesitleri yağmur suyunu dreyn edecek, tahliye edecek çapta değildir; kanalizasyon şebekeleri, sadece, evlerden ve işyerlerinden çıkan atık suları tahliye içindir. Yani, netice itibariyle, Türkiye'de, yağmur suyu drenaj sistemi olmadığı için, zaman zaman, şehirlerimiz bu afete maruz kalmaktadır.

Ayrıca, tabii -Ankara için arz ediyorum; diğer şehirlerde de bu böyledir-sel sularına maruz kalacak olan yerlere bina yapılmakta, işyeri yapılmakta ve neticede, bu felaketler doğmaktadır. Bakanlığımızın Afetler Genel Müdürlüğü, Ankara için de, geçmişte bu çalışmaları yapmıştır.

İskâna kapalı olan yerleri, yeşil saha olarak bırakılan yerleri, maalesef, belediyeler, mahallî idareler, muhtelif zamanlarda -şu veya bu partiyi kastetmiyorum; hepsi bunun içerisinde- iskâna açmakta, kaçak yapılaşmaya müsaade etmekte ve neticede, bu afetler meydana gelmektedir.

Bunun tedbiri: Bir taraftan yağmur suyu drenaj sistemlerinin, yağmur suyu debilerine göre tesislerini yapmak; ikincisi de, afete maruz kalacak olan bu bölgeleri iskâna kapalı tutmaktır. Ankara'da yapılan bu çalışmaları, 5 dakika içerisinde, tafsilatıyla anlatmakla zamanı uzatmak istemiyorum; ama, şunu ifade edeyim: Geçmişte, Ankara'da, afete maruz bölgelerde meskûn olan vatandaşlar buralardan kaldırılmış, kendilerine başka yerlerde ev yapılmış; ama, bunların afete maruz bölgelerdeki evleri mahallî idareler tarafından yıkılmadığı için, tekrar o bölgelerde ilave evler de yapıldığı için, bugün, Ankara'da, 10 bin civarında ev afete maruz bölgelerdedir. Ankara'da, bu bölgelerle ilgili yeni imar planları, doku yenilemeleri uygulamaya geçirildiğinde, tabii, bu meskenlerde oturan vatandaşlar, bu bölgelerden kaldırılıp, daha emniyetli bölgelerde yeni meskenlere kavuşturulacaktır. Meselenin mahiyeti budur.

Değerli milletvekili arkadaşımızın, tabii, teknik bir konuyu, bir afet konusunu buraya getirirken "bir laik şehir, bir molla şehir" diye bölücülük yapmasını da yadırgadım. Bu, teknik bir meseledir. (RP sıralarından alkışlar) Tabii, Ankara'dan CHP'li belediyeler de gelip geçmiştir -DSP'li, SHP'li; her neyse- diğer partilerden de belediyeler gelip geçmiştir. Türkiye'nin imkânları da ortadadır, belediyelerimizin teknik hizmetlere yönelik kabiliyetleri de ortadadır. Bunlarla ilgili düzenleme yapacaksak, elbirliğiyle, belediyelerin kaynaklarını aşırı istihdamla israf edip halka dönük hizmetlerini yapamayacak duruma gelmelerini engelleyen, belediyelere ilave gelir kaynakları veren, belediyelere mahallî gelir kaynakları ihdas eden ve belediyelerin büyük projeleri mahallinde finanse edecek düzenlemeyi getiren birtakım kanunî düzenlemeler yapmak da gerekmektedir.

Aslında, birbirimizi suçlayarak bir yere gitmek de mümkün değildir. Bunlar, bilgi, dirayet, disiplin ve bir de malî kaynak meselesidir. Bunları ortaya koyarsak, Türkiye'nin bu problemlerini çözeriz.

Hepinize teşekkür eder, hürmetle selamlarım. (RP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

2. - *Siirt Milletvekili Nizamettin Sevgili'nin, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünde çalışan geçici işçilerin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması*

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci konuşma, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünde çalışan geçici işçilerin sorunları hakkında, Siirt Milletvekili Sayın Nizamettin Sevgili'nin.

Buyurun Sayın Sevgili. (ANAP sıralarından alkışlar)

NİZAMETTİN SEVGİLİ (Siirt) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şu anda, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünde çalışan geçici işçilerin sorunlarını dile getirmek üzere huzurlarımızda bulunmaktayım. Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünde çalışan geçici işçi kardeşlerimin durumları, geçmişte, arkadaşlarımız tarafından birçok kez bu kürsüde dile getirilmiş; ancak, bu sorunların çözümünde hiçbir olumlu netice alınmamıştır. Maalesef, bu konuşmalar, önce tutanaklara alınmış, sonra arşivlere kaldırılmıştır.

Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü bünyesinde çalışan geçici işçi sayısı, 1985 yılında 28 550 kişi iken, 1996 yılı sonu itibarıyla 42 089 kişiye ulaşmıştır. Bu işçi kardeşlerimiz, Türkiye'nin her ilinde görev yapmaktadırlar. Benim seçim bölgem olan Siirt İlinde de 522 geçici işçi çalışmaktadır.

BAŞKAN – Sayın Sevgili, bir dakika efendim.

Sayın milletvekilleri, sayın hatibi biraz daha sükûnetle dinleyelim; sohbetlerinize devam ederseniz, lütfen, kulise taşıyalım; izlemekte ben dahi güçlük çekiyorum.

Buyurun Sayın Sevgili.

NİZAMETTİN SEVGİLİ (Devamla) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri, İş Kanununda, geçici işçi, belirli bir işi belirli bir sürede yapan kişi olarak tanımlanmıştır; ancak, uygulamada ise, geçmiş iktidarlar tarafından suiistimal edilen bu kurum, kartvizitle, telefonla veya mektupla işçi yerleştirmek suretiyle, oy deposu olarak kullanılmıştır. Bugün gelinen noktada ise, ekmeğin parası kazanmak için işe girmenin dışında hiçbir suç olmayan bu kardeşlerimize "dört ay çalışacaksın, sekiz ay aç gezeceksin" denilmektedir. Şimdi, Refahiyol Hükümetine soruyorum: Sizin düzeniniz, adil düzeniniz bu mudur, bu mu sizin sosyal adaletiniz?!

Değerli milletvekilleri, bu cefakâr, bu çilekeş kardeşlerimiz çalışmadığı zaman, kurumun makineleri susuyor, pas tutuyor; köylerimizin yolları, kışın kardan, yazın tozdan topraktan geçilmiyor. Köylerimize yol, su ve köprülerin yapılabilmesi için, evinden uzak, gecesini gündüzüne katarak, canla başla çalışan bu kardeşlerimize, dışarıda, her türlü tehlikeyi göze alarak çalışacak hazır kuvvet olarak bakılırken; içeride, işverenler ve sendikalar tarafından üvey evlat muamelesi yapılmasına göz yumulmaktadır.

Değerli milletvekilleri, biz, bu kardeşlerimizi yurt dışından ithal etmedik. Onlar, bu ülkenin vatandaşları, bu ülkenin çocuklarıdır; onlar bizim kardeşlerimizdir. Bu kardeşlerimiz, adı üstünde, geçici olarak işe alınıyor. İçlerinden bazıları beğenilmiyor ve çeşitli bahanelerle işlerine son veriliyor, bazıları da onbeş yirmi yıl çalıştırılıp emekli ediliyor.

Şimdi soruyorum: Dünyanın hiçbir ülkesinde görülmeyen böyle bir çelişkiyi, böyle tezat bir uygulamayı açıklamak mümkün müdür?!

Değerli milletvekilleri, Türkiye'de, bugün, ekmeğin 20 bin lira, 1 litre süt 110 bin lira, 1 kilo et 650 bin lira, 1 tüpgaz 850 bin lira, 1 kilo şeker 85 bin lira, 1 kilo un 75 bin lira olmuştur. Bu rakamlar, Nisan 1997 sonu rakamlarıdır.

Türkiye'de, asgarî ücret, bir yıl önce 131 dolarken, bugün, 83 dolar olmuştur.

Türkiye'de, bir yıl önce, asgarî ücretle çalışan bir işçi, 1 kilo ekmeğin alabilmesi için 62 dakika çalışırken, bugün, 1 kilo ekmeğin alabilmesi için 98 dakika çalışmak zorunda kalıyor.

Türkiye'de, iki çocuklu aileye sahip, asgarî ücretle çalışan bir işçi, bugün aldığı maaşla ancak 9 gün geçinebilmektedir. Böyle bir Türkiye'de, ortalama 35 milyon lira maaş alan ve 4 aylık maaş

toplamı 140 milyon lira olan işçi kardeşlerimize, bu parayla, 4 ay yerine 1 yıl geçineceksiniz demek mümkün müdür; vebal değil midir bu sayın milletvekilleri?

Değerli milletvekilleri, Türkiye bütçesinin aylık bütçe rakamlarını çeşitli kalem oyunları ile denk tutturan, hatta fazla verdiren ve her ay yeni yeni paketler açıp malî kaynak yaratan bir Hükümette soruyorum: Geçici işçi olarak çalışan kardeşlerimizin -en azından, beş veya altı ay daha fazla çalıştırabilmek için gerekli olan malî kaynağı bularak- mağduriyetlerini niçin önleyemiyorsunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Sevgili, lütfen toparlayalım.

NİZAMETTİN SEVGİLİ (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri, siyasî kadrolaşma uğruna, ekonomik yönden tükenmiş, iflas etmiş bir kuruma, daha rasyonel çözümlerle çare bulmak yerine, 98 bin kadro bulan bir Hükümetin Köy Hizmetlerinden sorumlu Sayın Bakanına soruyorum: Köy Hizmetlerinde çalışan ve hiçbir gelecek garantisi olmayan, yarınları karanlık, maddî ve manevî çöktümlü içinde bulunan bu çilekeş, bu cefakâr kardeşlerimize niçin kadro bulunamıyor? Bu kardeşlerimize mutlaka kadro bulunmalıdır ve verilmedir; geleceklerine konan ipotek mutlaka kaldırılmalıdır.

Değerli milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti Devletinin hiçbir zaman acze düşmediğini, bugüne kadar her sorunun üstesinden geldiğini ve bundan sonra da geleceğini hepimiz biliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NİZAMETTİN SEVGİLİ (Devamla) – Geçici işçi kardeşlerimizin bu sorunlarının da çözüleceğini ve Siirt milletvekili olarak, bu konunun, sonuna kadar takipçisi olacağımı belirtiyor; bu vesileyle, Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (ANAP ve DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Sevgili.

Gündem dışı konuşmayı yanıtlamak üzere, Hükümetin söz talebi?.. Yok.

SÜLEYMAN HATİNOĞLU (Artvin) – Hükümetin takatı kalmadı.

3. – *İstanbul Milletvekili Ahmet Tan'ın, yargı elemanlarına gönderilen son genelgeye ilişkin gündem dışı konuşması ve Adalet Bakanı Şevket Kazan'ın cevabı*

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü konuşma, yargı elemanlarına gönderilen son genelge hakkındadır.

İstanbul Milletvekili Sayın Ahmet Tan; buyurun. (DSP sıralarından alkışlar)

AHMET TAN (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; fazlasıyla gündemde olan bir konu hakkında gündem dışı konuşma yapmak üzere huzurunuzdayım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Fazlasıyla gündemde olan konu, Sayın Adalet Bakanının, yargıç ve savcılara bugün verilecek olan bir brifinge müdahalesidir. Genelkurmay Başkanlığı, bildiği gibi, bir süredir, devletin çeşitli kurumlarına ve ilgililerine, ülke güvenliği konusunda bilgiler veriyor. Bu bilgilendirme toplantıları, devletin organları arasındadır ve halka açık değildir.

Sayın Adalet Bakanı, yargıçların ve savcıların, Genelkurmayda yapılacak olan bu toplantıya katılmamalarını istemiş, katılmaları halinde haklarında soruşturma açtacağını belirtmiştir. Bu, Sayın Bakanın, göreve geldiği günden beri çeşitli gerekçelerle sergilediği yargıya müdahalelerinden bir yenisidir ve en tehlikeli olanıdır; çünkü, bu müdahale, dolaylı olarak, Genelkurmayın, yasal, doğal ve demokratik bir bilgilendirme ve bilgiyi paylaşma hizmetine müdahalesidir. Ayrıca, devlet organları arasında, âdeta, bilinçle ve zorla sorun yaratma iradesini ortaya koymasıdır.

Sayın Adalet Bakanı, Genelkurmaydaki bilgilendirme toplantısına katılanlara, Hâkimler ve Savcılar Kanununun 48 inci maddesi uyarınca soruşturma açtıracağını bildirmiştir ve bir tehditte bulunmuştur. Bunu da, maalesef, sözlü olarak, bir başmüfettiş aracılığıyla gerçekleştirmiştir.

Genelkurmay'ın bilgilendirme toplantısı, halka kapalıdır, sadece yargıç ve savcılara bilgi aktarılmasıyla ilgilidir. Sayın Bakan, Hâkimler ve Savcılar Kanununun 48 inci maddesine dayanarak, bunun yasaklanmasını ve söz konusu yargıçların, savcılarının gitmemeleri gerektiğini söylemiştir. Yargıçlar ve savcılar, Adalet Bakanının kendi gönlünce yönlendireceği, tehditle yönlendirebileceği kapıkulları olamazlar.

Sayın Bakan, söz konusu tehdidini, bir başmüfettiş aracılığıyla ve sözlü olarak gerçekleştirmiştir; çünkü, yasaya uygun bir iş yapmadığını kendisi de bilmektedir. Kendisi, açıkça, bilinçli olarak, devletin kurumlarının işleyişine müdahale etmektedir. Bu, memleketimiz açısından, fevkalade vahim, yeni bir durum oluşturuyor.

Şimdi, milletvekili olarak, vatandaş olarak merak ediyorum ve soruyorum: Sayın Adalet Bakanı devletin bir kurumunu hedef alırken, bilgilendirme hakkına müdahale ederken, bu müdahaleden, Hükümetin öteki ortağının haberi var mıdır; bu müdahale, ortak bir politika olarak mı gerçekleştirilmiştir?

Sayın Bakanın bu son davranışı, bir Hükümet icraatı mıdır? Bakanlar Kurulunun sorumluluğu bütün bakanlarca paylaşıldığına göre, Sayın Bakan, öteki bakanların onayını almış mıdır?

Hükümet ile Silahlı Kuvvetlerin ilişkilerini bozmaya dönük bu son girişim, Koalisyonun Doğru Yol kanadının bilgisi ve onayıyla mı gerçekleşmiştir?

Sayın Bakan, acaba, yargıç ve savcılarının bilgilendirilmesinden sonra, söz konusu savcılarının burada aldıkları bilgilere bağlı olarak bir dava açma yönüne gideceklerinden mi endişe duymaktadır?

Sayın Bakan, bu tavrıyla, acaba, kendi partisinin gerilim siyasetine, Hükümetin Doğru Yol kanadını da, bir oldubittiyle, ortak mı etmek istemektedir?

Sayın Adalet Bakanının bu konuşmaya vereceği yanıt, Hükümetin izlediği cepheleşme siyasetini, iki partinin ortaklaşa yürütmesi yolunda yeni bir durum olup olmadığı konusuna da açıklık kazandıracaktır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DSP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Tan.

Gündem dışı konuşmayı yanıtlamak üzere, Adalet Bakanı Sayın Şevket Kazan.

Buyurun Sayın Kazan. (RP sıralarından alkışlar)

ADALET BAKANI ŞEVKET KAZAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; İstanbul Milletvekili Sayın Ahmet Tan'ın, biraz önce, bu kürsüden yapmış olduğu gündem dışı konuşmaya cevap vermek üzere huzurunuzda çıkmış bulunuyorum. Her şeyden önce, konuya hukukî açıdan açıklık getirme fırsatını verdiği için Sayın Ahmet Tan'a ve aynı zamanda, gündem dışı konuşma tablosundaki değişikliği bir faksla makamıma ileten Meclis Başkanvekili -şu andaki Başkanımız- Sayın Gürkan'a teşekkürlerimi sunuyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüksek malumları olduğu üzere, Türkiye Cumhuriyeti Devleti, bir hukuk devletidir; demokratik, laik, sosyal bir hukuk devletidir. (CHP sıralarından alkışlar [!])

İSMET ATALAY (Ardahan) – Doğru mu söylüyorsunuz?!

ADALET BAKANI ŞEVKET KAZAN (Devamlı) – Hukuk devleti olmak demek, kurumların, kurallar çerçevesinde faaliyet göstermesi, çalışması demektir. Kurumların, ister Anayasada be-

lirtilen temel kurumlar olsun ister anayasa dışında hükmî şahsiyeti haiz olan kurumlar olsun, mutlaka uymaları lazım gelen kurallar vardır, kaideler vardır.

Anayasamızın 6 ncı maddesinde, hiç kimsenin veya organın kaynağını Anayasadan almayan bir devlet yetkisi kullanamayacağı, açıkça ifade edilmiştir. (RP sıralarından alkışlar) Bunun yanında, yasamanın görevi belirtilmiş, yürütmenin görevi belirtilmiş, yargının görevi de belirtilmiştir. Yürütmenin görevi belirtilirken, yürütme yetkisini kullanan kişilerin Anayasaya ve kanunlara uygun olarak hareket edecekleri açıkça ifade edilmiştir.

Şimdi, Anayasanın bu temel hükümlerine kısaca işaret ettikten sonra, biraz önce sözü edilen izin meselesine geliyorum.

Değerli milletvekilleri, 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu, 24 Şubat 1983 tarihinde çıkarılmıştır; yani, Konsey zamanında çıkarılmış olan bir kanundur. Bu kanunun 48 inci maddesinde, hâkimlerin ve savcılarının, kendi aslî görevleri dışında birtakım hususlarla meşgul olabilmeleri bazı şartlara bağlanmıştır. İşte, 48 inci maddenin açık ifadesi şudur: Hâkim ve savcılar, bilimsel araştırma ve yayınlarda bulunabilirler. Bunun izne bağlı bir yönü yoktur. Ancak, izin alma koşulluyla, davet edildikleri veya yetkili makamlarınca görevlendirildikleri ulusal ve uluslararası kurul, kongre, konferans ve benzeri bilimsel toplantılar ile meslekleriyle ilgili diğer toplantılara katılabilirler. Yani, Adalet Bakanından izin alarak katılabilirler; Adalet Bakanından izin almadan katılmaları mümkün değildir.

Şimdi, olay nedir...

METİN BOSTANCIOĞLU (Sinop) – Bilgi almak yasaklanmış mı?

ADALET BAKANI ŞEVKET KAZAN (Devamla) – Ben Adalet Bakanım, kanuna göre hareket ederim.

HALİL İBRAHİM ÖZSOY (Afyon) – Daha size müracaat etmeden beyanat veriyorsunuz.

ADALET BAKANI ŞEVKET KAZAN (Devamla) – Olay nedir... Lütfen, önce, bir olayı saptırmayalım. 5 Haziran 1997 tarihinde, Erol Özkasnak, Tümgeneral, Genel Sekreter... (CHP sıralarından "Nerenin Genel Sekreteri" sesleri) Öyle yazmış, öyle okuyorum. "Sayın İlhan Mesutoğlu, Ankara Cumhuriyet Başsavcısı" diye Ankara Cumhuriyet Başsavcısına bir yazı gönderiyor. Bu yazıda diyor ki: "11 Haziran 1997 günü saat 16.30'da Genelkurmay Karargâhında, irticaî faaliyetler konusunda bir brifing verilecektir. Bu brifinge, cumhuriyet savcıları ve hâkimler de katılabilirler. Bunların isimleri, 6 Haziran 1997 günü saat 18.00'e kadar aşağıdaki faks numarasına bildirilmelidir."

ALGAN HACALOĞLU (İstanbul) - Sayın Bakan, siz duyarlı değil misiniz irticaî faaliyetlerle?!..

ADALET BAKANI ŞEVKET KAZAN (Devamla) – Lütfen, müsaade buyurun. Lütfen...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen, dinleyelim.

ADALET BAKANI ŞEVKET KAZAN (Devamla) – Bu yazı bana gelmiyor; bu yazı, Ankara Cumhuriyet Başsavcısına geliyor. Ankara Cumhuriyet Başsavcısı, bu yazıdan beni pazartesi günü haberdar ediyor. Ben Adalet Bakanlığında Bakanım, izin yetkisi benimdir, ben bostan korkuluğu değilim; bu bir. (RP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Her şeyden önce, Türkiye bir kanunlar devletidir, Türkiye bir hukuk devletidir. Hukuktan yana olanlar beni tutar, hukuksuzluktan yana olanlar istediği tarafta yer alır. (RP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

SÜLEYMAN HATİNOĞLU (Artvin) – Kaçak Mercedes ne oldu?!..

ADALET BAKANI ŞEVKET KAZAN (Devamla) – Şimdi, kanun açık. Bu izin benden alınmamış, bu izin benden istenmemiş.

HASAN GÜLAY (Manisa) – Niye istenmiyor!..

ADALET BAKANI ŞEVKET KAZAN (Devamla) – Evet, bu izin benden istenmemiş, benden alınmamış; herkes bildiğine göre hareket etmeye kalkmış. Kalkamaz arkadaş, kalkamaz!.. Herkes bildiğine göre hareket etmeye kalkamaz!.. (RP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Onun için, ortadan konuşmayın; hukuka göre konuşun, Anayasaya göre konuşun, kanuna göre konuşun, afakî konuşmayın; bu bir.

AHMET TAN (İstanbul) – O zaman, uyarıyı yazılı yapsaydınız, yapma cesaretini gösterseydiniz.

ADALET BAKANI ŞEVKET KAZAN (Devamla) – Onun için, kimse bana hukukdışı iş yaptıramaz, kimse de bana dayatamaz; bunu açıkça ifade ediyorum. (RP sıralarından alkışlar)

İHSAN ÇABUK (Ordu) – Kaçak Mercedes ne oldu?!..

ADALET BAKANI ŞEVKET KAZAN (Devamla) – Şimdi, bunun arkasından bir diğer hukukî konuya geçmek istiyorum.

METİN BOSTANCIOĞLU (Sinop) – O kanun, bilgi almayı, bilgi vermeyi yasaklamış mı Sayın Bakan?!.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

ADALET BAKANI ŞEVKET KAZAN (Devamla) – Ben izin vermeden kimse gidemez!..

METİN BOSTANCIOĞLU (Sinop) – O kanun, bilgi almayı yasaklamış mı? O kanun, bilgi almayı yasaklamamış.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

ADALET BAKANI ŞEVKET KAZAN (Devamla) – Ben izin vermeden kimse gidemez!..

BAŞKAN – Sayın Bakan, lütfen karşılıklı konuşmayalım.

METİN BOSTANCIOĞLU (Sinop) – Bilgi alıp vermek, izin vermeyi gerektirmez.

ADALET BAKANI ŞEVKET KAZAN (Devamla) – Sayın Başkan, lütfen, müdahale edin.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen, müdahalesiz dinleyelim.

ADALET BAKANI ŞEVKET KAZAN (Devamla) – Dün bana saat 16.55'te yazıyı getiriyorlar; dün 16.55'te yazı benim elime geliyor; düşünebiliyor musunuz, 16.55'te!.. Ben ne diyorum; konu... (ANAP ve DSP sıralarından gürültüler)

HASAN GÜLAY (Manisa) – Düşünebiliyoruz...

ADALET BAKANI ŞEVKET KAZAN (Devamla) – Müsaade eder misiniz...

Hukuk devletine, demokratik hukuk devletine göre yaşayacağız bu ülkede. Konu, Genelkurmayın değil, Bakanlar Kurulunun konusudur. (RP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Türkiye Cumhuriyeti Devleti bir hukuk devletidir; herkes görevini bilecektir, herkes görevine göre hareket edecektir. Bakımız, burada, Anayasanın 117 nci maddesi var; millî güvenliğin sağlanmasından ve Silahlı Kuvvetlerin yurt savunmasına hazırlanmasından, Türkiye Büyük Millet Meclisine karşı Bakanlar Kurulu sorumludur. O halde...

İRFAN KÖKSALAN (Ankara) – Var mı Bakanlar Kurulu?!.

ADALET BAKANI ŞEVKET KAZAN (Devamla) – Var Allah'a şüktür.

İRFAN KÖKSALAN (Ankara) – Toplanmıyor.

ADALET BAKANI ŞEVKET KAZAN (Devamla) – İşte, sesi geliyor, sesi geliyor; sesi geldiği için itirazımızı yükseltiyorsunuz. Bakanlar Kurulu var, bu memlekette bakan da var! (RP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

ALİ DİNÇER (Ankara) – Hükümet var mı?!

ADALET BAKANI ŞEVKET KAZAN (Devamla) – Şimdi, Sayın Tan, tabî, kürsüde, benim, cumhuriyet savcıları üzerinde tehditte bulunduğumu ifade ettiler.

SÜLEYMAN HATİNOĞLU (Artvin) – Yalan mı?..

ADALET BAKANI ŞEVKET KAZAN (Devamla) – Bu söz, kendilerinin bir yakıştırmasıdır.

AHMET TAN (İstanbul) – Hayır, yakıştırma değil; gazetede de var.

ADALET BAKANI ŞEVKET KAZAN (Devamla) – Ben izin vermedikçe, kim giderse, soruşturma yapılacağını söyledim; bu, benim kanunî hakkımdır. Benim kanunî hakkımı kullanmama kimse mani olamaz; bu bir. (RP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Bunun yanında "efendim, Hükümetin diğer ortağının onayı var mı" diyorlar. Burada, izin maddesi, Hükümetten izin alır demiyor ki "Adalet Bakanından izin alır" diyor.

ALGAN HACALOĞLU (İstanbul) – Hükümet, sonunuz kötü.

ADALET BAKANI ŞEVKET KAZAN (Devamla) – Bakınız arkadaşlar, burada, Genelkurmayın, Sayın Genel Sekreterliğin gönderdiği yazının dip kısmını bir okuyalım lütfen; bakın ne diyor: "Not: Brifinge katılmak için istekli olunduğu takdirde, 11 Haziran 1997 günü saat 16.00'da Genelkurmay Başkanlığı kuzey nizamiyesinde hazır bulunulması gerekmektedir."

Şimdi, bu "kuzey nizamiyesi..." Bu ifade, gidecek kişilerin dahi hangi kapıdan gireceklerini belirtiyor. Öyle değil mi? Peki, bir Genelkurmay Genel Sekreteri, oraya davet ettiği kişilerin hangi kapıdan gireceklerinin kuralını bu kadar hassas uygularsa; ben, Anayasanın ve kanunların bana verdiği yetkiyi kullanıyorum, bu hassasiyeti gösteriyorum diye beni siz nasıl eleştirebilirsiniz! (RP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

AHMET TAN (İstanbul) – Müfettişle değil, yazıyla uyarmanız lazım.

ADALET BAKANI ŞEVKET KAZAN (Devamla) – Değerli milletvekilleri, burada, lütfen, karşılıklı polemige girmeyelim.

H.AVNI KABAOĞLU (Rize) – Sen giriyorsun.

ADALET BAKANI ŞEVKET KAZAN (Devamla) – Lütfen, burada karşılıklı polemige girmeyelim. Hep beraber, bütün siyasî partiler, bütün milletvekilleri olarak, lütfen, demokrasiye sahip çıkalım, insan haklarına sahip çıkalım, Anayasa hükümlerine sahip çıkalım, kanun hükümlerine sahip çıkalım; bunların üzerinde tartışalım, bunların üzerinde konuşalım.

ALİ DİNÇER (Ankara) – Sincan Belediye Başkanını ziyaret ederken yasa neydi?!

ADALET BAKANI ŞEVKET KAZAN (Devamla) – Eğer, bana, izin verme hususunda kanun bir yetki vermemiş olsaydı, o zaman, ben böyle bir harekette bulunmuş olsaydım, sizler yerden göğe kadar haklıydınız; ama, şimdi hatalısınız, yanlışsınız; lütfen, hatanızı kabul edin.

Teşekkür eder, saygılar sunarım. (RP sıralarından "Bravo" sesleri alkışlar; CHP ve DSP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

YAHYA ŞİMŞEK (Bursa) – Bu Anayasayı çiğneyenler, kalkıp da burada hukuk devleti savunucusu kesilemez. (Gürültüler)

BAŞKAN – Bir dakika sayın milletvekilleri...

YAHYA ŞİMŞEK (Bursa) – Kendi çıkarlarımıza göre düzenleme yapacaksınız, sonra hukuk devleti diyeceksiniz; kim inanır size!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bir dakika...

MİKAIL KORKMAZ (Kırıkkale) – Meydana gidin, orada konuşun.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen, karşılıklı konuşmayalım... (RP ve CHP sıralarından gürültüler)

Sayın Şimşek, lütfen, olmayan bir usul getirmeyelim.

YAHYA ŞİMŞEK (Bursa) – 65 milyonun gözü önünde bu yalanı söylüyor.

AHMET TAN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Şimşek, Sayın Tan'ı dinlemek durumundayım. Sayın Şimşek, lütfen...

Evet, Sayın Tan, anlayamadım...

AHMET TAN (İstanbul) – Burada, ben, devlet organları arasındaki iş toplantısından bahsediyorum. Sayın Bakanın sözünü ettiği kanun maddesi, basına ve kamuoyuna açık toplantılarla ilgilidir. Burada, aslında, mensubu buldukları kurumun görüşlerini açıklama hakları ve yükümlülükleri söz konusu değildir. Genelkurmay Başkanlığının tek taraflı bir bilgi verme brifingine katılmışlardır. Burada Devlet Memurları Kanununa atıfta bulunuluyor. Sayın Bakan ile yüksek yargı ve yargı arasında bir ast-üst ilişkisi yoktur; bunu belirtmek istiyorum. Sayın Bakan, orayı herhangi bir bakanlık gibi görmekte ve öyle hareket etmektedir.

BAŞKAN – Sayın Tan, bu söylediklerinizi konuşmanızda da söylemişsiniz.

AHMET TAN (İstanbul) – Ama, cevap vermedi Sayın Başkan...

METİN BOSTANCIOĞLU (Sinop) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Böyle bir usulümüz yok Sayın Bostancıoğlu.

Sayın Tan konuşmasıyla ilgili gerekli müdahaleyi yaptı; Sayın Bakan kendi yaklaşımını açıkladı. Konuyu burada kapatmak zorundayız. Sayın Tan'ın açıklamaları tutanaklara geçti.

METİN BOSTANCIOĞLU (Sinop) – Sayın Başkanım, Meclisimizin en hassas olması gereken konu, irticadır... (RP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Bostancıoğlu, bu, gerekiyorsa ayrı bir gündem dışı konuşmayla veya araştırmayla getirilebilir; ama, şu safhada yerimizden böyle bir diyalogu başlatma imkânına sahip değiliz.

Sayın milletvekilleri, Cumhurbaşkanlığının 4 adet tezkeresi vardır; okutuyorum:

B) TEZKERELER VE ÖNERGELER

1. – Romanya'ya gidecek olan Millî Savunma Bakanı Turhan Tayan'a, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Nevzat Ercan'ın vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/862)

30 Mayıs 1997

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşmelerde bulunmak üzere, 5 Haziran 1997 tarihinde Romanya'ya gidecek olan Millî Savunma Bakanı Turhan Tayan'ın dönüşüne kadar; Millî Savunma Bakanlığına, Devlet Bakanı Nevzat Ercan'ın vekâlet etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu bilgilerinize sunarım.

Stileyman Demirel

Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Diğer tezkereyi okutuyorum :

2. – Çek Cumhuriyetine gidecek olan Devlet Bakanı Mehmet Altınsoy'a, dönüşüne kadar, Adalet Bakanı Şevket Kazan'ın vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/863)

6 Haziran 1997

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşmelerde bulunmak üzere, 8 Haziran 1997 tarihinde Çek Cumhuriyetine gidecek olan Devlet Bakanı Mehmet Altınsoy'un dönüşüne kadar; Devlet Bakanlığına, Adalet Bakanı Şevket Kazan'ın vekâlet etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu bilgilerinize sunarım.

Süleyman Demirel
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Diğer tezkereyi okutuyorum :-

3. – *İsviçre'ye gidecek olan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Necati Çelik'e, dönüşüne kadar, Tarım ve Köyişleri Bakanı Musa Demirci'nin vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/864)*

6 Haziran 1997

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Uluslararası Çalışma Teşkilatı (ILO) 85 inci Genel Konferansına katılmak üzere, 8 Haziran 1997 tarihinde İsviçre'ye gidecek olan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Necati Çelik'in dönüşüne kadar; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına, Tarım ve Köyişleri Bakanı Musa Demirci'nin vekâlet etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu bilgilerinize sunarım.

Süleyman Demirel
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Diğer tezkereyi okutuyorum :

4. – *Gürcistan'a gidecek olan Devlet Bakanı Ayfer Yılmaz'a, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı H. Ufuk Söylemez'in vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/865)*

6 Haziran 1997

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşmelerde bulunmak üzere, 9 Haziran 1997 tarihinde Gürcistan Cumhuriyetine gidecek olan Devlet Bakanı Ayfer Yılmaz'ın dönüşüne kadar; Devlet Bakanlığına, Devlet Bakanı H.Ufuk Söylemez'in vekâlet etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu bilgilerinize sunarım.

Süleyman Demirel
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Komisyon dan istifa önergesi vardır; okutuyorum :

5. – *Afyon Milletvekili Kubilay Uygun'un, Çevre Komisyonu üyeliğinden çekildiğine ilişkin önergesi (4/197)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Üyesi bulunduğum Çevre Komisyonundan istifa ediyorum. Gereğini bilgilerinize arz ederim.
5.6.1997

Kubilay Uygun
Afyon

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Kanun teklifinin geri alınmasına dair bir önerge vardır; okutuyorum :

6. – *Ankara Milletvekili Yücel Seçkiner'in, (2/19) esas numaralı kanun teklifini geri aldığına ilişkin önergesi (4/198)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

1076 Sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askerî Memurlar Kanunu ile 1111 Sayılı Askerlik Kanununa 1 Ek ve 2 Geçici Maddeler Eklenmesi Hakkında (2/19) esas numaralı Kanun Teklifimi geri alıyorum.

Gereğini arz ederim.

Yücel Seçkiner
Ankara

BAŞKAN – Komisyonunda bulunan kanun teklifi geri verilmiştir.

Danışma Kurulunun bir önerisi vardır; okutup oylarınıza sunacağım:

IV. – ÖNERİLER

A) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

1. – *Gündemdeki sıralamanın yeniden yapılmasına ilişkin Danışma Kurulu Önerisi*

Danışma Kurulu Önerisi

No. 74

Tarihi: 9.6.1997

Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 25 inci sırasında yer alan 136 sıra sayılı kanun tasarısının bu kısmın 6 ncı sırasına, 107 nci sırasında yer alan 271 sıra sayılı kanun teklifinin 7 nci sırasına, 108 inci sırasında yer alan 272 sıra sayılı kanun teklifinin 8 inci sırasına, 114 üncü sırasında yer alan 281 sıra sayılı kanun teklifinin 9 uncu sırasına, 129 uncu sırasında yer alan 300 sıra sayılı kanun teklifinin 10 uncu sırasına, 137 nci sırasında yer alan 299 sıra sayılı kanun teklifinin 11 inci sırasına, 144 üncü sırasında yer alan 318 sıra sayılı kanun teklifinin 12 nci sırasına, 152 nci sırasında yer alan 326 sıra sayılı kanun teklifinin 13 üncü sırasında ve 155 inci sırasında yer alan 332 sıra sayılı kanun tasarısının 14 üncü sırasına alınmasının Genel Kurulun onayına sunulması Danışma Kurulunca uygun görülmüştür.

Mustafa Kalemli

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

Murat Başesgioğlu

ANAP Grubu Başkanvekili

Hikmet Uluğbay

DSP Grubu Başkanvekili

Salih Kapusuz

RP Grubu Başkanvekili

Saffet Arıkan Bedük

DYP Grubu Başkanvekili

Nihat Matkap

CHP Grubu Başkanvekili

BAŞKAN – Danışma Kurulunun önerisini kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. Başbakanlığın, Anayasanın 82 nci maddesine göre verilmiş bir tezkeresi vardır; okutup oylarımıza sunacağım:

III. — BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

B) TEZKERLER VE ÖNERGELER (Devam)

7. — *Devlet Bakanı Lütfü Esengün'ün, Hollanda'ya yapacağı resmî ziyarete katılacak milletvekillerine ilişkin Başbakanlık tezkeresi (3/866)*

6.6.1997

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Devlet Bakanı Lütfü Esengün'ün, Hollanda'nın Lahey Şehrinde meydana gelen kundaklama olayı dolayısıyla temas ve görüşmelerde bulunmak üzere 2-5 Nisan 1997 tarihleri arasında Hollanda'ya yaptığı resmî ziyarete ekli listede adları yazılı milletvekillerinin de katılmaları uygun görülüş ve bu konudaki Bakanlar Kurulu kararının sureti ilişikte gönderilmiştir.

Anayasamızın 82 nci maddesine göre gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Necmettin Erbakan

Başbakan

Liste:

İbrahim Yavuz Bildik (Adana)

Celal Esin (Ağrı)

Kâzım Ataoğlu (Bingöl)

İrfettin Akar (Muğla)

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İçtüzüğün 37 nci maddesine göre verilmiş doğrudan gündeme alınma önergeleri vardır; ayrı ayrı okutup işleme koyacağım ve oylarınıza sunacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

8. — *Bayburut Milletvekili Ülkü Güney ve Ankara Milletvekili Yücel Seçkiner'in, 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askerî Memurlar Kanunu ile 1111 Sayılı Askerlik Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin (2/669) doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/199)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Tarafımızca hazırlanarak 17.1.1997 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan 2/669 esas numaralı "1076 Sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askerî Memurlar Kanunu ile 1111 Sayılı Askerlik Kanunlarında Değişiklik Yapılmasına İlişkin" Kanun Teklifim, 22.1.1997 tarihinde sevk edildiği İçişleri ve Millî Savunma Komisyonlarında, görüşme yapılmadan bugüne kadar bekletilmektedir.

Teklifimizin, İçtüzüğün 37 nci maddesine göre, doğrudan doğruya gündeme alınmasını Yüce Meclisin takdirlerine arz ederiz.

Saygılarımızla.

Dr. Ülkü Güney

Bayburt

Yücel Seçkiner

Ankara

BAŞKAN – Sayın Ülkü Güney, önerge sahibi olarak konuşacaksınız, değil mi efendim?

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Evet efendim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Güney. (ANAP sıralarından alkışlar)

Sayın Güney, süreniz 5 dakikadır.

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; takriben beş ay önce, bu kanun teklifini Yüce Meclise vermiştim; ama, ilgili komisyonlarda bugüne kadar görüşülmediği için, bu teklifimin, İhtütüğün 37 nci maddesine göre Genel Kurula gelmesini istedim ve bu konu hakkında da, ancak bu vesileyle konuşma imkânı buldum. Yine bu vesileyle, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu kanun teklifi, 1076 sayılı Yedek Subay Kanununda ve 1111 sayılı Askerlik Kanununda değişiklikleri içermektedir. Bu kanun teklifindeki amacımız, 1076 sayılı Yedek Subay Kanununda değişiklik yapılarak, İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğünde emniyet hizmetleri sınıfı kadrolarında görev yapan yedek subay aday olarak silah altına alınacak polis amirleri ve dört yıllık yüksekökol mezunu polis memurlarının temel askerlik eğitimini müteakiben İçişleri Bakanlığı emrine verilmesidir. Birinci teklifimiz budur.

İkincisi de, 1111 sayılı Askerlik Kanununa geçici bir madde eklenerek "İçişleri Bakanlığının ihtiyaç göstermesi halinde, bu Bakanlığın kadrolarında polislik yapanlar, temel askerlik eğitimini müteakip bu Bakanlık emrinde çalıştırılırlar" şeklindedir.

Hepinizin bildiği gibi, uzmanlık kazanan komiser, komiser yardımcısı ve sair uzmanlık alanlarında had safhada olan personel yetersizliğini, bu kanun, gerçekleştirdiği takdirde azaltacaktır ve şahsî kanaatime göre bu, zarurî bir durumdur; bu uzman elemanlar için bu teklifi mutlaka geçirmeliyiz. Bunların sayısı 2 731'dir.

Ayrıca, şu anda, emniyet sınıfında görevli takriben 130 bin personel mevcuttur. Bunları 33 489'u askerlik görevini yapmamıştır. Oran olarak, polis ve amirlerimizin takriben yüzde 40'ı askerlik görevini yapmamıştır ve askerlik görevini yapmamış olan bu polislerin sayısı 30 758'dir. Acaba bunlar, neden askerlik görevlerini yapmamıştır; çünkü, 1991'e kadar, polis adayları, askerliğini yapmamış lise mezunları arasından alınıp, altı aylık bir eğitime tabi tutuluyordu ve ondan sonra polis olarak çalıştırılıyordu; o günün şartlarına göre ihtiyaç vardı buna, askerlik beklenmiyordu; ama, 26 Ağustos 1991'de çıkarılan bir yönetmelikle bu askerlik yapmama şartı ortadan kaldırıldı. O günden bugüne kadar da, artık, lise mezunu, askerliğini yapmış ve bir yıllık eğitim şartıyla polis adayları alınmaktadır; ama, zamanında askerliğini yapmadan alınmış olan bu 30 bin kişi, bugün, emniyet saflarında beklemektedir.

Muhterem arkadaşlarım, bu insanlarımızın hepsi polis teşkilatında çalışmaktadır ve polis teşkilatı ile askerî teşkilat arasındaki yakınlığı burada izah etmeme gerek yok. Bunun, ileriye sürülebilecek diğer bazı sakıncalarını –eşitlik ilkesini, Anayasayı, vesaireyi- bu kanun teklifi buraya geldiği zaman tartışırız; bu konularda da bir sakınca olmadığını biliyorum. Biz, bir defaya mahsus olmak üzere bu kanunu çıkardığımız takdirde, bu 30 bin polis memurunu ve emniyette amir sınıfında olan 3 bin küsur insanımızı, askerliklerinin temel eğitimlerini tamamladıktan sonra, geri kalan sürelerinde emniyet teşkilatında çalıştırmakla, görevlendirmekle, hem bunların gücünden istifade edeceğiz hem de Emniyet Genel Müdürlüğündeki bu sıkıntıyı hafifletmiş olacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Güney, lütfen, toparlayın.

ÜLKÜ GÜNEY (Devamla) – Bakınız, bugün, özellikle istihbarat alanındaki komiser ve komiser muavinlerinin çoğu askerliğini yapmamış uzman elemanlardır ve bunlar büyük şehirlerimizde çalışmaktadır. Eğer, biz, bunları 1,5 sene gibi bir süreyle askerlik görevine gönderirsek, zaten sayıları çok az olan bu nitelikteki insanları bulmamız oldukça zorlaşır.

Bugün bu kanun teklifini gündeme alıp sırası geldiğinde enine boyuna götürürsek, bu kanun teklifinin hayırlı, aynı zamanda ülkemiz için gerekli olduğunu hepimiz göreceksiniz.

Teklifimize olumlu oy vereceğinizi düşüntüyor, Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Güney.

Konuyla ilgili olarak, Sayın Saffet Arıkan Bedük, buyurun.

Sayın Bedük, süreniz 5 dakika.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bayburt Milletvekili Sayın Ülkü Güney ve Ankara Milletvekili Sayın Yücel Seçkiner'in müştereken vermiş oldukları, polislerimizin yedek subaylık ve diğer askerlik hizmetlerinin bir bölümünü, Genelkurmayın tespit etmiş olduğu esaslar çerçevesinde temel eğitim olarak, geri kalan kısmını da İçişleri Bakanlığı bünyesinde yapmalarını öngören kanun teklifinin doğrudan gündeme alınmasını isteyen önergeyle ilgili olarak söz almış bulunuyorum.

Değerli arkadaşlarım, polis, yurttaki huzur ve güvenliği, emniyet ve asayişini temin eden fevkalade önemli bir hizmeti ifa etmektedir. Bu sebeple de öncelikle, ülkede gelişen şartlar çerçevesinde kendisini yenilemek, eğitimini en üst seviyeye kadar çıkarmak ve özellikle ülke içerisinde birkısım suç ve suçlu tiplerinin gelişmesine paralel olarak -özellikle ve bilhassa söylüyorum- hem eğitimini hem teknolojisini yenilemek durumundadır. Bu anlayıştan hareket etmek suretiyle, eski bir Emniyet Genel Müdürü olarak özellikle ifade etmek istiyorum ki, işin başlangıcında, 1988 yılına kadar, askerliğini yapmış olan kişilerin polisliğe alınması söz konusuydu; ancak, 1988'den sonra, günün şartları ve ihtiyaçlar da dikkate alınmak suretiyle, polis memurları, askerlik şartına bağlı olmaksızın göreve başlatıldı ve lise mezunları, otomatikman polisliğe alınabildiler. İşte, bu noktadan hareket etmek suretiyle, bu konu devamlı olarak bize intikal etti, milletvekillerimizin hepsine intikal etti. Hatta, Erzurum Milletvekilimiz Sayın İsmail Köse bu konuda bir kanun teklifi de verdi. Hepimizin konsensüsü olarak, ortaya koymuş olduğu şekil itibarıyla, Sayın Ülkü Güney ve Sayın Yücel Seçkiner'in getirmiş olduğu bu teklif gerçekten isabetlidir ve önemli bir yarayı gidermiş olacaktır.

Değerli arkadaşlarım, ülkedeki bu eksiklik neden kaynaklanıyor? Ülke genelinde polis mevcudu azdır, emniyet ve asayişini temin edecek polis sayısı fevkalade azdır. İşte, bir taraftan polis sayısının azlığı, bir taraftan da şayuları 35 bine yakın olan birkısım polislerimizin -ister amir sınıfında ister polis memurları seviyesindeki arkadaşlarımızın- askerlik hizmetini yapmalarını sebebiyle, Genelkurmayın tespit ettiği esaslar çerçevesinde ve kanuna uygun olarak askerlik hizmetine alınmaları önemli bir boşluk yaratacaktır. Emniyet ve asayişini temininde, bugün, belli bazı masalar, uzmanlık itibarıyla gerçekten boş bırakılmaması gereken ve mutlak surette personel adedinin fazlaştırılması gereken sınıflar ve dallardır. Buradan alınacak olan personel, buradan alınacak olan, gerek amir ve gerekse memur sınıfındaki birkısım polisler, ülke genelinde emniyet ve asayiş hizmetlerinde çok önemli bir aksama yaratacaktır.

İşte, bu noktadan hareket etmek suretiyle, şunu özellikle belirtmek istiyorum; çok önemli bir eksikliğin giderilmesine yönelik, temel eğitimini yine Silahlı Kuvvetlerde yaparak, ancak, geri kalan hizmetlerini İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğünün taşra teşkilatlarında yürütmeleri, hem genel mahiyette, umumî menfaatlar açısından faydalıdır hem de ülkenin huzur ve güvenliğinin temin edilmesi bakımından faydalıdır. Polislik mesleği gerçekten bir disiplin mesleğidir ve temel eğitimin bir bölümü de kendi okullarında verilmektedir; Silahlı Kuvvetlerimizin öngördüğü esaslar çerçevesinde de, bu çocuklarımız, bu polislerimiz yetişmektedir.

Bu itibarla, bu teklifi olumlu karşılamak gerektiği kanaatini taşıyorum. Bütün arkadaşlarımın, bu konuda, bu teklife olumlu yaklaşacakları inancıyla, hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum. (DYP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bedük.

ALİ OĞUZ (İstanbul) – Sayın Başkan, grup adına söz istiyorum.

BAŞKAN – Bu konuda grup sözleri yok Sayın Ali Oğuz; sadece, teklif sahibi ve bir milletvekiline söz verebiliyoruz. Sayın Arıkan Bedük -o bir milletvekili- İttüzüğümüzde yazılı hakkı kullandı. Maalesef, bu konuda, ne gruplar adına ne de şahıslar adına başka söz verme imkânımız yok; özür diliyorum.

Sayın milletvekilleri, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

İkinci önergeyi okutuyorum:

9. – *Denizli Milletvekili Mustafa Kemal Aykurt'un, Kızılcabölük Adıyla Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifinin (2/437) doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/200)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Tarafımca hazırlanarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan 2/437 esas numaralı "Kızılcabölük adıyla bir ilçe kurulması ile ilgili" kanun teklifim sevk edildiği İçişleri ve Plan ve Bütçe Komisyonlarında 45 günlük süre içinde görüşülmediğinden, teklifimizin İttüzüğün 37 nci maddesinin ikinci fıkrasına göre doğrudan gündeme alınmasını Yüce Meclisin takdirlerine arz ederim.

Saygılarımla. 30.04.1997

Mustafa Kemal Aykurt

Denizli

BAŞKAN – Sayın Aykurt, teklif sahibi olarak konuşmak istiyorsunuz.

Buyurun. (DYP sıralarından alkışlar)

Süreniz 5 dakikadır.

MUSTAFA KEMAL AYKURT (Denizli) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Denizli İline bağlı Tavas İlçesi Kızılcabölük Kasabasının ilçe olması yönündeki kanun teklifimiz, İttüzüğümüzün 37 nci maddesine göre, bugün, huzurlarımıza gelmiş bulunmaktadır.

Anayasamızın 126 nci maddesinde, Türkiye'nin merkezi idare kuruluşu bakımından, coğrafya durumuna, ekonomik şartlara ve kamu hizmetlerinin gereklerine göre, illere; illerin de, diğer kademe bölümlere ayrılacağı belirtilmiş; 5442 sayılı İl İdaresi Kanununda da, diğer mülkî idare bölümleri ilçe ve bucak olarak sayılmıştır. Bilindiği gibi, kamu hizmetlerinin önemli bir kısmı mülki idare bölümleri esas alınarak kurulan taşra teşkilatları tarafından gerçekleştirilmektedir. Bu hizmetlerin verimli ve etkili bir şekilde yürütülebilmesi, illerin ve ilçelerin coğrafi yapısına, ulaşım ve haberleşme şartlarına, nüfus yoğunluğuna yakından bağlıdır. Coğrafi bütünlüğün bulunmadığı, nüfus yoğunluğuna paralel teşkilatın oluşturulmadığı, ulaşım ve haberleşmenin günün şartlarına uygun şekilde sağlanmadığı bölgelerde diğer hizmetler de aksamaktadır. Bu sebeple, mülki idare taksimatında, coğrafi yapıya ve nüfus yoğunluğuna uygun değişiklikler yapılması faydalı görülmektedir.

Değerli milletvekilleri, Kızılcabölük Bucağı mülki idare taksimatında, coğrafi yapıya ve nüfus yoğunluğuna uygun değişiklikler yapılması faydalı görülmektedir. Kızılcabölük Bucağı, Denizli İli Tavas İlçesinin kuzeybatısında kurulmuş, ilçeye 7 kilometre uzaklıkta olup, 1912 yılından beri belediyeliktir. Kızılcabölük Bucağının imar planı 2 350 hektar olup, tamamı 14 bin hektardır. Bucakta yeterli olacak şekilde kanalizasyon mevcuttur, şebeke suyu yeteri kadar mevcuttur, bucağın elektrik şebekesi tamdır, elektriksiz ev ve işyeri yoktur, Ziraat Bankası ve Halk Bankası faal durumdadır. Kızılcabölük Bucağında, ilk ve ortaöğretim kurumları mevcut olup; lise, orta ve ilkokullarımızda çocuklarımıza sürekli eğitim verilmektedir. Bucağımız, ekonomik, coğrafi ve sosyal konumuyla ilçe olmayı hak etmiştir.

Teklifimiz, Kızılcaabölüklü vatandaşlarımıza daha iyi hizmet götürebilmek ve kamu hizmetlerinden daha etkin faydalanmalarını sağlamak amacıyla yöneliktir.

Değerli milletvekilleri, bugün, yurdumuzda, ilçe ve il olma yarışı vardır; ama, itiraf etmeliyim ki, Kızılcaabölük'ün arz ettiğim konumu, hacmi, kapasitesi, mevcut yapısı, alışlagelmiş tekliflerden farklı bir mahiyet arz etmektedir. Gerçekten, kemaliyle bu kasabamızın ilçe olmasında fayda vardır, zaruret vardır. O itibarla, bu teklifimizin önemli olduğuna inanıyoruz.

Kızılcaabölük Kasabamızın ilçe olması hususundaki teklifimizin gündeme alınması yönünde olumlu oylarımızı bekliyor, Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Aykurt.

Bu konuda, Sayın Ramazan Yenidede; buyurun, (RP sıralarından alkışlar)

RAMAZAN YENİDEDE (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kızılcaabölük'ün ilçe olması hakkında verilen kanun teklifinin doğrudan gündeme alınmasıyla ilgili önerge üzerinde söz almış bulunuyorum; bu vesileyle, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Kızılcaabölük, coğrafi yapısı, ulaşım ve haberleşme hizmetleri, nüfusu, altyapısı, sahip olduğu eğitim kurumları, halen hizmet veren bankaları ve özellikle dokumacılık konusunda gelmiş olduğu nokta itibariyle, bugüne kadar ilçe olmayı çoktan hak etmiş bir kasabamızdır; ama, ne yazık ki, bir takım siyasi mülahazalarla, bugüne kadar ilçe olmayı hak etmiş olan bu kasabamıza, hak ettiği ilçelik verilmemiştir. Seçim bölgemize gittiğimizde, her defasında, karşımıza, bu haklı talepleriyle gelen Kızılcaabölük halkını daha fazla bekletmeye hakkımız olmadığı kanaatinde ve inancındayım. Kızılcaabölük halkı, çalışkanlığıyla, dürüstlüğüyle, bugüne kadar devlete olan katkısıyla kendisini ispat etmiştir. Böyle bir yerde, her türlü imkânları da hazırlamış olarak ilçelik bekleyen bir yerde, hâlâ, hizmetlerin kasaba seviyesinde yürütülüyor olması, hakikaten, bizi fevkalade üzmektedir.

Ben, Kızılcaabölük İlçemizle ilgili gelen bu teklife, değerli üyelerin katkılarını bekliyor, bu konuda tüm Denizli milletvekili arkadaşlarımızın hemfikir olduklarına inanıyor, teklifin hayırlı olmasını diliyorum; saygılar sunuyorum. (RP ve DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yenidede.

HASAN KORKMAZCAN (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Korkmazcan.

HASAN KORKMAZCAN (Denizli) – Bu konuda, Denizli milletvekillerinin ne düşündüğü, Genel Kurulca, merak edilir. Bu konuda, benim, 19 uncu Dönemde verdiğim kanun teklifi vardı; bu dönemde de yeniledim. Bu tekliflerin de Komisyonunda bir an önce ele alınıp değerlendirilmesinin ve Genel Kurulda birleştirilmesinin uygun olacağını düşünüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Korkmazcan.

MEHMET GÖZLÜKAYA (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Gözlükaya.

MEHMET GÖZLÜKAYA (Denizli) – Sayın Başkan, biz de bu önergeye katılıyoruz; komisyonlarda takip edeceğimizi de ifade ediyoruz. Arkadaşlarıma da teşekkür ederim.

MAHMUT IŞIK (Sivas) – Sayın Başkan, ben de Sayın Adnan Keskin adına...

BAŞKAN – Lütfen, Sayın Işık...

Hepimiz biliyoruz ki, diğer Denizli Milletvekillerimiz Sayın Adnan Keskin de, Sayın Hilmi Develi de bu konuda olumlu görüşlere sahipler.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir. (Alkışlar)

C) ÇEŞİTLİ İŞLER

1. — (10/18-27-30-68-113-170) ve (10/185-186) esas numaralı Meclis araştırması komisyonlarının, başkan, başkanvekili, sözcü ve kâtip üye seçimini yapmak üzere toplanacakları gün, saat ve yere ilişkin Başkanlık duyurusu

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, ülke kaynaklarının tespit edilmesi ve değerlendirilmesi konusunda kurulan (10/18-27-30-68-113-170) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonu, geçen toplantısında görev bölümü yapamamıştır.

Bu nedenle, komisyon üyelerinin 11 Haziran 1997 Çarşamba günü, saat 14.00'te, Doktorluk Binası, 4 üncü kat, 405 nolu Meclis araştırması komisyonu toplantı salonunda toplanarak, başkan, başkanvekili, sözcü ve kâtip seçimini yapmalarını rica ediyorum.

Sayın milletvekilleri, Flash Televizyonuna yapılan saldırı ve kapatma olaylarıyla ilgili iddiaları araştırmak amacıyla kurulan (10/185-186) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonu da, geçen toplantısında görev bölümü yapamamıştır.

Bu nedenle, komisyon üyelerinin 11 Haziran 1997 Çarşamba günü, saat 11.00'de, Ana Bina, zemin kat, PTT karşısındaki 172 nolu Meclis araştırması komisyonları toplantı salonunda toplanarak, başkan, başkanvekili, sözcü ve kâtip seçimini yapmalarını rica ediyorum.

Komisyonların toplantı yer ve saatleri, ayrıca ilan tahtalarına da asılmıştır.

2. — Genel Kurulun 5.6.1997 tarihli 103 üncü Birleşiminde görüşülen ve kanunlaştıkları ifade edilen; 120, 123 ve 138 sıra sayılı kanun tasarılarının yapılan açık oylamalarında kullanılan oy pusulalarının tasnifleri sonucunda, toplantı yetersayılarının bulunmadığı, dolayısıyla kanunlaşmadıkları anlaşıldığından, bu kanun tasarılarının, Genel Kurulun 11.6.1997 Çarşamba günkü birleşimde tekrar açık oya sunulacağına ilişkin Başkanlık açıklaması

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Genel Kurulun 5.6.1997 tarihli 103 üncü Birleşiminde görüşülen ve kanunlaştıkları ifade edilen, Türkiye Cumhuriyeti ile Hırvatistan Cumhuriyeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının (sıra sayısı: 120), Türkiye Cumhuriyeti ile Makedonya Cumhuriyeti Arasında Dostluk İyi Komşuluk ve İşbirliği Anlaşmasının (sıra sayısı: 123), Türkiye Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Arasında Spor Alanında İşbirliğine İlişkin Protokolün (sıra sayısı: 138) onaylanmalarının uygun bulduklarına dair kanun tasarılarının yapılan açık oylamalarında, kullanılan oy pusulalarının tasnifleri sonucunda, toplantı yetersayılarının bulunmadığı, dolayısıyla kanunlaşmadıkları anlaşılmıştır.

Bu kanun tasarıları da, Genel Kurulun 11.6.1997 Çarşamba günkü birleşiminde tekrar açık oylarınıza sunulacaktır.

Sayın milletvekilleri, şimdi, gündemin "Özel Gündemde Yer Alacak İşler" kısmına geçiyoruz.

V. — GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI**VE MECLİS ARAŞTIRMASI****A) GÖRÜŞMELER**

1. — Kocaeli Milletvekili Necati Çelik ve 38 arkadaşının, zorunlu tasarruf kesintilerinin değerlendirilmesi konusunda Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi ve (10/17) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonu raporu (S. Sayısı : 312) (1)

BAŞKAN – Genel Kurulun 4.6.1997 tarihli 102 nci Birleşiminde alınan karar gereğince, bu kısımda yer alan, Kocaeli Milletvekili Necati Çelik ve 38 arkadaşının, zorunlu tasarruf kesintilerinin değerlendirilmesi konusunda Anayasanın 98 inci, İktüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarın-
(1) 312 sıra sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

ca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi ve (10/17) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonunun raporu üzerindeki genel görüşmeye başlıyoruz.

Komisyon?.. Burada.

Hükümet?.. Burada.

İçtüzüğümüze göre, Meclis araştırması komisyonunun raporu üzerindeki genel görüşmede ilk söz hakkı, Meclis araştırması önergesi sahibine aittir. Daha sonra, İçtüzüğümüzün 72 nci maddesine göre, siyasi parti grupları adına birer üyeye, şahısları adına iki üyeye söz verilecektir. Ayrıca, istemleri halinde komisyon ve hükümete de söz verilecek. Bu suretle, Meclis araştırması komisyonu raporu üzerindeki genel görüşme tamamlanmış olacaktır.

Konuşma süreleri, komisyon, hükümet ve siyasi parti grupları için 20'er dakika, önerge sahibi ve şahıslar için 10'ar dakikadır. Komisyon raporu 312 sıra sayısı ile bastırılıp dağıtılmıştır.

Rapor üzerinde söz alan sayın milletvekillerinin isimlerini okuyorum: Önerge sahipleri adına henüz bize bir başvuru yok. Grupları adına; Anavatan Partisi Grubu adına Sayın Recep Mızrak, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Mustafa Yıldız. Şahısları adına; Sayın Bekir Yurdagül, Sayın Emin Kul.

Önerge sahipleri adına söz talebi?.. Yok.

Gruplar adına konuşmalara geçiyoruz.

Anavatan Partisi Grubu adına, Sayın Recep Mızrak; buyurun.

Sayın Mızrak, konuşma süreniz 20 dakikadır.

ANAP GRUBU ADINA RECEP MIZRAK (Kırıkkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 3417 sayılı Çalışanların Tasarrufa Teşvik Edilmesi ve Bu Tasarrufların Değerlendirilmesine Dair Kanun hükümlerine göre çalışanlar adına biriken malî kaynak ile nemalarının hangi alanlarda değerlendirildiği ve bu kaynakların piyasa şartlarında nemalandırılıp nemalandırılmadığı hususlarındaki yasal uygunlukların araştırılması amacıyla, Kocaeli Milletvekili Necati Çelik ve 38 arkadaşınca, Anayasanın ve İçtüzüğün ilgili maddeleri uyarınca verilmiş bulunan araştırma önergesinin Türkiye Büyük Millet Meclisince kabulü sonucunda kurulan araştırma komisyonu tarafından düzenlenen rapor üzerine söz almış bulunmaktayım. Sözlerime başlamadan önce, şahsım ve Anavatan Partisi adına, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bildiği üzere, 1983 yılında gayri safi millî hâsılının yüzde 16,4'ü oranında olan yurtiçi tasarruflar, o yıllarda uygulanan faiz politikaları ve gelir ortaklığı senedi gibi tasarruf artırıcı teşvik ve tedbirler sonucunda, sürekli bir artış trendiyle, 1986 yılında yüzde 22,9 oranına yükselmiştir. Gayri safi millî hâsıla içinde tasarruf miktarının artırılarak, söz konusu tasarrufları yatırımlara kanalize edip büyümenin sağlanması ve bunun neticesinde üretim ve istihdam imkânlarının yükseltilmesine yönelik bir düşüncenin sonucu olarak, 3417 sayılı Kanun, Türkiye Büyük Millet Meclisinde 9 Mart 1988 tarihinde kabul edilip, 18 Mart 1988 tarihli Resmî Gazetede yayımlanarak, 1 Nisan 1988 tarihinden itibaren yürürlüğe konulmuştur. Söz konusu kanunla, bir taraftan çalışanların tasarruflarının artırılması, devlet ya da işverenin de katılımıyla oluşan bu tasarrufların en verimli bir şekilde değerlendirilmesi suretiyle, bu kesime, her yıl maaş ve ücretlerinin dışında ayrı bir imkân, emekli olduklarında da kıdem tazminatı ya da emekli ikramiyelerinden ayrı olarak, yine ilave olarak toplu bir ödemede bulunma hedeflenmiştir.

3417 sayılı Kanuna göre, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu ve 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu hükümlerine göre aylık almakta olan kamu görevlileri, kanunla veya kanunların verdiği yetkiye dayanılarak kurulan kuruluşlarda çalışanlar, 10 ve daha fazla işçi çalıştıran işyerlerinde çalışan işçiler ile kanunları uyarınca sözleşmeli statüde çalışan personelin maaş ve ücretlerin-

den kesintiler öngörülmüştür. Ayrıca, 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar-Kurumu Kanununa göre, yani, Bağ-Kur'a tabi olarak çalışanlar da kanun kapsamına alınmıştır.

Söz konusu kanun uyarınca çalışanlardan yapılan yüzde 2 kesintiler, devlet ya da işveren tarafından yapılan yüzde 100 katkılarla birlikte, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Ankara Şubesi nezdinde Hazine adına açılan tasarrufları teşvik hesabında önemli miktarlara ulaşmıştır. Oluşan birikimler, sağlanan nemalarıyla birlikte, aynı zamanda, kamu finansman açıklarının giderilmesinde önemli bir kaynak olarak kullanılmıştır; ancak, burada, üzerinde durulması gereken en önemli husus, söz konusu kanunun 5 inci maddesinde öngörüldüğü üzere, Yüksek Planlama Kurulunca belirlenecek esaslar dahilinde, gayrimenkul alım-satımına yönelik yatırımlar hariç olmak üzere, her türlü menkul kıymetler ve verimi yüksek yatırımlara yatırılmak suretiyle değerlendirmek olmakla birlikte, uygulamada, bu hususa uyumda ne derece hassasiyet gösterildiğidir.

Nitekim, başlangıçta Kamu Ortaklığı İdaresi Başkanlığı, bilahara, 1.1.1995 tarihinden itibaren de Hazine adına tasarrufu teşvik hesabında 31 Aralık 1996 tarihi itibarıyla anapara ve nemalardan oluşan yaklaşık 352 trilyon liralık kısmı, 1995 ve 1996 yıllarında Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası reeskont faizi oranıyla, yani, yüzde 50 ile Kamu Ortaklığı İdaresi ve Türkiye Şeker Fabrikaları Anonim Şirketi tarafından ihraç edilen tahvillerin alımında kullanılmıştır. Aslında, tüm bunlar bir zaruretten doğmuştur. Burada, bazı önemli yatırımların tamamlanabilmesi için, genel bütçeli ve kamu iktisadî teşebbüsü statüsündeki bazı kuruluşlarımızın ihtiyaç duydukları finansmanı karşılayabilmek için mecbur kalmıştır. Diğer taraftan, kanun kapsamında bulunan işçilerden; yani, ücretlerden kesinti yapılmaması ya da yapılan kesintilerin ilgili hesaba yatırılmaması halinde, kesinti yapılarak katkı payıyla birlikte hesaba yatırılması gereken paranın tahsilinde, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun primlerin tahsiline ilişkin hükümlerin tatbik edileceği, kanunda bir hüküm olarak yer almaktayken, buna benzer; yani, tahakkuk ve tahsilatı temin edecek bir düzenlemenin aylıklardan yapılacak olan kesintiler için söz konusu olmaması, başta belediyeler olmak üzere, yatırımlar, personel aylık ve ücret ödemeleri ve carî faaliyetler için finansman sıkıntısı çeken birçok kamu kuruluşunun kesinti yapmama ya da yapılan kesintileri hesaba yatırmama yoluna tevessül etmelerine sebep teşkil etmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası aracılığıyla yurt çapında yapılan bir tespit çalışmasından anlaşıldığı kadarıyla, 559'u belediyeler, 88'i kurum ve kuruluşlar olmak üzere toplam 647 işveren, 3417 sayılı Kanun kapsamındaki yükümlülüğünü eksik yerine getirmiş veya hiç yerine getirmemiştir. Bunlardan 221 belediye ile 75 kurum ve kuruluş olmak üzere toplam 296 işverenin, personeli adına, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasına hiç hesap açtırmadığı görülmüştür.

Değerli arkadaşlar, 338 belediye ile 13 kurum ve kuruluş olmak üzere toplam 351 işverenin ise, hesabı açtırmakla birlikte yatırılması gereken miktarı eksik yatırdıkları tespit edilmiştir.

Yine, ayrıca, 10 kişi ve daha fazla sayıda işçi çalıştıran işyerlerinin kanun kapsamına alınması, bazı işyerlerinin işveren payı ödememek için işçi sayısını 10 kişinin altında tutma ya da çalışan işçi sayısını 10 kişiden az gösterme gibi bir yola gitmelerine sebep olmuş; bunun sonucunda da, bir taraftan işyeri-sendika problemleri, diğer taraftan da işyerleri arası maliyete dayanan haksız rekabet ortamı doğmuştur. Aslında, ücret ve aylıklardan yapılan kesintilere ilave olarak, devlet ya da işverenin katkısıyla, memur veya işçi şeklinde çalışanın lehine, ona yılda bir defa ekgelir sağlayan, emekliliğinde emekli ikramiyesi ya da kıdem tazminatının yanında önemli miktarda ilave kaynak sağlayan ve diğer taraftan da yurtiçi tasarruf miktarını artıran 3417 sayılı Kanunun uygulaması -biraz önce de ifade etmeye çalıştığım gibi- bu sebeplerden dolayı ve esas itibarıyla de bu hesapta toplanan para ve nemaların ileride ödenmesinde sıkıntı doğurur endişesiyle kısmî iptal edilmeye yönelik olarak 4164 sayılı Kanun, Türkiye Büyük Millet Meclisinde 28.8.1996 tarihinde kabul edilerek, onaylanmak üzere Cumhurbaşkanlığına gönderilmiştir.

4164 sayılı Çalışanlardan Yapılmakta Olan Tasarruf Kesintilerine Son Verilmesi Hakkındaki Kanun, sadece kesintileri durdurarak, nemalandırma ve geri ödemeler dahil diğer hükümlerin 3417 sayılı Kanun bünyesinde aynen muhafaza edildiği bu yeni düzenleme, Cumhurbaşkanlığı makamı tarafından bazı gerekçelerle onaylanmayarak, bir defa daha görüşülmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına iade edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, iade gerekçesinde, bazı açıklamalarla birlikte esas itibariyle, bizim de Meclis araştırma komisyonu raporunda ilave görüş olarak belirttiğimiz ve daha önce de söz konusu kanunun görüşülmesi sırasında Türkiye Büyük Millet Meclisinde ifade ettiğimiz gibi, devlet ya da işveren kesilen yüzde 3 oranındaki katkıların çalışanlar için bir müktesep hak olduğu, kendilerinin, kesintilerinin durdurulmasıyla birlikte, o zamana kadar yapılan kesintiler ve nemaların nasıl ödeneceğinin, yani, bu hesabın nasıl tasfiye edileceğinin bu kanunda yer almasının, sistemin bütünlüğü açısından uygun olacağı belirtilmiştir ve bunların yanında, ana müessesenin ortadan kaldırılıp, o müessesenin işleyişiyle ilgili usul ve esasları düzenleyen hükümlerin yürürlükte bırakılmasının, uygulamada birtakım mahsurlar doğurabileceği de, yine, ifade edilmiştir.

Memur ve işçinin lehine olmakla beraber, bu hesaba biriken kesintilerin, yatırılan yatırım alanlarından elde edilen nemanın, sadece ücret ve aylıklardan kesilen miktarla karşılaştırıldığında, işçi ve memurumuzun lehine olduğu daha açıkça ortaya çıkacak olan bu sistemde, başta sendikalarımız olmak üzere, çalışanlarımızın temsilcilerinin de arzuları üzerine ve biraz önce arz etmeye çalıştığım sebepler de dikkate alınarak, hükümetler tarafından yeni bir düzenlemeye gidilebilir; ancak, yapılacak yeni kanunî düzenlemede, iki ana hususa mutlaka yer verilmelidir:

Bunlardan birincisi, devlet ya da işveren tarafından hesaba yatırılan yüzde 3'ler, çalışanın müktesep hakkı olarak kabul edilmelidir ve bu müktesep hak, ücret ya da maaşlarına ilave edilmelidir. Bu miktarlar, işveren tarafından zaten yatırıldığından ve ilave bir maliyet unsuru olmayacağından, bu şekilde düşünülmemesi için herhangi bir sebep görülememektedir. Aksine, yüzde 3'lerin ilavesi için sebepler mevcuttur. 1992 Aralık ayı baz alınarak, o tarihten Mayıs 1997 tarihine kadar fiyat artışları ile maaş ve ücretlerdeki net artışlar dikkate alınacak olunur ise, bu yüzde 3'lerin maaş ve ücretlere ilave edilmesinin şart olduğu görülecektir. Mayıs 1997 ayı fiyatları ile Aralık 1992 ayı sonuna göre toptan eşya fiyatlarını mukayese edecek olursak, artış oranı 15,63 kattır; tüketici fiyat endeksine göre ise 16,12 kattır; yani, Mayıs 1997 tarihindeki fiyatları Aralık 1992 tarihindeki fiyatlarla mukayese ettiğimizde, artış oranları veya artış miktarı, kat olarak, toptan eşya fiyatları endeksine göre 15,63, tüketici fiyatları endeksine göre ise 16,12'dir. Maaşlardaki net artışlar ise, 11,73 kat artış göstermiştir. İşçi maaşlarındaki artışlar ise, bir kamu kuruluşu baz alınmıştır ki, burada, işçi net maaşları 14,47 kat artış göstermiştir. Görüldüğü üzere, ücret ve aylıklardaki artışlar, fiyat artışlarının çok gerisinde kalmıştır.

Diğer taraftan, hesapta biriken anaparanın bir kısmı peşin, kalan kısmı ve nemalar ise uzun vadeli, Türk Lirası cinsinden ya da döviz türünden tahvil verilme suretiyle ödenmelidir. Mevcut Hükümet tarafından "anapara ve nemaların ödenme imkânı yoktur" denilmesi beklenilemez.

Kaynak problemlerinin olmadığı, 30 milyar dolar civarında ilave kaynağın bulunduğu, bunun 8 milyar dolarlık kısmının bütçe gelirleri için kullanılacağı, kalan 22 milyar dolarlık kısmının harcayacak yerinin bulunmadığı, muhtelif zamanlarda, Sayın Başbakanımız tarafından ifade edilmiştir.

Diğer taraftan, Kafkasya ve Orta Asya'da bulunan Türk cumhuriyetleri olmasa, onlarla bir iştişare lütfunda bulunulmasa da, D-8'lerle yaratılan muazzam ticaret hacmiyle kaynak problemi nasıl olsa halledilmiştir diye düşünmekteyiz!

Refah Partili ufacak belde belediyelerine en son olarak 5'er milyar para gönderilmesi de kaynak sıkıntısının olmadığını göstermektedir ve diğer taraftan, bütçe nasıl olsa denktir ve ilave kaynaklarla çalışanların nemaları ve anaparaları da çok rahat bir şekilde ödenebilecektir.

ÖMER EKİNCİ (Ankara) – Atma Recepl..

RECEP MIZRAK (Devamla) – Üslubunuz size yakışır.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

RECEP MIZRAK (Devamla) – Değerli arkadaşlar, burada, Maliye Bakanlığının Kanunu geçince yapılması gereken bir lazimeyi de huzurlarınıza getirmek istiyorum.

Bilindiği üzere, bu senenin ilk beş ayı geçmiştir. Bu ilk beş ay içerisinde bütçe rakamları, gelir-gider rakamları, maalesef, resmî merciler tarafından bir türlü kamuoyuna duyurulmamaktadır; resmî merciler tarafından kamuoyuna duyurulmadığı gibi, resmî merciler tarafından, bu rakamlardan, bu verilerden istifade ederek bundan sonraki devlet hizmetlerini yönlendirecek yetkililere de, maalesef, yine, bu zamana kadar intikal ettirilmemiştir. Aslında, bu, Maliye Bakanlığının Kuruluş Kanununa da aykırıdır. Maliye Bakanlığının Kuruluş Kanunu, elde edilen bilgilerin süratli bir şekilde düzenlendikten sonra ilgililere intikalini emretmektedir.

Yine, değerli arkadaşlar, bugünlerde, Kuzey Irak'ta, kahraman ordumuz ve diğer güvenlik güçlerimiz önemli bir operasyon gerçekleştirmektedir. Bu operasyona katılanlara güç, kuvvet diliyoruz; cesaret dilemiyoruz, zaten bunlara ihtiyaçları da yok. Bu harekât için gündeme gelen ödenek meslesinde, Hükümet tarafından ifade edildiği gibi, bir sistem, bir anlayış farklılığı olmuş bulunduğunu yine diliyorum. Bazı duyumlarda belirtildiği gibi, farklı bir şey düşünmek istemiyorum Allah korusun.

Bu arada, Kuzey Irak'tan ülkemize gelen Türkmenlerin Ege sularında yaşadığı facialar, bizleri üzüntüye gark etmekte, derinden yaralamaktadır. Bunlar, zulümden kaçmışlardır Türkiye'ye; mal mülk sahibidirler, iş, güç, kariyer sahibidirler. Buna rağmen, sulara boğulmayı göze alacak kadar geri dönmeme ısrar ediyorlarsa, burada, bize düşen görevler de vardır. Niye iade ediyoruz, niye dönmeye icbar ediyoruz?

Bu konuda, burada, İçişleri Bakanlığımız olmak üzere, herkesi göreve davet ediyor, bu duygu ve düşüncelerle, Yüce Meclisi tekrar saygıyla selamlıyorum. (ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Mızrak.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına, Erzincan Milletvekili Sayın Mustafa Yıldız; buyurun efendim. (CHP ve DSP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MUSTAFA YILDIZ (Erzincan) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 3417 sayılı Çalışanların Tasarrufa Teşvik Edilmesi ve Bu Tasarrufların Değerlendirilmesine Dair Kanun hükümlerine göre çalışanlar adına biriken malî kaynak ile nemasının hangi alanlarda değerlendirildiği ve bu kaynakların piyasa şartlarında nemalandırılıp nemalandırılmadığı hususlarındaki yasal uygunluklarının araştırılması amacıyla kurulan (10/17) esas numaralı Meclis araştırması komisyonu raporu üzerinde, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu görüşlerini açıklamak üzere söz almış bulunuyorum; Grubum ve şahsım adına, Yüce Meclise saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, konuya açıklık getirmesi açısından, önce, 3417 sayılı Yasanın amacını kısaca dile getirmekte yarar var diye düşünüyorum. Yasanın genel gerekçesini incelediğimiz zaman şu ifadelerle karşılaşmaktayız: Hazırlanan bu kanun tasarısı, çalışanların tasarruflarının artırılması amacını gütmekte; bu amaçla çalışanların aylık ve ücretlerinden belirli bir oranda tasarruf kesintisi yapılarak, bankada adlarına açılacak hesaplara yatırılması, devlet veya işverenlerin bu tasarruflara katkıda bulunması ve toplanacak paraların en iyi şekilde nemalandırılması öngörülmektedir. Böylece çalışanlara, ileride istedikleri şekilde kullanabilecekleri bir ilave kaynak yaratılması hedeflenmekte ve çalışanlar, bu suretle oluşacak tasarruflarını kullanırlarken diğer tasarruf olanaklarını da harekete geçirmeye teşvik edilmektedirler.

Görüleceği üzere yasanın amacı, dargelirliye zorunlu tasarruf yaptırılarak, ileride, ona, daha iyi malî olanaklar sağlamaktır.

Bu çerçevede anılan kanunun 2 nci maddesinde kimlere yükümlülük getirildiği belirtilmiş olup; 3 üncü maddesinde de, çalışanlardan yüzde 2 kesinti yapılacağı, devlet veya işverenlerden ise yüzde 3 oranında katkı payı alınacağı hükme bağlanmıştır.

Ancak, zamanla bu oranlarda, yasanın verdiği yetki çerçevesinde, değişiklik yapılmıştır. Örneğin bu oranlar, 15.1.1989 tarihinden geçerli olmak üzere çalışanlar için yüzde 3'e, devlet ve işverenler için yüzde 6'ya yükseltilmiştir. Son olarak da, bu yüksek orandaki kesintilerin yanlışlığı anlaşılmış, bunun üzerine 15.1.1994 tarihinden geçerli olmak üzere, bu kesintiler, çalışanlar için yüzde 2'ye, işverenler için de yüzde 3'e düşürülerek, kısmen de olsa işçi ve memurların mağduriyetinin giderilmesi düşünülmüştür.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tasarrufu teşvik etmeyi amaçlayan bu yasanın önemli eksiklikleri vardır; bunu açıkça belirtmekte yarar var. Bu nedenle, uygulama, arzulanana amaca hizmet etmekten ziyade, gerek çalışanları gerek dürüst çalışan işverenleri gerek uygulamacıları ve gerekse devleti birçok olumsuzluklarla karşı karşıya bırakmıştır.

Nedir bu önemli eksiklikler ve bu eksikliklere dayalı olarak uygulamada nasıl yanlışlıklar yapılmıştır; kısaca belirtmek istiyorum.

1. Yasa uyarınca tahsil olunan zorunlu tasarrufların, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasının Ankara Merkez Şubesinde "Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı İdaresi Başkanlığı" adına açılacak bir hesapta toplanması gerekmektedir.

Uygulamanın başladığı günden bu yana, toplanan paraların hangi meblağa ulaştığı konusunda, kamuoyu nezdinde sürekli tereddütler hâsıl olmuştur. Böylesine önemli bir hesaplara ilgili bilgilerin kamuoyuna periyodik olarak sunulması ve kamuoyunda bu hesaplara ilgili hiçbir kuşkunun yaşanmaması gerekmektedir.

2. Yasa, idarenin keyfî uygulamalar yapmasına olanak sağladığından, toplanan paralar denetim mekanizmalarının dışında kalmıştır. Nema ödemeleri, idarenin istediği zamanda ve istediği şekilde gerçekleştirilmiştir. Bu durum, yürütmenin güvenilirliğini tartışılır hale getirmiştir; çünkü, zorunlu olarak tasarruf yapan kişi, nemalarını çoğu kez zamanında alamamış, devlet yönetiminde olması gereken açıklık ilkesi, bu konuda yeterince uygulanamamıştır. Hatta, zaman zaman, ilgili hesapta trilyonlarca liranın toplanmış olduğu bilindiği halde, ödeme zamanı geldiğinde, idare tarafından "ödenek para bulunmadığı" türünden, kabul edilemez şekildeki özürlerle toplumun önüne çıkmıştır.

Çalışanların elde ettikleri ücretler, güntümüz koşullarında aylık zorunlu giderlerini dahi karşılayamamaktadır. Böyle bir ortamda, zaten geliri yetersiz olan çalışanların ücretlerinden yasa gücüyle bu şekilde zorunlu kesinti yapılması, çalışanları daha da mutsuzluğa itmekten başka bir işe yaramamıştır. Yapılan uygulama, geçmişte yapılmış tasarruf bonoları uygulamasıyla büyük paralellik arz etmektedir. Bilindiği üzere geçmişte tasarruf bonusu uygulamasında da insanlar, enflasyona devamlı yenik düşürülmüştür.

3. Bu Yasanın bir diğer yanlışı da İstihdam Vergisinin bir unsurunu oluşturmasıdır. Kayıtdışı istihdamı özendirici bir hale getirilmiştir. Bir diğer anlatımla, çalışanlara yüklenen katkı payı, çalışanların maliyetini artırdığından gerek istihdamı ve gerekse yatırımı olumsuz yönde etkilemektedir. Bunun sonucunda işverenler, ister istemez daha az sayıda işçi çalıştırmaya ya da kaçak işçi çalıştırmaya yönelmişlerdir. Böylece, ya istihdam olanağı kısıtlanmış olmakta ya da kayıtdışı ekonomi ağırlık kazanmaktadır. Özellikle son yıllarda kayıtdışı ekonominin oldukça önemli bir boyuta ulaştığı görülmektedir.

Tüm bu olumsuzluklara karşın, işçiden ve işverenenden yapılan zorunlu tasarruf kesintisi, birikimi yapanlara zamanında hakkıyla ödenseydi, belki anlayışla karşılanabilirdi. Oysa, işçi zorunlu tasarruf adı altında birikime zorlanırken, bu birikimin sağlıklı nemalandırılmadığını görmesi haklı şikâyetlere konu olmuştur.

4. Bu yasanın uygulamada doğurduğu bir diğer ciddi sorun da, konunun 2 nci maddesinin (b) fıkrası uyarınca, sadece 10 ve daha fazla sayıda işçi çalıştıran işverenlerinin zorunlu tasarruf uygulaması kapsamına alınmasıdır. Çok sayıda işçi çalıştıran işverenlerin büyük bir bölümü, uygulama kapsamına girmek için resmî kayıtlarda 10'un altında işçi çalıştırdıklarını beyan etmeye başlamışlardır. Bu hüküm, istihdamı önlemek bir yana biraz önce belirttiğim gibi, kaçak işçi çalıştırma-ya açıkça özendirmiştir.

Bunun sonucunda, kayıtdışı ekonomi gittikçe yoğunluk kazanmış ve gerek vergi, gerekse sigorta primi kaybı ile karşılaşmıştır. Bunun da devlete ve Sosyal Sigortalar Kurumuna son derece olumsuz etkisi olmuştur.

Çalışanları tasarrufa teşvik ettirmeyi amaçlayan bu Yasa -hükümleri uygulandığı dönemler itibariyle- Yasanın yetersizliğinden kaynaklanan nedenlerle amacına ulaşamamıştır.

Yasa hükümlerinin yetersizliği, gerek devletin gerek dürtüst çalışan işverenlerin ve gerekse çalışanların aleyhine sonuçlara neden olmuştur; rekabet eşitliğini bozan bir uygulama ortaya çıkmıştır.

Kaynak yetersizliği çeken kuruluşlar yeni malî yüklerle karşı karşıya kalmışlardır; bu durumun doğal sonucu olarak da özellikle birkısım yerel yönetimlerde ve ekonomik çıkmaz içindeki KİT'lerde, belirtilen kesintiler yapılmış olmasına karşın, ödemeler zamanında yapılamamıştır, dolayısıyla olay yargıya yansımıştır.

5. Yine 1994 yılında, yasa gereğince, altı yılını doldurmuş olanların sistemden çıkma hakkı olmasına karşın, kanun düzenlemesinin işçi aleyhine hazırlanmış olmasından, bu olanak da kimse tarafından kullanılmamıştır.

6. Tasarrufların ödenmesinin hak sahiplerinin ölmesi veya emekli olması gibi çok uzun bir vadeye bağlı olması, bu yasanın bir diğer açmazıdır.

Elde ettiği geliriyle ancak yaşadığı günü idare edebilen çalışanlar için, yasa zoruyla getirilmiş olan zorunlu tasarruf uygulamasının, çalışma yaşamında, gerek ekonomik ve gerekse sosyal anlamda herhangi bir yararından söz etmek olanaksızdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yasanın yapısından kaynaklanan tüm bu yanlışların ve buna paralel olarak yapılan bu yanlış uygulamaların kamuoyuna açıklanması ve doğru alternatiflerin bulunarak tüm çalışanların mağduriyetini gidermek amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi bir araştırma komisyonu kurmuş bulunmaktadır.

Kurulan komisyon, yıllarca uygulanan mevcut yasa çerçevesinde yapılan yanlışlar sonucu oluşan olumsuz gelişmeler ve çalışan kesimin çektiği sıkıntılara karşın neler yapmış ve yaptığı araştırmalar kamuoyu ve Yüce Meclisimizi tatmin etmiş midir, kısaca değinmek istiyorum.

Bunları altı madde olarak sıralayabiliriz:

1. Komisyonun 28.11.1996 tarihli Birleşiminde yapılan seçimde, Afyon Milletvekili Sayın İsmet Attila Başkanlığa, Balıkesir Milletvekili Sayın İsmail Özgün Başkanvekilliğine, Isparta Milletvekili Sayın Aykon Doğan Sözcülüğe, Erzurum Milletvekili Sayın Ömer Özyılmaz da Kâtip üyeliğe seçilmişlerdir.

Komisyon Başkanı olarak seçilen Sayın İsmet Attila, bu Yasanın uygulandığı dönemde, 4 yıl gibi uzun bir süre Maliye Bakanlığını yapmıştır. Komisyon Sözcülüğüne seçilen Sayın Aykon Do-

ğan da, aynı dönemde, Hazineden sorumlu Devlet Bakanlığını yürütmüştür. Bu Komisyon daha göreve başlamadan -kuruluşunda bile- demokratik teamüllere uygun bir şekilde kurulmamıştır.

Bu değerli iki arkadaşımızın, hem yasanın uygulandığı dönem içerisinde konuyla ilgili önemli ve sorumlu makamlarda bulunmaları hem de yine bu konuda kurulan araştırma Komisyonunun Başkan ve Sözcülüğünü yürütebilecek şekilde bu görevlere gelmesi, bir noktada, Komisyonun tarafsızlığına, çalışma yöntemlerine ve verimli çalışmalarına gölge düşürmüştür. Diğer bir deyimle, bu iki arkadaşımız, masanın her iki tarafında oturmaktadırlar.

2. Yeterli ölçüde kurum, kuruluş ve şahısların görüşüne başvurulmadığı ve bilgisi istenenlere de yeterince hazırlanma zamanı verilmediğinden, tatmin edici bilgiler alınamamıştır. Örneğin, kimi sivil toplum örgütlerinin temsilcileri, çağrıldıkları toplantımızda genel ve kısa konuşmalarının gerekçesi olarak, aynı günün sabahı haber verildiğini belirterek, yeterince hazırlanamadıklarını belirtmişlerdir.

3. Bu konuda hazırlanan ve sizlere de dağıtılan raporun içeriğinden de anlaşılacağı üzere, rapor, Yasanın yürürlüğe girdiği tarihten bugüne kadar geçirdiği evrelerin sadece bir özetinden ibarettir.

4. Çalışanlardan tahsilat yaptıkları halde, ilgili banka hesaplarına süresinde ya da bugüne kadar hiç yatırılmayan anapara veya gecikme zamlarıyla ilgili olarak borçlu bulunan bazı belediyeler ile diğer kurum ve kuruluşlar hakkında ne gibi işlem yapıldığı netleştirilememiştir.

5. Anapara ve nemaların geri ödemelerine ilişkin net bir görüş ve açıklık getirilmemiştir.

6. Araştırma komisyonunun kurulması amacıyla verilen önerenin gerekçesinde belirtilen anapara ve nemaların yerinde ve uygun koşullarla kullanılıp, kullanılmadığına yeterli bir cevap alınmamış durumdadır.

Aslında, bu konuda, önerge sahibinin, kendi önergesine bu cevabı alıp alamadığı hususunda, bazı konuları size belirtmesini dilerdim; ama, bakıyorum ki, bu önerge sahibi şu anda burada yok; ama, onu temsilen, partisinden bir arkadaşının, bu raporun yeterli olup olmadığı hususunu mutlaka dile getirmesinde yarar görüyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sonuç olarak, gerek 3417 sayılı Yasanın içeriğinden kaynaklanan eksik ve yanlış düzenlemelerden gerekse buna paralel olarak uygulamada gelişen aksaklıklar nedeniyle Komisyonun hazırladığı raporu yeterli ve sorunları çözebilecek nitelikte bulmadığımızı beyan eder, bu duygu ve düşüncelerle, Yüce Meclise saygılar sunarım. (CHP ve DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yıldız.

Refah Partisi Grubu adına, Balıkesir Milletvekili Sayın İsmail Özgün; buyurun. (RP sıralarından alkışlar)

RP GRUBU ADINA İSMAİL ÖZGÜN (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 3417 Sayılı Çalışanların Tasarrufa Teşvik Edilmesi ve Bu Tasarrufların Değerlendirilmesine Dair Kanun hükümlerine göre, çalışanlar adına biriken malî kaynak ile nemasının hangi alanlarda değerlendirildiği ve bu kaynakların piyasaya şartlarında değerlendirilip değerlendirilmediği hususundaki yasal uygunlukların araştırılması amacıyla kurulan (10/17) esas numaralı Meclis araştırması komisyonu raporu üzerinde, Refah Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 3417 sayılı Çalışanların Tasarrufa Teşvik Edilmesi ve Bu Tasarrufların Değerlendirilmesine Dair Kanun, 1 Nisan 1988 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Kanun, genel gerekçesine bakıldığında anlaşılmaktadır ki, çalışanların tasarruflarının artırılması amacını gütmektedir. Bu amaçla, çalışanların aylık ve ücretlerinden belirli oranda tasarruf kesintisi ya-

pılarak, bankada adlarına açılacak hesaba yatırılması ve de, tabii, devlet veya işverenlerin de, bu tasarrufa belirli oranda katkıda bulunması ve toplanacak paraların en iyi şekilde nemalandırılması olarak, Kanunun genel gerekçesinde belirtilmektedir.

Çalışanların tasarruflarını teşvik hesabına yatırılan paralar, hem ücretlerdeki artış hem de çalışan sayısındaki artış nedeniyle, ivmeli bir şekilde artarak gelmektedir. Bu ise, ileriye yönelik olarak, 3417 sayılı Kanunun yeniden bir değerlendirmeye tabi tutulmasını, tasfiyesini veya belli sürede ödenmesi için ciddi önlemlerin alınması zarureti orta yere koymaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 3417 sayılı Kanunun 2 nci maddesiyle, Kanun kapsamına giren personel açıklanmıştır. Bu personel, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu; 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu; 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu ve 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu hükümlerine göre aylık almakta olan kamu görevlileri ile kanun veya kanunların verdiği yetkiye dayanılarak kurulan kuruluşlardaki, kurumlardaki çalışanlardır.

Yine, 10 ve daha fazla işçi çalıştıran işyerlerinde çalışan işçiler ile kanunları uyarınca sözleşmeli statüde çalışan personelin aylık ve ücretlerinden tasarruf kesintisi yapılmaktadır. Ayrıca, bu tasarruflara, devlet veya ilgili işveren de katkı sağlamaktadır.

1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun tabii olarak çalışanların gelirlerinin bu Kanun hükümlerine göre belirlenecek kısmının, tasarruf olarak, her ay, ilgili banka şubesine yatırılacağı, yine aynı maddeyle hükme bağlanmıştır.

Maliye Bakanlığı tarafından, personel sayısı esas alınarak yapılan çalışmaya göre, 3417 sayılı Kanun kapsamına dahil olan hak sahibinin, aşağı yukarı 5 milyon kişi civarında olduğu tespit edilmiştir. Kanun kapsamında olmasına rağmen, Bağ-Kur'lular için, bugüne kadar, herhangi bir uygulamaya da girilmemiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 3417 sayılı Kanunun nemalandırmayı düzenleyen 5 inci maddesine göre, Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı İdaresi Başkanlığı, 4 üncü maddeye göre açılacak hesapta toplanan paraları, Yüksek Planlama Kurulunca belirlenecek esaslar dahilinde, gayrimenkul satımına yönelik yatırımlar hariç olmak üzere, her türlü menkul kıymetlere ve verimi yüksek yatırımlara yatırmak suretiyle nemalandırır.

Çalışanların tasarrufa teşvik hesabında biriken tutarların önemli bir bölümü, Kamu Ortaklığı İdaresi tarafından ihraç edilen tahvillere yatırılmıştır. Bunları kısaca ifade edecek olursak; 30.6.1989 tarihli Yüksek Planlama Kurulu kararına göre 3 milyar ABD Doları, 1.4.1992 tarihli Kamu Ortaklığı Yüksek Kurulu kararı ve 28.4.1992 tarihli Yüksek Planlama Kurulu kararı gereğince 1 milyar ABD Doları, 30.12.1992 tarihli Kamu Ortaklığı Yüksek Kurulu kararı ve 14.1.1993 tarihli Yüksek Planlama Kurulu kararı gereğince 2,5 milyar ABD Doları tutarındaki özel tertip tahvillerdir.

Bu tahvillerin yüzde 50'si 3 yıl, yüzde 25'i 4 yıl ve diğer yüzde 25'i 5 yıl vadeli; tamamı ABD Dolarına dolarına endeksli ve getirisi libor faiz oranını geçmemek üzere, kamu bankalarının 1 yıl vadeli ABD Dolarına verdiği faiz oranı üzerinden düzenlenmiştir.

Kamu Ortaklığı İdaresi tarafından, ağırlıklı olarak, Kamu Ortaklığı Fonu finansmanı kapsamında yer alan otoyol, baraj ve benzeri altyapı yatırımları finansmanı ve bunların iç ve dış borç geri ödemelerinde kullanılmak üzere ihraç edilen ABD Dolarına endeksli tahvillere yatırılan tutarların, zamanla önemli bir büyüklüğe ulaşması ve ABD Doları yükümlülüğüne karşın, Kamu Ortaklığı Fonunun gelirinin tümünün TL bazında olması sebep gösterilerek, 1993 yılı sonu itibarıyla, Kamu Ortaklığı Fonunun bu yükümlülüğünün TL'ye dönüştürülmesine karar verilerek, konu Yüksek Planlama Kuruluna sunulmuş ve 11.12.1994 tarih ve 94/T-21 sayılı Yüksek Planlama Kurulu kararıyla çalışanların tasarrufa teşvik hesabının plase edildiği Kamu Ortaklığı İdaresi tarafından çıkarılan ve ABD Dolarına endeksli özel tertip tahviller, dördüncü nema ödemesi için, esas alınan ta-

rih itibariyle, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz alış kuru üzerinden anapara bedeli ve tahakkuk eden faizlerle birlikte Türk Lirasına çevrilmiştir. Hesap edilen bu tutar karşılığında, Kamu Ortaklığı İdaresi tarafından kamu bankalarının bir yıllık mevduata, en yüksek faiz oranı esas alınarak, yılda bir faiz ödemeli ve yüzde 50'si 3 yıl, yüzde 25'i 4 yıl, bakiyesi de -yüzde 25'i- 5 yıl vadeli TL cinsinden düzenlenmiş özel tertip tahviller ihraç edilmiştir.

Diğer taraftan, 27.11.1994 tarihinde yayımlanan 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamalarının Düzenlenmesine ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun geçici 6 ncı maddesiyle, çalışanların tasarruflarını teşvik hesabının yürütülmesi 1.1.1995 tarihinden itibaren Hazine Müsteşarlığına devredilmiş ve bu arada da, 1.1.1995 tarihinde ödenmesi gereken, yukarıda açıklanan tutarın, birinci yıl faizinin ödenmesi, zamanında gerçekleştirilememiştir. Bunun üzerine, 6.9.1995 tarih ve 95/T-64 sayılı Yüksek Planlama Kurulu kararı uyarınca, söz konusu birinci yıl faizi için, Hazine Müsteşarlığı tarafından, 1 yıl vadeli, Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası reeskont faiz oranı üzerinden yeni bir tahvil ihracı yapılmış, aynı kararlar, daha önce ihraç edilen 3, 4, 5 yıl vadeli tahvillerin faiz oranları da, yeniden, Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası reeskont faiz oranı ile değiştirilmiştir.

Çalışanların tasarrufa teşvik hesabında biriken kaynağın diğer önemli bir bölümü, Türkiye Elektrik Kurumu tarafından ihraç edilen, TL ve dövize endeksli tahvil alımlarında kullanılmıştır. Bu tahvillerin TL cinsinden düzenlenen bölümü toplamı 4,2 trilyon olup, 2 yıl yüzde 35, daha sonraki yıllarda yüzde 30 faizlidir. 3 trilyonluk bölümünde de, yine, TEK tarafından ihraç edilen, ABD Dolarına endeksli, kamu bankalarının 1 yıl vadeli ABD Dolarına uyguladığı faiz oranını geçmemek şartıyla, libor faiz oranı üzerinden getirisi olan tahvillerin alımı için kullanılmıştır.

Diğer taraftan, yine, aynı fonda biriken paraların bir kısmı da, Türkiye Şeker Fabrikaları Anonim Şirketi tarafından ihraç edilen tahvillere plase edilmiştir. Türkiye Şeker Fabrikaları Anonim Şirketinin üreticilere olan pancar borçlarının ödenmesine kaynak sağlamak amacıyla 1 trilyon 750 milyar TL kullanılmıştır. Söz konusu tahviller, kamu bankalarının 1 yıl vadeli mevduata uyguladığı en yüksek faiz oranıyla ihraç edilmiştir.

Yine, çalışanların tasarrufa teşvik hesabında biriken paraların 152 milyar TL civarındaki kısmı, TÜPRAŞ'ın sermaye artırımında kullanılmak üzere Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı tarafından ihraç edilen tahvillere plase edilmiştir.

Çalışanların tasarrufa teşvik hesabında biriken kaynakların bir bölümü de değişik tarihlerde Hazine bonusu alımlarında kullanılmıştır. 200,5 milyarlık kısmı Türk Lirası, 1 trilyon 29 milyar lirası ise ABD Doları ve Alman Markına endeksli bono alımlarına yapılmıştır.

Hesabın başladığı 1988 yılından itibaren, Aralık 1996 yılı sonu itibariyle hesaplanan bileşik nema oranı, aşağı yukarı yüzde 233 civarındadır. Aralık 1996 sonu itibariyle hesabın toplam yükümlülüğü 565 trilyon 747 milyar liradır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; zorunlu tasarruf konusu, Türk çalışma hayatının önünde, gerçekten acil çözüm bekleyen en aktüel sorunlardan birisidir. Çalışanların tasarrufa teşvik hesabının mevcut yapısı ve uygulamada karşılaşılan problemler ile gelinen nihaî durum, hesabın tasfiyesini ve zorunlu tasarruf uygulamasının en kısa sürede sona erdirilmesini, buna bir çözüm getirilmesini zorunlu kılmaktadır. Komisyonumuz, bu konuda, çalışmalarını esasında, işçi sendikalarının temsilcileriyle görüşmelerde bulunmuştur. İşçi sendikası temsilcileri de, görüşmeler esnasında, haklı olarak, bu konunun bir an evvel çözüme kavuşturulması, çalışanların hak ettikleri hem nemaların hem de esas olan paraların kendilerine bir an evvel ödenmesi ve de devletin katkı payı olan yüzde 3'lerin, yüzde 4'lerin de, kendilerine, hesabın sona erdirilmesinden sonra maaş olarak, maaşlarına zam olarak verilmesi talebinde bulunmuşlardır. Çalışanlar adına tasarruf kesintisi ve işveren katkı payını yatırmayan kuruluşlar, nema ödemelerinde, hak sahiplerinin mağduriyetine neden ol-

muşlardır bugüne kadar. Özel sektör de, katkı payından kurtulmak için, işyerlerini, küçük kapasiteli, yani çalışan sayısını yüzde 10'dan aşağı duruma getirmek suretiyle, küçük işyerlerine dönüştürmeye çalışmış. Elbette, bu, kanunun aksaklığından ileri gelmektedir. Zorunlu tasarruf uygulamaları, işçi, işveren ilişkilerini gerginleştirmekte, kayıtdışı ekonomiyi teşvik etmekte ve sonuçta, tüketiciye yük getirmektedir.

İşte, bu hususlar dikkate alındığında, sorunun çözümüne yönelik, realist, akılcı ve uygulanabilir gerekçelere dayanan bir yasa tasarısının, Hükümet tarafından hazırlanarak, Meclise sevkı gerekmektedir. Konuyla ilgili durum ortadadır. Sorunu tırmandırmak yerine, realist çözümler üretilmelidir. Çözüm ne olursa olsun, devlet katkısının, mutlaka, ücretlere zam olarak ileriki tarihlerde yansıtılması gerekir.

Getirilebilecek olan alternatifler üzerinde de kısaca durmak istiyorum: 3417 sayılı Kanunun tasfiyesinin gerçekleştirilmesini sağlayacak yasal düzenlemeyle, hak sahiplerine, anaparalarının belli bir sürede nakten, nema ödemelerinin ise, uzun vadede, TL veya dövize endeksli devlet tahvilleriyle ödenmesi sağlanabilir.

Yine, diğer bir alternatif olarak, anapara ve nemaların tümüne hazine bonusu veya gelir getiren senetler dağıtılabilir.

Çalışanların tasarrufa teşvik hesabının tasfiyesi halinde, hak sahiplerinin birikmiş alacaklarının, emekliliğe esas hizmet süresine eklenerek bu sorun ortadan kaldırılabilir. Ancak, burada bir teknik husus var; Sosyal Sigortalar Kurumuna tabi çalışanlarda hizmet süresiyle ilgili bir problem karşımıza çıkabilir; ama, bir alternatif olarak, yine de arz ediyorum.

Anapara ve nemalar, ücretlerden kesilen vergilere mahsup edilebilir.

Yine bir alternatif olarak, işçi ve işverenin idaresinde kurulacak bir fon yönetimine bu paralar devredilebilir.

Diğer taraftan, anapara ve nema ödemelerinin bir bölümünün, örneğin yüzde 25 veya yüzde 50'sinin nakten, bakiyesinin dört beş yıl vadeli veya dövize endeksli devlet tahvilleriyle ödenmesi sağlanabilir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; zorunlu tasarruf uygulaması, maalesef, bugün, gerçekten içerisinden çıkılması zor bir hale gelmiştir. Geldiğimiz noktada, bu sorunu daha da çözümsüz hale getirmek yerine, akılcı, mantıklı ve bilimsel teklifler üretmemiz ve zorunlu tasarruf uygulamasına, hak sahiplerini mağdur etmeksizin son vermemiz gerekir. Çalışanların da Hükümetten beklediği budur. Komisyon çalışmalarımız esnasında sendika temsilcisi arkadaşlarımızın da bizlere söylediği budur.

O bakımdan, ümit ediyorum ki, Hükümetimiz, en kısa süre içerisinde, çalışanların müktesep haklarına zarar vermeden, onların haklarını en iyi şekilde, Anayasaya da uygun bir şekilde korumak suretiyle Meclise getireceği bir kanun tasarısıyla, inşallah, bu konuyu en güzel şekilde aşarız diyorum.

Bu duygu ve düşüncelerle hepinizi hürmetle selamlıyor, saygılarımı sunuyorum. (RP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Özgün.

Demokratik Sol Parti Grubu adına, Balıkesir Milletvekili Sayın Güven Karahan, buyurunuz. (DSP sıralarından alkışlar)

Sayın Karahan, süreniz 20 dakikadır.

DSP GRUBU ADINA MUSTAFA GÜVEN KARAHAN (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 3417 sayılı Çalışanların Tasarrufa Teşvik Edilmesi ve Bu Tasarrufların Değerlen-

dirilmesine Dair Kanun uyarınca, çalışanlar adına biriken malî kaynak ve nemasının hangi alanlarda değerlendirildiği ve bu kaynakların piyasa koşullarında değerlendirilip değerlendirilmediği hususlarındaki yasal uygunlukların araştırılması amacıyla kurulmuş bulunan (10/17) sayılı Araştırma Komisyonu raporu üzerinde Demokratik Sol Partinin görüşlerini açıklamak üzere söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle, hepimizi saygıyla selamlarım.

Değerli milletvekilleri, önce, komisyon çalışmaları hakkında sizlere bilgi vererek sözlerime başlamak istiyorum.

Kamu çalışanları ve 3417 sayılı Yasaya bağlı olan işyerlerinde çalışan işçilerimizi yakından ilgilendiren bu konuda komisyonu teşkil eden iktidar yanlısı partilerin komisyon üyeleri dört toplantıya, çoğunluğu teşkil etmeyecek şekilde gelmişlerdir, ancak beşinci toplantıda başkan, başkanvekili, sözcü ve kâtip seçilebilmiştir. Hükümeti teşkil eden Refah Partisi ve Doğru Yol Partisinin komisyon üyeleri, partilerinin genel başkanlarından aldıkları emirler doğrultusunda olsa gerek, konunun dört başı mamur incelenmesine ve irdelenmesine olanak sağlayacak bir çalışma ortamı yaratmamışlardır.

Komisyonunda, 3417 sayılı Kanun hükümlerine bağlı olanların en önemli sorunlarından biri olan bu konu üzerinde, biraz önce söylediğim gibi, yeterli bir çalışma yapılmamıştır. Konuyla ilgili olarak yalnız ilgili bürokratların ve işçi sendikaları konfederasyonlarının temsilcilerinin düşünceleri sorulmuş, kamu çalışanları temsilcilerinin konuyla ilgili önerileri dikkate alınmamıştır. Araştırma komisyonu, araştırmanın içeriğine girme yerine konuyu İktidar ortaklarının istediği yöne çekmiştir; konunun çözümüyle ilgili görüşlerimizi bile tarafsızlık ilkesi içerisinde değerlendirmemiş, yanlış hareket etmiştir.

Değerli arkadaşlarım, komisyonun amaçlarından biri, 3417 sayılı Kanunla elde edilen kaynakların piyasa şartlarında değerlendirilip değerlendirilmediğinin araştırılması olmasına karşın, bu konu üzerinde bir çalışma yapılmamış, 3417 sayılı Kanun hükümlerine göre toplanan paraların kredi olarak verildiği kurum ve kuruluşlar ile kredilerin verildiği yıldaki faiz oranlarıyla yetinilmiştir.

Komisyon, araştırma önergesi doğrultusunda bir çalışma yapmadığı gibi, 3417 sayılı Kanun hükümlerinin yürütülmesi konusunda da çalışma yapmamıştır; kesenek ve katkı paylarını yatırmayanlar konusunda bir çözüm de üretmemiştir. Komisyon raporu, Yüksek Planlama Kurulunun yanlış uygulamalarıyla ilgili hiçbir konuya temas etmemektedir.

Değerli milletvekilleri, çalışanların tasarruflarını teşvik hesabı, yatırımları hızlandırmak ve işsizliği azaltmak için iyi niyetle gündeme getirilmiştir. Ancak, başlangıçtan günümüze kadarki uygulamalar, bu yasanın ucuz kaynak yaratmak amacıyla çıkarılmış olduğunu göstermiştir. 3417 sayılı Yasa, 1960'ların tasarruf bonosunun ve 1970'lerin MEYAK'ının 1988'lere uyarlanmış şeklidir; her üçünde de, çalışanlar, devlet tarafından açıkça kazıklanmıştır. Bu üç uygulama, çalışanların verdikleri yetmiyormuş gibi, çalışanlardan yeni bir vergi alınmasıdır.

Konuyu daha iyi anlayabilmek için, 3417 sayılı Yasanın çıkarılması öncesine dönmemiz gerekmektedir. Kanun tasarısının, Çalışma, Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonunda ve Plan ve Bütçe Komisyonunda yapılan görüşmeleri sırasında, o zamanki SHP ve DYP komisyon temsilcileri bu yasa tasarısına muhalefet şerhi koymuş, karşı çıkmışlardır. Kanunun çıkarılması öncesinde muhalefet şerhi koyanlar, 1991 erken genel seçimlerinden sonra koalisyon ortaklığı kurmuşlar, ağır eleştirilerle karşı çıktıkları bu kanunu yürürlükten kaldırmaya teşebbüs dahi etmemişlerdir; yani, tükürüklerini yalamışlardır.

Son yıllarda yapılması gereken ödemeleri bile zor karşılayan çalışanların tasarruflarını teşvik hesabının bu duruma gelmesinde en büyük sorumluluk, Devlet Bakanlığı ve Başbakanlığı döneminde Sayın Tansu Çiller'e aittir.

Çiller'in, çalışanların tasarruflarını teşvik hesabına en büyük darbesi, 1994 yılında yaşanan ekonomik bunalım dönemindedir. Bu bunalım döneminde, bilindiği gibi, döviz kurları çok aşırı ölçüde artmıştı. Çiller'in başkanlığındaki Yüksek Planlama Kurulu, 1994 tarihinde aldığı bir kararla, hesapta bulunan dövize endeksli Kamu Ortaklığı İdaresi tahvillerini ve gelir ortaklığı senetlerini, 1993 Aralık sonu döviz kurlarıyla Türk Lirasına çevirerek, Kamu Ortaklığı İdaresi tahvillerine yatırılmasına neden olmuştu. Bu karardan sonra, çalışanların tasarrufa teşvik hesabındaki kayıp, o günkü değerlerle yaklaşık olarak 80 trilyon Türk Lirası olmuştu.

Sayın Çiller'in ikinci darbesi; çalışanların tasarruflarını teşvik hesabındaki paraların yatırıldığı tahvillerin faizlerini düşük tutmak olmuştur. Çiller'in, Başkanlığını yaptığı Yüksek Planlama Kurulu, fon hesabında bulunan paraların Merkez Bankası reeskont faiz oranlarıyla değerlendirilmesi kararını almıştı; Hazinesinin, yüzde 200, yüzde 400'lük değerlerle borçlandığı bu dönemde, Merkez Bankası reeskont faizlerini sorarsanız yüzde 52 oranındaydı. Eğer, Çiller'in, kur ve faizlerle ilgili kararları olmasaydı, çalışanların tasarruflarını teşvik hesabında, birkaç katrilyonun üzerinde para toplanmış olacaktı.

Değerli arkadaşlarım, ülkemiz çalışanları gündeminin başköşesini işgal eden çalışanların tasarrufa teşvik hesabının tasfiye edilmesi düşüncesi, Anayol Hükümeti zamanında gündeme gelmişti. Anayol Hükümeti, kesenекlerle, devlet-işveren katkılarını ödeyerek, çalışanların yasal hakkı olan nemaların üzerine yatmak istemişti; ancak, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda yapılan görüşmeler sırasında, özellikle Partimin temsilcilerinin çabaları sonucunda, Hükümet, gündeme getirdiği bu tasarıyı geri çekmek zorunda kalmıştı. Anayoldan sonra kurulan Refahiyol Koalisyon Hükümetinin büyük ortağı olan Refah Partisi, hükümet olmadan, 3417 sayılı Kanunun tasfiye edilmesini; ancak, çalışanların haklarının gasp edilmemesi gerektiğini savunurken; hükümet olunca, her fikrinde olduğu gibi, 180 derece çark etmeyi tercih etmiştir. Refah Partisi, "bu kanunun uygulamalarından hiç kimse memnun değil" savıyla, çalışanların tasarrufa teşvik birikimlerini çözümsüzlüğe itmeyi, kamuoyu baskılarına rağmen, uygun bulmuştur. Hakkın yenmeyeceğini çok iyi bilmesi gerekenler, hele hele kul hakkının yenmeyeceğini bilmesi gerekenler, Tanrı'dan önce çalışanların, kendilerini cezalandıracaklarını çok iyi bilmelidirler. (DSP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, 3417 sayılı Kanun, yaratılan fonun en iyi şekilde değerlendirilmesini hükme bağlamasına karşın, kanunun uygulamaya geçişinden bugüne kadar hükümet edenler, çalışanların yasalarla verilmiş haklarını korumak zorunda olduklarını unutarak kanun hükümlerine aykırı hareket etmişlerdir. Bu konuda, ANAP'ın, DYP'nin, CHP'nin ve son uygulamalarıyla Refah Partisinin, çalışanların bu kanunla verilmiş hakları konusunda söyleyecekleri tümüyle yalandır. Bu konuda, bu partiler, sakın ha, çalışanların yanında olduklarını ifade etmesinler; çünkü, çalışanlar, bu partilerin ne düşüncede olduğunu çok iyi bilmektedirler. (DSP sıralarından alkışlar) Ayrıca, ANAP, DYP, CHP ve Refah Partisi, çalışanların haklarının gasp edilmesine neden olurlarken hesap vermemeyi de başarıyla eş tutmuşlardır.

Çalışanlara daha iyi yaşam koşulları sağlama, yaratılacak kaynaklarla yatırımların hızlandırılması ve işsizliğin önlenmesi gibi gerekçelerle uygulamaya konulan 3417 sayılı Yasa, daha baştan ölü doğmuştur. Bunun nedeni, kurumsal bir yapı arz etmemesidir.

Kurumsal niteliğin olmaması yüzünden, yaratılan fonun nemalandırılması da kanunun özüne uygun yapılamamıştır. Kanunun 5 inci maddesi, gayrimenkul dışında her türlü menkul kıymetlerin ve verimi yüksek yatırımların uygulamada olmasını gerektirirken, yaratılan fonlar, başlangıçta Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı İdaresinin ellerine bırakılmıştır. Ayrıca, Yüksek Planlama Kurulunca belirlenecek esaslar dahilinde, bu kanunla yaratılan kaynaklar değerlendirilecektir; yani, çalışanların hakları, siyasî otoritenin iki dudağının arasında bırakılmıştır.

Yüksek Planlama Kurulunun kararları, hiçbir zaman çalışanların lehinde olmamıştır; çünkü, uygulamalardan gördüğümüz, kanunun uygulamaya konulmasından beri elde edilmiş olan kaynakların bazı kurum ve kuruluşlara ucuz kaynak olarak aktarılmış olduğu şeklindedir. Banka faizlerinin yüzde 60'lar düzeyinde olduğu yıllarda zorunlu tasarruf birikimleri yüzde 30-35'lerle kullanılmıştır. ANAP dönemindeki bu uygulamalar, yani, yaratılmış fonun değerlendirilmesi, kanunun hükümlerine aykırı bir şekilde yapılmıştır. Bu durum, SHP-DYP Koalisyon Hükümetlerinin 1992-1994 arası döneminde en yüksek kamu bankası faiz oranına çekilmiştir; ancak, 1.1.1995 tarihinden itibaren çalışanların tasarrufa teşvik hesabının yürütülmesi Hazine Müsteşarlığına bırakıldıktan sonra, bu durum değişmiştir.

Yine, SHP-DYP Koalisyon Hükümetleri sırasında fonun nemalandırılması, yürütmenin Hazineye devrinden sonra, çalışanların aleyhine dönmüştür. Hazinesinin yürütmeyi üzerine almasıyla, nemalandırma, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası reeskont faizlerine dönmüştür. Kamu Ortaklığı İdaresi, çalışanların tasarrufa teşvik hesabında biriken kaynaktan 1989 yılında 3 milyar, 1992 yılında 1 milyar ve 1993 yılında 2,5 milyar dolarlık kısımlarını özel tertip tahviller olarak kullanmıştır. Bu dolara endeksli tahvillerin yüzde 50'si üç yıllık, yüzde 25'i dört yıllık, yüzde 25'i de beş yıllık vadeli tahvillerdir; getirisi, libor faiz oranını geçmemek üzere, kamu bankalarının bir yıl vadeli Amerikan Dolarına verdiği faiz oranı üzerinden olmuştur. Ancak, Amerikan Dolarına endeksli tahvillere yatırılan tutarların zamanla büyük boyutlara ulaşması bahanesi ve Kamu Ortaklığı Fonu gelirlerinin yalnız Türk Lirası olduğu ileri sürülerek, 11 Şubat 1994 tarihinde, Yüksek Planlama Kurulu kararıyla, 31 Aralık 1993 tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz alış kuru üzerinden anapara bedeli ve tahakkuk eden faizlerle birlikte Türk Lirasına çevrilmiştir; bu uygulama, sanki, kanunun ruhuna uygun olarak, çalışanların lehindeymiş gibi. Aslında, Yüksek Planlama Kurulunun yaptığı, 3417 sayılı Kanunun ruhuna tamamen aykırıdır; açıkça suç işlemektir, çalışanlara kazık atmaktır. Döviz endeksli tahvillerden elde edilen gelirler, kamu bankalarıncı bir yıllık mevduata uygulanan en yüksek faiz oranı esas alınarak, yılda bir faiz ödemeli, üç, dört ve beş yıllık özel tertip tahvillerle değerlendirilmiştir.

Şimdi, sormak lazımdır; bu paralar, Yüksek Planlama Kurulunu teşkil edenlerin paraları olsaydı, aynı uygulamayı yine yaparlardı mıydı? (DSP sıralarından alkışlar) Ayrıca, buna benzer uygulamayı, bankalara ya da dolara endeksli tahviller alan özel sektöre yapsalardı ne olurdu? Değerli arkadaşlarım, eğer, Yüksek Planlama Kurulu bu işi bankalara ve özel sektöre karşı yapsaydı, Türkiye'de yer yerinden oynardı. İşte, size, SHP-DYP'nin, çalışanlara attığı en büyük kazıklardan biri.

Değerli milletvekilleri, 3417 sayılı Yasa gereğince kesilen kesenek ve katkı paylarına uygulanan faiz, sekiz yılda, bileşik faiz olarak, yüzde 233,8'dir, bunun ne kadar düşük bir oran olduğu hepimiz tarafından çok iyi bilinmektedir. Oysa, bu yıllar boyunca, Hazinesinin, bankalara ve özel sektöre ödediği içborç faizi, yıllık yüzde 80 ilâ yüzde 140 arasındadır. Buradan, yapacağınız basit bir hesaplama, çalışanların tasarruflarının ne kadar ucuz kullanıldığını anlarsınız. Ayrıca, o tarihten beri yıllık enflasyon oranlarının yüzde 64'lerle yüzde 149'lar arasında dolaştığını da sizlere hatırlatmak isterim.

Çalışanların tasarruflarını Amerikan Doları olarak değerlendirirsek, 1988 yılında 1 Amerikan Doları 1 440 Türk Lirasıydı, bugün 142 bin Türk Lirası; artış neredeyse 100 kat. Borsaya girmenin gereği olmadığı kanısındayım; çünkü, borsadaki değer artışı da 100 kattan fazla.

Bütün bunları göz önüne aldığımızda, gündemimiz, çalışanların tasarruf kesintilerinin değerlendirilmesi için kurulan (10/17) sayılı Araştırma Komisyonunun raporu değil de, yolsuzluk soruşturması olmalıydı; çünkü, bugün 5 milyon kamu çalışanı ve işçinin, yasalarla güvence altına alınmış paraları çarçur edilmiştir, edilmeye devam edilmektedir. Çalışanlar, bir yerde, tam anlamıyla

dolandırılmışlardır. Sekiz yıl boyunca iktidar olanlar da, bu işle görevlendirilmiş bürokratlar da bu suçun failleridir. Çalışanların haklarının gasp edildiği uygulamalar, devlete olan güveni ortadan kaldırmaktadır, güven bunalımı doğurmaktadır, politikacılara saygınlığı ortadan kaldırmaktadır.

Değerli milletvekilleri, komisyon raporunda dikkatimizi çeken bir hususu da gözler önüne sermek istiyorum. Bilindiği gibi, 3417 sayılı Kanun gereği Ziraat Bankasına bir komisyon verilmektedir. Bu komisyon, başlangıçta yüzde 2 iken, 1990 yılında yüzde 1'e düşürülmüştür. Bugüne kadar, Ziraat Bankasına 1,9 trilyon Türk Lirası komisyon ödenmiştir. Bu, bankanın yasal hakkıdır; ancak, bankaya yatırım harcaması olarak verilen -komisyon raporunda da belirtilen- 132 milyar Türk Lirasının üzerindeki paranın neden ödendiğini anlamak mümkün değildir. Banka, zaten, verdiği hizmetler karşılığında komisyon almaktadır. Bu para neden, niçin ve hangi hakla Ziraat Bankasına ödenmiştir? Kanunda böyle bir madde yoktur. Bunun hesabı sorulacak mıdır sorulmayacak mıdır? Çalışanların tasarrufa teşvik edilmesi hesabıyla ilgili hizmetlerden komisyonunu alan Ziraat Bankasının, gerekli yatırımı, kendi olanaklarıyla yerine getirmesi gerekmez miydi?!. Alın, size, çalışanların tasarruflarının çarçur edilmesine bir örnek daha.

Değerli arkadaşlarım, çözümlere gelince, Komisyon çalışmaları sırasında, bu konuda tek çalışma yapan Demokratik Sol Parti olmuştur. Bunu, hepinize, açık açık belirtmek istiyorum. Kısaca, çözümlere gelince, bu konuda, karşımıza değişik seçeneklerin çıkmakta olduğunu görürüz. Bunları, ben, burada kısaca sıralamak istiyorum:

- a) Nakit ödeme.
- b) Menkul ya da gayrimenkul ödeme.
- c) Telekom hisseleriyle ödeme.
- d) Nakit, menkul ya da gayrimenkul olarak karma ödeme.
- e) Aylık gelirlere göre ödeme.

Tüm çözüm yollarında, çalışanların temsilcilerinin görüşleri sorulmalı ve onayları mutlaka alınmalıdır. Bu kanun tasfiye edilecekse, bir an önce tasfiye edilmelidir, tasfiye edilmeyecekse, çalışanların temsilcilerinin bulunacağı şekilde kurumsallaştırılmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Karahan, lütfen toparlayalım.

A. ZİYA AKTAŞ (İstanbul) – Çalışma Bakanı nerede; soralım?..

MEHMET AYKAÇ (Çorum) – Çalışma Bakanı çalışıyor.

MUSTAFA GÜVEN KARAHAN (Devamla) – Kamu çalışanları ve işçilerin büyük bir kısmı enflasyon canavarının etkisiyle, güç koşullar altında yaşam savaşı vermektedirler. Çalışanların tasarrufa teşvik hesabının tasfiyesi, ancak çalışanların temsilcilerinin de katılacağı ekonomik ve sosyal konseyde ele alınacak ortak kararlarla mümkün olacaktır. 3417 sayılı Yasa hükümlerine bağlı olarak, çalışanların mağdur edilmemesi ve hak kayıplarının önlenmesi, sosyal hukuk devleti olan devletimizin başta gelen görevlerinin birini teşkil etmektedir. Çalışanların haklarının hükümet edenler tarafından gasp edilmesi asla düşünülmemelidir. Demokratik Sol Parti, her zaman olduğu gibi, çalışanların bu haklı davasında, çalışanların yanındadır.

Kul hakkı yemeyiniz. Hele hele alınlarının teriyle emeklerini ortaya koyarak çalışanların haklarını hiç yemeyiniz. Bunun hesabını nasıl verirsiniz onu düşününüz.

Çalışanların haklarının tümüyle verildiği, çağdaş uygarlık düzeyine çıkmış bir Türkiye dileğiyle, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Karahan.

Doğru Yol Partisi Grubu adına, Isparta Milletvekili Sayın Aykon Doğan; buyurun.

Sayın Doğan, süreniz 20 dakikadır.

DYP GRUBU ADINA ABDULLAH AYKON DOĞAN (Isparta) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kocaeli Milletvekili Sayın Necati Çelik ve 38 Arkadaşımın, Zorunlu Tasarruf Kesintilerinin Değerlendirilmesi Konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci Maddeleri Uyarınca Bir Meclis Araştırması Açılmasına İlişkin Önergesi ve (10/17) esas numaralı Meclis Araştırma Komisyonu raporu üzerinde Doğru Yol Partisi Grubunun görüşlerini açıklamak için huzurlarınızda bulunuyorum; sözlerimin başında hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, burada, gayet hayırlı konuşmalar yapıldı, öneriler ileri sürüldü. Ümit ediyorum ki, Hükümet, bu konuşmalardan kendi payına düşeni çıkaracaktır ve önümüzdeki günlerde çalışanların tasarruflarının değerlendirilmesi ve bunların geleceği konusunda yasa tasarılarıyla Yüce Meclisin huzuruna gelecektir. Sözlerimi bu temenniyle devam ettirmek istiyorum.

Değerli arkadaşlarım, burada söylendiği üzere, özellikle muhalefetin ortaya attığı üzere, bu zorunlu tasarruf konusu 1996'ların, hele Anayol Hükümetinin kurulduğu günlerde gündeme gelmiş bir olay değildir. Konu, uzun yıllardır Türkiye'nin gündemindedir, özellikle 1988 yılında bu yasa yürürlüğe girdiği zamandan bugüne kadar devamlı olarak kamuoyunun gündeminde olmuştur. Tasarrufların, çalışanlardan yapılan kesintilerin Anayasaya uygunluğu, Yasanın eksiklikleri devamlı olarak gündemde olmuştur. Özellikle, işçiler üzerindeki vergi yükü, sigorta yükü, bir de bu kesintiler, Türkiye'nin gündemini devamlı olarak işgal etmiştir.

Huzurlarınıza bir raporla geldim. Bu rapor, 1994 yılında, TİSK, DİSK, Türk-İş ve Hak-İş tarafından hazırlanmıştır. Orada şikâyet edilen konu, ücretler üzerindeki verginin, sigorta kesintilerinin ve zorunlu tasarruf kesintilerinin ağır bir yük teşkil ettiği ve bunun, kayıtdışı ekonomiyi teşvik ettiği, istihdamı azalttığı, işsizliği artırdığı, yatırımları azalttığı konusudur. Bu konularda önemli raporlar Hükümete verilmiştir.

Peki, ağırlıklı olarak ne zaman gündeme gelmiştir? Bu konu, bu kesintilerin nasıl ödeneceği, nasıl tasviye edileceği konusunda, Hazine kesiminde birtakım kaygıların oluşmasıyla, kamuoyunun gündeminde ağırlık kazanmıştır.

Niçin ağırlık kazanmıştır? Arkadaşlarım, buna, burada değinmediler. Bu raporda, gayet detaylı olarak bu hususlar belirtilmiştir. Özellikle, bu hususu, huzurlarınızda dile getirmek istiyorum. Şimdi, bu konuyla ilgili olarak, 5 milyon vatandaşımız vardır; 5 milyon. 11 milyona yakın hesap açılmıştır; 6,5 milyon hesap da işler haldedir. Bu olay, Hazine'nin 31.12.1996'daki yükümlülüğü, anapara ve nema olmak üzere, 565 trilyona ulaşmıştır. İşte, bu rakam, bir gün, bunun, işçilere, memurlara nasıl geri ödeneceği konusunda, Hazine yetkililerinde, Planlama yetkililerinde bazı endişeler uyandırmış ve bu konu, Hükümete getirilmiştir, Yüksek Planlama Kuruluna getirilmiştir.

Hükümette, 1995 yılında, bunun çalışması yapılmıştır; ama, seçimlere gidildiği için, 1995 yılında, Hükümet tarafından yapılan çalışmalar, Meclisin gündemine gelmemiştir. 1996 yılında, Anayol Hükümeti, bir Hükümet tasarısıyla, bu konuyu Meclisin gündemine getirmiştir.

Burada yapılan tartışmalardan, ittifakla çıkan sonuç şudur: Bu fon, hakça ve bir konsensüsle tasfiye edilmelidir. Bu tasfiyede, mutlaka, işçi temsilcilerinin, işçi sendikalarının ve kamu çalışanlarının görüşü alınmalıdır ve mutlaka, bir uzlaşma sağlanmalıdır. Bu konuda, bütün parti gruplarında aynı söylem vardır, aynı husus dile getirilmiştir. Bu husus, önümüzdeki günlerde, Hükümet için önemli bir göstergedir.

Burada, Komisyonun çalışmaları konusunda bazı hususlar ileri sürüldü. Komisyonun Başkanı, kanaatim odur ki, Komisyonu, gayet sağlıklı bir biçimde yönetmiştir. Tabii, burada, şu denmiştir bu denmiştir; efendim, "nemalar az değerlendirilmiştir." Ancak, üyelerin imzaladığı Komisyon raporunun altında bir cümle vardır ki, bu okunduğu zaman, sanki, nemalandırma konusunda bura-

da ileri sürülen sözlerin, biraz daha, işçi kesimine, memur kesimine selam vermek anlamında olduğu ortaya çıkmaktadır...

MUSTAFA GÜVEN KARAHAN (Balıkesir) – Yanlış neresinde Sayın Doğan?..

ABDULLAH AYKON DOĞAN (Devamla) – Bir dakika...

Çünkü, arkadaşlarım, şu cümlelerin altına bir muhalefet şerhi vermiyorlarsa, burada söylenen sözler, daha çok, politik amaçla söylenen sözlerden ileri gitmeyecektir.

MUSTAFA GÜVEN KARAHAN (Balıkesir) – Sayın Doğan, muhalefet şerhimiz var.

ABDULLAH AYKON DOĞAN (Devamla) – Bu cümleyi, zaıtlara geçmesi bakımından, müsaadelerinizle, Yüce Meclisin bütün değerli üyelerinin bilgilerine sunmak istiyorum.

Değerlendirme konusunda, tasfiye konusunda, raporun bir yerinde şöyle söyleniyor: "Bu durumda, devlet vergi mahrumiyetleri de dikkate alındığında, hesaba giren kaynağın yaklaşık yüzde 80'i devlet bütçesinden çıkmaktadır. Bu hesaba tahvil satmak suretiyle borçlanan kurum ve kuruluşların kamuya ait olduğu ve devlet bütçesinden pay aldığı dikkate alınır, bir anlamda, bu kanun marifetiyle, devlet, kendi kaynağıyla, kamu kuruluşlarını yüksek faizle borçlandırmaktadır."

Şimdi, burada, Komisyon üyeleri, Yüce Meclise şu bilgiyi veriyor: Devlet, işçilerden, birtakım fonları, Ziraat Bankası hesabında topluyor; yani, bunlar, vergilerden alınan paralar, bunları, işçilerin adına, yüzde 80'ini devlet yatırıyor, sonra da yüksek faizle kendi kurumlarına veriyor. Ee, burada, siz, yüksek faizle kendi kurumlarına verdiğini ve bunun da vergilerden oluştuğunu, hem burada, raporda kabul edeceksiniz hem de...

MUSTAFA GÜVEN KARAHAN (Balıkesir) – Yok öyle bir şey, muhalefet şerhimiz var... Saptırmayın... Demagoji yapmayın...

ABDULLAH AYKON DOĞAN (Devamla) – Efendim, bir dakika... Muhalefet şerhlerinizi de okuduğumuz zaman, buna bir itiraz yok; yani, bunlar vergilerden alınıyor; devlet, kesesinden alıyor, işçiler adına bu hesaba yatırıyor, ondan sonra, bu paraları, yüksek faizlerle kendi kamu kurumlarına veriyor, işçilerin namına, memurların namına yüksek faizle birtakım nemalar oluşturuyor ve böylece, bu para, bugün 565 trilyon liraya ulaşan ve ileride, devlet için, kamu için, Hazine için, tasfiyesinde sorun yaratacak bir rakama ulaşıyor diyeceksiniz, ondan sonra da, geleceksiniz, burada, bunlar şöyledir şöyledir; böyledir böyledir diyeceksiniz!..

Değerli arkadaşlarım, aslında şunu ifade etmek istiyorum: Arkadaşlarımızın, özellikle muhalefetin buradaki konuşmaları, Komisyonun kuruluşunda konuşan sözcülerin konuşmalarından ileri gitmemektedir. Bir cümleyi huzurlarınıza getireyim. Bakın, Komisyon kurulması üzerinde, Demokratik Sol Partinin sözcüsü şöyle söylüyor: "Yüksek Planlama Kurulunun değerli üyeleri, acaba, kendileri böyle, bu faizlerle, gönüllü olarak, bu hesaba para yatırılırlar mıydı?" Aynı görüş, Sayın Karahan tarafından bugün dile getirilmiş, bu görüş yine, Komisyonun kurulması sırasında Sayın Uluşbay tarafından da dile getirilmiştir.

Sayın Uluşbay'ın konuşmasıyla Sayın Karahan'ın konuşması arasında...

HASAN GEMİCİ (Zonguldak) – Doğruysa dile getirilebilir...

ABDULLAH AYKON DOĞAN (Devamla) – Getirilebilir.

Aslında, burada dile getirilmesi gereken husus şudur: Biz, Komisyonunda ne yaptık?

MUSTAFA GÜVEN KARAHAN (Balıkesir) – Hiçbir şey yapmadı...

ABDULLAH AYKON DOĞAN (Devamla) – Komisyon, hiçbir şey yapmadıysa siz orada ne-
ciydiniz?! Önerge verseydiniz, dinleseydik...

Komisyon, kimi çağırıldı; Maliye Bakanlığındaki ilgilileri çağırıldı, Hazine'deki ilgilileri çağırıldı, Kamu Ortaklığındaki ilgilileri çağırıldı, Sosyal Sigortalardaki ilgilileri çağırıldı, Ziraat Bankasındaki

bu hesabı yöneten bürokratları çağırdı. Arkasından, bir arkadaşımızın teklifi üzerine, üç tane sendikayı; DİSK'i çağırdı, Hak-İş'i çağırdı, Türk-İş'i çağırdı. Eğer, bir önerge verseydiniz, kamu çalışanlarını da çağırırdık.

MUSTAFA GÜVEN KARAHAN (Balıkesir) – Verdik efendim. Çağırılanları bizim isteği-mizle çağırıyorsunuz.

ABDULLAH AYKON DOĞAN (Devamla) – Sizin isteğinizle çağırıyorsa "Komisyon bir şey yapmadı" diyemezsiniz o halde. Sizin isteğinizle, Komisyon, bir şeyler yapmıştır.

MUSTAFA GÜVEN KARAHAN (Balıkesir) – Saptırmayın... Demagojiyle geçirmeyin süre-nizi...

ABDULLAH AYKON DOĞAN (Devamla) – Şunu dile getirmek istiyorum: Komisyon rapo-runda yine bir cümle var -Burada eleştiriyoruz- deniliyor ki, "Ziraat Bankasının, kişisel bazda he-sapları izleme görevini fiziksel olarak gerçekleştirmesi hemen hemen imkânsızdır." Yani, Komis-yon, çalışmalarında şu kanaate varmıştır: Raporda "bugünkü kanunda, birtakım belediyelerin, öde-meyenlerin, hesap açtırmayanların takibatına geçilmesi, Ziraat Bankası tarafından yapılacak gö-re-vi aşan bir mahiyettedir" deniliyor. Yani, öyle bir organ kurulmalıdır ki, aynı zamanda, bu nema-landırma bir tarafa, bu tahsilatı ve bu takibatı yapacak bir kuruluşa ihtiyaç vardır. Bu görev, Zira-at Bankasına verilmiştir; ama, bu, Ziraat Bankasının fonksiyonunu ve yetkilerini aşan bir görevdir" deniliyor. Bu, önemli bir husus. İşte, Komisyon, bunu gündeme getiriyor.

MUSTAFA GÜVEN KARAHAN (Balıkesir) – Bakanlığınızda niye düzeltilmediniz?

ABDULLAH AYKON DOĞAN (Devamla) – Efendim, önümüzdeki günlerde, gelecek tasa-rılarda bu husus gündeme getirilmelidir.

Bakın, yine, Komisyonunda deniliyor ki "gerek çalışan gerekse işveren kesiminde de benzer tep-kiler alan bu uygulamanın kaldırılması yönünde, kamuoyunda oluşmuş bir mutabakat söz konusu-dur." Komisyon bu mutabakata nasıl vardı, hiçbir şey yapmadı da?!

Değerli arkadaşlarımız, aslında, bu çalışma, önümüzdeki günlerde, Hükümet tarafından hazırla-nacak tasarı için çok değerli bir belgedir; ama, siz, nasıl değerlendirirseniz öyle değerlendirin. An-cak, şunu görüyorum: Bugün, Türkiye'de iki sol parti temsilcisi arkadaşımızın -Cumhuriyet Halk Partisi ve Demokratik Sol Parti- farklı konuşmalarını izledik. Doğaldır; iki partinin programları farklıdır; fakat, belli bir mutabakata varılmıştır bu Komisyon raporunda. Bundan sonra, artık, bu-nu tırmandırmanın anlamı yoktur, faydası da yoktur. "Gelin, bunu tasfiye edelim" diyor rapor. Tas-fiyede bir ittifak gösteriyor, tasfiyeye kimsenin itirazı yok.

AYHAN GÜREL (Samsun) – Nasıl tasfiye olacaktır?

ABDULLAH AYKON DOĞAN (Devamla) – Nasıl tasfiye olacaktır? Hakça tasfiye edilmeli-dir. Ekonomik, sosyal konsey modeli çerçevesinde, çalışanların temsilcisi, işveren temsilcisi, kamu çalışanları ve devlet bir araya gelsin, çalışanları mağdur etmeyecek; onları memnun edecek bir mo-del bulunsun. Hatta, daha objektif, daha reel teklifler de var bu raporda. Deniyor ki, "kesintiler, iş-çilerin ücretlerine eklensin." Bunu, bütün partili arkadaşlarımız burada dile getirdiler. Bu Meclis-te, raporda, bu konuda da bir konsensüs var. Raporda bu konsensüs var ve buna karşı, bu yapıla-maz diye bir itiraz da yok.

Sonra şu söyleniyor; "Efendim, burada, bu değerlendirmeler doğru yapıldı, az yapıldı, fazla yapıldı; bunlar daha iyi değerlendirilebilirdi." Tabii, şu vardır: Bu, para piyasalarına yönelik bir hu-sustur. Bir Hazine bonosuna bağlıyorsunuz, bir yıl sonra enflasyon yüksek çıkarsa... Bunu önceden kestirmek o kadar mümkün değil. Bir de şu var: Tabii, bu değerlendirmede, 565 trilyonluk bir mebla-ğın değerlendirilmesi, 500 milyarlık bir meblağın değerlendirilmesi gibi değildir. 5 milyon insanın ve-balini arkanıza alacaksınız, bu parayı herhangi bir riske sokmadan, memleket için, memleketin ya-

tırımları için, geleceği için en iyi şekilde değerlendireceksiniz. Bunun bir kuruşu bugün zayı olma-
mıştır. Ziraat Bankasında bu hesaplar güzel tutulmuştur. Şimdi, burada, Ziraat Bankasında 132 mil-
yar liralık bilgisayar alınması falan... 565 trilyon, bugünkü mükellefiyeti. Bu, geri ödemelerle be-
raber 700 trilyona yaklaşan bir meblağdır; çünkü, bugüne kadar, 115 trilyona aşkın da bir geri öde-
me yapılmıştır. 700 trilyona yakın bir meblağı, bürokrasiye, Ziraat Bankasına, kanun olarak, Mec-
lis olarak "sen şunu yap, görev" diyeceksiniz; Planlamaya "bunu değerlendir"; Hazineye "bunu de-
ğerlendir"; Kamu Ortaklığına "bunu değerlendir" diyeceksiniz ve kanunun 9 uncu maddesiyle "bu
değerlendirmenin, bu fonun yönetimiyle ilgili olarak diğer tedbirleri de al" diyeceksiniz... Bunun
anlamı nedir? Bu fonu riske sokma; bunu sağlıklı şekilde değerlendir... Ondan sonra, buraya gele-
ceğiz, buradaki bürokratları yargılayalım!.. Bunlar olacak iş değil değerli arkadaşlarım.

Ben, şunu ifade etmek istiyorum: Bir fon... Eğer, kanun vazı bunun değerlendirilmesinde yan-
lış yapmışsa, prensibinde bunu tartışalım. Bunun değerlendirilmesi Yüksek Planlama Kuruluna ve-
rilmelidir, verilmemelidir; bunu tartışabiliriz. Hazinesin, Yüksek Planlama Kurulunun, Devlet
Planlama Teşkilatının, Maliye Bakanlığının, Ziraat Bankasının dışında bir kurum tarafından bu de-
ğerlendirme yapılmalıdır... Bunu da tartışabiliriz; ama, kanun vazı böyle demiş, kanun böyle çıkmış.
Bugüne kadar da, görüyorsunuz, şu veya bu şekilde, Hazine bonolarına yatırılmış; mevduat
olarak yatırılmış; ama, dolar üzerinden yatırılmış, Türk parası olarak yatırılmış... Benim kanaatim,
Türkiye'de bütün fonlar Türk parası olarak değerlendirilmelidir. Gerçekten, Sayın Karahan'ın "bun-
ları Amerikan Doları üzerinden değerlendirseydik..."

ABBAS İNCEAYAN (Bolu) – Başbakan öyle söylüyor da!..

ABDULLAH AYKON DOĞAN (Devamla) – Onu, Amerikan Dolarına bağlansın şeklinde al-
gılamıyorum; o şekilde algılamadığımı da belirtmek istiyorum.

MUSTAFA GÜVEN KARAHAN (Balıkesir) – Canımızın istediği tarafa çekiyorsunuz.

ABDULLAH AYKON DOĞAN (Devamla) – "Şöyle olsaydı böyle olsaydı" değil...

Değerli arkadaşlarım, burada, aramızda Hazineci arkadaşlarımız vardır; bugün, Türkiye'nin
sorunu, ekonomik istikrardır. Bu ise, Türk parasına güvendir. Bu güveni verebilmenin yolu da...

HALİT DUMANKAYA (İstanbul) – Sayın Bakan, hiçbir yerde Türk Lirası işlemiyor.

ABDULLAH AYKON DOĞAN (Devamla) – Efendim, işlemiyor diye bunu kabullenmek
mümkün değildir; işletmek mecburiyetindeyiz, Parlamento olarak bunun üzerinde durmak mecbu-
riyetindeyiz.

Burada, rapor aynen, bu fonun yükümlülüklerinin, bir gün yerine getirilmesinin Türk parası
cinsinden olacağı ve 1994 yılına kadar olan nemalandırmaların dolar üzerinden yapılmasını sakın-
calı olduğu görüşüyle, 1993 yılı sonunda Yüksek Planlama Kuruluna, dolara bağlı olan senetlerin
Türk parasına çevrilmesi konusunda, ilgili kurumun öneri götürdüğünü -1993 yılı sonunda öneri
götürdüğünü- ve 1993 yılı başından itibaren, Amerikan Dolarına bağlı bu tahvillerin Türk parasına
dönüştürüldüğünü ve bunların da 1.1.1994'ten itibaren Türk Lirası üzerinden değerlendirildiğini, o
yıl için en yüksek banka yıllık faizinin de verildiğini yazıyor.

ABBAS İNCEAYAN (Bolu) – 5 Nisan kararlarıyla oldu?..

MUSTAFA GÜVEN KARAHAN (Balıkesir) – 5 Nisan kararlarından sonra; ama, bu dediği-
niz...

ABDULLAH AYKON DOĞAN (Devamla) – Hayır...

MUSTAFA GÜVEN KARAHAN (Balıkesir) – Hayır...

ABDULLAH AYKON DOĞAN (Devamla) – Bir dakika efendim...

Bakın, sizin yazdığımız rapor burada... Tabii, buraya geliyorsunuz... Rapordan aynen okuyorum...

HASAN GEMİCİ (Zonguldak) – Sayın Doğan, tablo 9'a bakar mısınız...

ABDULLAH AYKON DOĞAN (Devamla) – Bir dakika efendim... Tablo 9 değil.

Cümleyi buradan okuyorum: "Kamu Ortaklığı tarafından, ağırlıklı olarak Kamu Ortaklığı Fonu finansmanı kapsamında yer alan otoyol, baraj ve benzeri altyapı yatırımları finansmanı ve bunların iç ve dış borç geri ödemelerinde kullanılmak üzere, ihraç edilen Amerika Birleşik Devletleri Dolarına endeksli tahvillere yatırılan tutarların zamanla önemli bir büyüklüğe ulaşması ve Amerika Birleşik Devletleri Doları yükümlülüğüne karşın Kamu Ortaklığı Fonunun gelirlerinin tümünün Türk Lirası bazda olması dikkate alınarak..."

MUSTAFA GÜVEN KARAHAN (Balıkesir) – Bu kararı hükümetler almış...

ABDULLAH AYKON DOĞAN (Devamla) – Devam ediyorum "... 1993 yılı sonu itibari ile Kamu Ortaklığı Fonunun bu yükümlülüğünün Türk Lirasına dönüştürülmesine karar verilerek konu Yüksek Planlama Kuruluna sunulmuş ve 11.2.1994 tarih ve 94/T-21 sayılı Yüksek Planlama Kurulu kararı ile, ÇTTH'nin plase edildiği Kamu Ortaklığı İdaresi tarafından çıkarılan ve Amerika Birleşik Devletleri Dolarına endeksli özel tertip tahviller; 4 üncü nema ödemesi için esas alınan..." Nedir o 4 üncü nema ödemesi için esas alınan; 31.12.1993...

RECEP MIZRAK (Kırıkkale) – Tarihi...

ABDULLAH AYKON DOĞAN (Devamla) – Efendim, böyle sevk etmiş kararını 1993 yılında idare.

"1993 yılının sonunda, 31.12.1993 yılı sonu itibariyle Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası, döviz alış kuru üzerinden anapara bedeli ve tahakkuk eden faizlerle birlikte Türk Lirası hesabına çevrilmiştir. Hesap edilen bu meblağ karşılığında, Kamu Ortaklığı İdaresi tarafından, kamu bankalarının bir yıllık..."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Doğan, lütfen, bir dakika içinde toparlayınız.

ABDULLAH AYKON DOĞAN (Devamla) – Toparlıyorum...

"...mevduata uygulanan en yüksek faiz oranı esas alınarak, yılda bir faiz ödemeli ve yüzde 50'si üç yıl, yüzde 25'i dört yıl, bakiye yüzde 25'i de beş yıl vadeli Türk Lirası cinsinden düzenlenmiş özel tertip tahviller ihraç edilmiştir."

Bana göre doğru olan budur. Bu Parlatentonun üzerinde hassasiyetle durması gereken husus da budur. Yoksa, tahvilleri de, Amerika Birleşik Devletleri Dolarında ısrar etmek yanlıştır. İdarenin getirdiği bu öneri, Yüksek Planlama Kurulu tarafından da o zaman doğru bulunmuş ve bu şekilde hareket edilmiştir.

Değerli arkadaşlarım, burada, şunu ifade etmek istiyorum ki, Komisyon, çözüm üretmiştir. Komisyon, çalışanların temsilcilerini dinlemiştir. Çalışanların haklarını koruyacak öneriler de, bu Komisyon raporunda vardır. Burada, hiçbir parti, çözüm önerilerini ben getirdim şeklinde bir payı kendisine çıkarmamalıdır. Getirilen öneriler, Komisyonun ortak önerileridir ve bu önerilerden, Hükümetin, önümüzdeki günlerde, gerekeni çıkaracağını ümit ediyorum ve bu dileklerle, Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (DYP ve RP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Doğan.

RECEP MIZRAK (Kırıkkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Mızrak.

RECEP MIZRAK (Kırıkkale) – Sayın Başkan, DSP sözcüsü arkadaşımız, diğer partilerle birlikte Anavatan Partisinin de işçi haklarını gasp ettiğinden bahsettiler. Yüzde 2 kesintiye karşılık, yüzde 3 ve yüzde 4 katkı payı Anavatan Partisi tarafından getirilmiştir. Bir de, işçi temsilcilerini kendilerinin çağırıldıklarını ifade ettiler. Bu, yanlış hatırlamıyorsam, bizim tarafımızdan gündeme getirilip, Komisyonun tümü tarafından da benimsenerek, kararın benimsenmesi maksadına yönelik olarak ittifakla alınan bir karardı. Bu hususlara açıklık getirmek istedim.

Teşekkür ediyorum efendim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim.

Gruplar adına konuşmalar tamamlanmıştır.

Şahsı adına, Kocaeli Milletvekili Sayın Bekir Yurdagül; buyurun efendim. (DSP sıralarından alkışlar)

Sayın Yurdagül, konuşma süreniz 10 dakikadır.

BEKİR YURDAGÜL (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kocaeli Milletvekili Necati Çelik ve 38 arkadaşının, zorunlu tasarruf kesintilerinin değerlendirilmesi konusunda verdikleri Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergelerin kabul edilmesi ile kurulan Araştırma Komisyonunun raporu üzerinde, şahsım adına görüşlerimi açıklamak üzere söz aldım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, gerçekten, çok unutkan bir toplumuz. Yıllarca, çalışanların gündemini belirleyen bir konudur Zorunlu Tasarruf Fonu. Hatta, 1996 Ağustosunda, Refahiyol İktidarı, Türkiye Büyük Millet Meclisini olağanüstü toplantıya çağırarak, kesintileri kaldırmış, anapara ve nemanın üzerine yatmıştı; ama, yanlış, Sayın Cumhurbaşkanı'dan döndü ve yasayı geri çevirdi. O zamanlar bu para 428 trilyon liraydı; bugün ise, 700 trilyon liradır. Bugüne kadar 100 trilyon lira nema, 17 trilyon lira da anapara olarak hak sahiplerine geri ödendi.

Bu yasa 9.3.1988 tarihinde çıktığında, "amaç" maddesinde aynen şöyle diyordu: "Çalışanların gelirlerinin bir kısmının tasarrufa ayrılmasını temin etmek ve bu tasarrufların en iyi şekilde nemalandırılmasını sağlamak suretiyle, çalışanların tasarruf yapmalarını teşvik etmeye yönelik..."

Yine, nemalandırma ile ilgili 5 inci maddesinde aynen şöyle diyordu: "Hesapta toplanan paraları, Yüksek Planlama Kurulunca belirlenecek esaslar dahilinde gayrimenkul alım satımına yönelik yatırımlar hariç olmak üzere, her türlü menkul kıymetler ve verimi yüksek yatırımlara yatırmak suretiyle nemalandırır."

Eski Hak-İş Konfederasyonu Genel Başkanı Sayın Necati Çelik, sendikadan gelen bir milletvekili olarak bu konuda, arkadaşlarıyla beraber, bu, çalışanlar adına biriken malî kaynak ile nemanın hangi alanlarda değerlendirildiği ve bu kaynakların piyasa şartlarında nemalandırılıp, nemalandırılmadığı hususlarındaki yasal uygunlukların araştırılması amacıyla 6 Şubat 1996 tarihinde Meclis araştırması önergesini verdiler. Bu, beş ay -hem de ön sıralarda olmasına rağmen- gündemde bekledi ve en sonunda 9 Temmuz 1996 tarihinde, araştırma komisyonu kurulmasına, Üçüce Meclis karar verdi.

Gerçekten, bu gerekçede "idarenin, özellikle ödeme zamanlarında keyfi uygulamalara ve beyanlara başvurma, kamuoyunda değişik, olumsuz yorumların yapılmasına ve bu da, yürütmenin güvenilirliğinin tartışılır hale gelmesine sebep olmaktadır" deniliyordu. Yine, gerekçede "fon kaynaklarının, acaba, değişik amaçlarla kullanılıyor olup olmadığı gibi, bir kısım soruları akla getirmiştir" deniliyordu.

Gerçekten, bu gerekçeler, haklı gerekçelerdi ve bu nedenle de, bu Meclis araştırma önergesi verilmişti. Ancak, şimdi, ben, Refah Partili değerli milletvekili arkadaşlarıma soruyorum: Siz, bu

araştırma önergesini verirken hangi amacı güdüyordunuz? Siz, bu Komisyon raporuyla tatmin oldunuz mu?

Bu, TOFAŞ'ta, TEDAŞ'ta, mal varlığı sorušta önergelerinde olduğu gibi, aynı şekilde, Zorunlu Tasarruf Fonu kesintilerinin de araştırılması değil, bir aklamama komisyonu halinde çalıştırılmış; bu raporla, zorunlu tasarruftaki gasp, çalışanlardan yapılan kesintilerden gasp, meşrulaştırılmaya çalışılmıştır.

Değerli arkadaşlar, şimdi, bunun nasıl değerlendirildiğine cetvelden bakıyoruz: 1993 yılında, yüzde 23,61 değerlendirilmiş, enflasyon yüzde 58,4; 1994 yılında, yüzde 58,48 nemalandırılmış, enflasyon yüzde 120,7; 1995 yılında, yüzde 27,10 nemalandırılmış, enflasyon yüzde 88,5 ve en son, Refahyolun İktidar olduğu dönemde, adil düzenin İktidar olduğu dönemde, nema, sadece yüzde 5,17 değerlendirilmiş, enflasyon yüzde 75,9 ve bu fonun, gerçekten, çalışanların, 5 milyon çalışanın birikiminin nasıl gasp edildiğinin bir göstergesi, bu rapor sonundaki cetvel.

Sayın eski Bakanımız, Komisyonun sözcüsü, buradan bazı açıklamalarda bulundu. Neredeyse, benim bile inanasım geldi Sayın Bakana. Bu Komisyon kurulduğunda, ben, gazeteye bir açıklama yaptım: "Komisyonun başkan ve sözcülüğüne, daha önce, fondaki bu paraları çarçur edenlerin getirilmesi dikkat çekicidir. TOFAŞ ve TEDAŞ olduğu gibi, Nema Komisyonunda da, Refah-DYP işbirliğiyle, fondaki paraların nereye harcandığı araştırılmayıp, üstü örtülecektir." Aynen, bu söylediklerimiz çıkmış; Başkan Sayın İsmet Attila, 1993-1995 yıllarında Maliye Bakanı, Sayın Sözcü Aykon Doğan da, o dönemlerde ekonomiden sorumlu Devlet Bakanı.

(10/17) ESAS NUMARALI MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU BAŞKANI İSMET ATTİLA (Afyon) – Allah sana da nasip etsin...

BEKİR YURDAGÜL (Devamla) – İnşallah...

Size, bu konuda bir şey daha söylemek istiyorum...

ABDULLAH AYKON DOĞAN (Isparta) – Paralar Hazine bonosuna bağlandı; daha ne yapacak?!

BEKİR YURDAGÜL (Devamla) – Evet..

Şimdi diyor ki; 30.6.1989'da 3 milyar dolar, 1.4.1992'de 1 milyar dolar, 31.12.1992'de 2,5 milyar dolar. Yine, Sayın Bakan söyledi; yüzde 50'si üç yıl, yüzde 25'i dört yıl, yüzde 25'i beş yıl vadeli. 1994 yılındaki "kara çarşamba"da, hepimizin bildiği o "kara çarşamba"da, dövize endekli fondaki miktar, 4 milyar 250 milyon dolar ve o "kara çarşamba" sonrası, Amerikan Doları 34 bin liraya fırlıyor. Burada bir Şark kurnazlığıyla, Nisan 1994'te, Yüksek Planlama Kuruluna, 11 şubat 1994 tarihli, geriye dönük karar alınarak -o zaman dolar kuru 17 718 lira- 31 Aralık 1993 tarihindeki dolar kuru üzerinden -ki, o zaman da dolar kuru 14 458 lira- yani, dolar kurunun 20 bin lira altından, 4 milyar 250 milyon Amerikan Doları, Türk parasına çevriliyor; 1994 rakamlarıyla, çalışanların 85 trilyonu iç ediliyor. Bugünün parasıyla siz değerlendirin, o zamanın 85 trilyonunun bugün ne hale geldiğini.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gerçekten, diğer konularda olduğu gibi, Konut Edindirme Fonunda olduğu gibi, Zorunlu Tasarruf Fonunda da çalışanların paraları çarçur edilmiştir ve bunu aklamak için de, Komisyonunda, İktidar ortaklığının vecibelerinin yerine getirilmesi için, diğer konularda olduğu gibi, burada da işbirliği yapılmış ve gelenekten olmayan bir şekilde, geçmiş dönemde görev yapmış değerli iki bakanımız, bu Komisyonunda üst görevleri yüklenerek, bu konuyu kendilerince halletmişlerdir. 5 milyon çalışan, kamuoyu, bunu çok iyi bilmektedir; zamanı geldiğinde de bunun hesabını sizlerden elbette ki soracaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Refahyol İktidarının 1996 Ağustosunda çıkardığı, kesintilerin kaldırılmasına ilişkin bu Yasa, Sayın Cumhurbaşkanından geri dönmüştür. Sayın Cumhur-

başkanı geri gönderirken de, yüzde 3 işveren hissesinin, çalışanların ücretlerine ilave edilmesini talep etmiştir; yine, bu Yasada, geri ödemeye ilgili bir ödeme takviminin belirlenmediğini ortaya koymuştur.

Geçmişte bunun savunuculuğunu yapan Sayın Bakan, inanıyorum ki, ömürleri yeterse -ömürlerinin yeteceğine de çok fazla ihtimal vermiyorum- önmümüzdeki günlerde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yurdağül, lütfen toparlayınız.

BEKİR YURDAGÜL (Devamla) – ... bugünün rakamlarıyla 700 trilyona ulaşan bu fonu, en kısa sürede tasfiye ederler, hak sahibi çalışanlara, fazla uzun sürmeyecek bir dönemde bu fon iade edilir ve Sayın Cumhurbaşkanının vetosunda belirtildiği ve buradaki tüm sözcülerin üzerinde durduğu gibi, yüzde 3'lük devlet ve işveren payı, işçi ve memurun ücretine yansır.

Bu duygu ve düşüncelerle, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

(10/17) ESAS NUMARALI MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU BAŞKANI İSMET ATTİLA (Afyon) – Sayın Başkan, söz istiyorum .

BAŞKAN – Yerinizden mi efendim?

(10/17) ESAS NUMARALI MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU BAŞKANI İSMET ATTİLA (Afyon) – Evet efendim.

BAŞKAN – Komisyon Başkanı olarak, buyurun Sayın Attila.

(10/17) ESAS NUMARALI MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU BAŞKANI İSMET ATTİLA (Afyon) – Sayın Başkanım, kıymetli milletvekili arkadaşlarım; partilerimizin sözcülerini değerli fikirleriyle toplantının sonuna gelmiş bulunuyoruz.

Özellikle bir kısım arkadaşlarımız, bu Komisyonunda, benim ve Sayın Aykon Doğan'ın görev almasını bir noksanlık gibi söylediler, gösterdiler. Şunu unutuyorlar: Evet, bizi, Doğru Yol Partisi bu Komisyona aday gösterdi; ama, bu komisyonunda görevlendirme işi, Yüce Meclisin kararıyla oldu. Buradaki mütalaalar, ancak Yüce Meclisi yaralar.

Ben, hazırlamış olduğumuz bu raporun, Hükümetimizin alacağı kararlarda önemli bir kaynak olduğu kanaatıyla, emeği geçenlere teşekkür ediyorum.

Yine, bu raporun ve bundan sonra Hükümetimiz tarafından hazırlanacak olan kanun tasarısının, çalışanlarımız için hayırlı ve uğurlu olmasını diliyor, teşekkür ediyorum. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Attila.

Konu üzerinde son konuşma sırası, şahsı adına, İstanbul Milletvekili Sayın Emin Kul'un.

Buyurun. (ANAP sıralarından alkışlar)

Sayın Kul, süreniz 10 dakikadır.

EMİN KUL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

312 sıra sayılı ve (10/17) esas numaralı zorunlu tasarruf kesintilerinin değerlendirilmesiyle ilgili bir Meclis araştırmasının açılması sonucu düzenlenen rapor üzerinde söz almış bulunuyorum; görüşlerimi arz etmeden önce, Yüce Meclise saygılarımı arz ediyorum.

Komisyon üyesi arkadaşlarımdan, Balıkesir Milletvekili Mustafa Güven Karahan ile Erzincan Milletvekili Mustafa Yıldız'a teşekkür ediyorum. Onların muhalefet şerhlerinde belirttikleri gibi, İktidar ortakları, araştırmayı istedikleri yöne çekmişler, kesintilerin piyasa şartlarına göre değerlendirilmesini...

dirilip değerlendirilmediğini de araştırmamışlardır; çünkü, Komisyon raporunda herhangi bir sonuç görmek mümkün değildir.

Komisyon kurulmasına esas önergede, bu kesintilerden elde edilen kaynakların piyasa şartlarına göre nemalandırılıp nemalandırılmadığı hususlarının ve yasal uygunlukların araştırılması öngörülmüştür. Sayın Necati Çelik ve arkadaşlarının verdiği önerenin mahiyeti budur ve bunun araştırılması istenilmiştir; ama, Komisyon raporunda bu konu hakkında hiçbir kayıt yoktur, bunun sonucu hakkında hiçbir bilgi de verilmemiştir.

Yine, değerli arkadaşlarım, muhalefet serhlerinde, daha önce 3417 sayılı Kanunun uygulanmasında sorumluluk alan ve sorumluluk taşıyan makamlarda görevli olanların, demokratik teamülere aykırı olarak komisyonda yer aldıklarını söylemişlerdir. Evet, bu komisyon üyeliklerini partiler bildiriyor, Meclis onaylıyor; ama, bu da gerçek bir tespittir. Bu tespitleri dolayısıyla da teşekkür ediyorum. Zaten, biraz evvel şahsı adına konuşan Kocaeli milletvekili arkadaşım bu hususu arizamik anlattı.

Gerçekleştirenlerle ilgili net bir görüşe varılmamıştır; yani, Komisyon bir öneri de getirmemiştir, muhtelif öneriler sıralamıştır, sıraladığı bu önerilerin hepsi de, çalışanların, tasarruf kesintilerine muhatap olanların aleyhine önerilerdir. Tek bir öneride birleşmek mümkün olmamıştır ve getirilen öneriler de, biraz sonra arz edeceğim gibi, çalışanların aleyhinedir.

Kırıkkale Milletvekili Recep Mızrak ve Erzurum Milletvekili Necati Güllülü'nün ilave görüşüne teşekkür ediyorum; ama, Komisyon üyesi bir arkadaşımız ve grup sözcüsü, bu ilave önerinin Komisyonca benimsendiğini söyledi. Eğer, Komisyonca benimsenseydi, ilave olarak, ayrı imzaları altında, Komisyonun raporunun dışına eklenmezdi, Komisyon raporunun içine yazılırdı; ama, arkadaşlarım bunu kendi imzalarıyla ilave ettirmişler, onlara da teşekkür ediyorum.

3417 sayılı Yasanın 1 inci maddesindeki amaç; en iyi şekilde bu kesintilerin nemalandırılmasının sağlanması yönünde, bu öngörülmüş ve verilen araştırma önergesi de, bu amacın yerine getirilip getirilmediğini istihdaf eden bir önerge. 3417 sayılı Kanunun 5 inci maddesiyle bu görev de Yüksek Planlama Kuruluna verilmiş; piyasa şartlarına göre nemalandırılıp nemalandırılmadığı da, Yüksek Planlama Kurulunun verdiği kararlar istikametinde araştırılması gereken bir husustu; bu husus da araştırılmamış. Hatta, o kadar araştırılmamış ki, raporda, Yüksek Planlama Kurulu kararlarının tümünün rapora ek olarak verildiği söylendiği halde, elimizdeki basılı rapor metninde, Yüksek Planlama Kurulu kararlarının bir tanesi dahi ek olarak yoktur ve görülmemektedir.

Kesinti toplamı varlıklara uygulanan faiz oranlarının rakamsal olarak hangi değerde ve yüzdelere olarak hangi değerde bulunduğu da... Gerçi, ek 5'te bir cetvel verilmiş; ama, 1996'yı ilgilendiriyor, onların önündekilerin -burada biraz önce konuşan arkadaşım hesabını yapmış, söyledi- hepsi, enflasyonun altındaki oranlara dayanan şekilde gerçekleşmiştir; bu da, kesintilerin iyi nemalandırılmadığını apaçık göstermektedir.

1988'den 1996'ya kadar; yani, 8 yılda birleşik nema, raporun ifadesine göre, yüzde 233 olmuş.

Şimdi, paranız, 8 yılda sadece yüzde 233 nemalanırsa, buna, piyasa şartlarına göre, bu kesintilerin nemalandırıldığı sonucuna vararak bir beyanda bulunabilir misiniz? Ben hayret ediyorum; maliyeci arkadaşlarım, parti sözcüsü olarak burada konuşuyorlar, yüzde 233'lük bir nemayı 8 yıl için kâfi görüyorlar ve bunu başarı olarak görüyorlar. Aslında, bunu, dehşetle karşılamak mümkün değildir. Bu, bu paraların nemalandırılmaktan ziyade, buharlaştırıldığına apaçık delilidir ve ikrarıdır.

Bu konuda söylenen mazeret de tatminkâr değildir; çünkü, yüzde 233'ün altında "işte, zaman zaman nemalar ödendi, zaman zaman anaparadan ödemeler yapıldı, onun için bu oran düşük gözüküyor" diye gösterilen mazeret, herhalde, arkasına sığınılacak bir mazeret değildir.

Başka ikrarlar da var: Raporun 12 nci sayfası ve muhtelif yerlerinde, faiz ödemelerinin yapılmadığı ikrar edilmektedir. Faiz ödemeleri için reeskont faizi üzerinden tahvil çıkarılarak bu ödemelerin karşılanılmasına çalışıldığı ikrar edilmektedir; tahsilatın yeterli oranda yapılmadığı ikrar edilmektedir.

Rapor, 559 belediyenin, 88 kurumun bir kısmının düzensiz ödeme yaptığını, 220 belediye ve 75 kurumun hiçbir ödeme yapmadığını ikrar etmektedir; ama, bunlara karşılık hiçbirinin çaresini söylememektedir ve "bu durum karşısında tasfiye edilmesi lazımdır" denilmektedir. Tamam, tasfiye edilmesi lazımdır; ama, hangi şartlarda tasfiye edilmesi lazımdır?

Bakınız, neyi önermektedir: Hak sahiplerine sadece anapara ödenmelidir başka ödeme yapılmamalıdır; tasfiye önerilerinden bir tanesi bu; diğeri, "anapara defaten, nemanın da uzun bir vadeye bağlanarak ödenmesini öngörmektedir. Başka bir alternatif, altı yıllık tasarrufta bulunanlara, sadece biriken tasarrufları ödenmelidir ve bu özendirilmelidir; yani, bir nevi zorlanmalıdır; yani, gitsin, sadece birikenini alsın, ayrılınsın bu işten diyor. Başka bir öneri; anapara ve nemaların yüzde 25'inin defaten, bakiyesinin 5 yıl vadeli tahvile ödenmesidir. Bir diğer öneri; birikimin tümünün yüzde 25'i veya yüzde 50'sinin ödenmesi, kesintinin, emekliliğe esas hizmetten sayılması gibi... Komisyon, hepsi, kendilerinden para kesilen insanların aleyhine tecelli edecek önerileri toparlamış getirmiştir. Getirilen çözümler de bunlardır. Çalışanlar yönünden, bu önerilerin hiçbirisi gerçekçi ve isabetli değildir. Komisyon, kendisine asıl sorulan suali araştırmamıştır; yani, toplanılan bu birikimlerin nasıl nemalandırıldığı, piyasa şartlarına göre nemalandırılıp nemalandırılmadığı hususunu asla araştırmamıştır. Biraz evvel söylendi, 1996-1997'de yüzde 5'e gelen bir nemalandırma var.

Değerli arkadaşlarım, Yüksek Planlama Kurulunun kararları raporun ekinde verilmediği halde, benim elimde var bir tanesi; bakınız, Yüksek Planlama Kurulunda -altında, burada konuşan arkadaşlarımızın da imzası var- "faiz oranı olarak, her yıl ocak ayında Türkiye Emlak Bankası tarafından altı ay vadeli mevduata uygulanan faizin uygulanması..."

Başka bir Yüksek Planlama Kurulu kararı, 5.3.1996 tarihli "Avrupa para birimi ECU ve ABD Doları karşılığı borçlanmaların, borçlanma tarihi itibarıyla Türk Lirasına dönüştürülmesi" ve altında daha uzun izahatı var.

Bu Yüksek Planlama Kurulu kararları, maalesef, toplanılan bu paraların piyasa şartlarına göre nemalandırılmadığının apaçık delilidir, belgesidir.

Bakınız, raporun 11 inci sayfasında bir husus var; tam 6,5 milyar Amerikan Dolar, tamamı Amerikan Dolarına endeksli tahvil alınmış; 6,5 milyar dolar tutarında, özel tertip tahvile yatırılmış. Ne olmuş ondan sonra; birdenbire "kara çarşamba" dediğimiz nisan ayındaki hareket olmuş, hemen Yüksek Planlama Kurulu toplanmış, eski bir tarihe dönerek, 11.2.1994 tarihinde bir karar almış. Karar burada, kararda deniliyor ki "bu 6,5 milyar Amerikan Doları 1993'ün onikinci ayındaki kur üzerinden Türk parasına çevrilecek." Halbuki, nisan ayında Merkez Bankası kuru 35 456 lira 94 kuruş. Şimdi, aradaki farka bakın; 6,5 milyarla çarpın bunu; çünkü, 30.12.1993 tarihindeki Amerikan Doları 14 350 lira; işte, çalışan insanın 70-80 trilyon liraya yakın parası buharlaştırılmış, yok edilmiş. Ondan sonra diyor ki: "Türk parasına çevirdik de onun için, yüksek faiz alsın, en yüksek faizi alsın diye." Sen, benim 100 liramı 1 liraya düşürmüşsün; Türk parasına çevirip yüzde 100 faiz vermişsin, hiçbir şey ifade etmez. İşte, asıl sorumluluk burada...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kul, lütfen toparlayalım.

EMİN KUL (Devamla) – Teşekkür ederim Başkan.

Komisyonun asıl araştırması gereken husus ve asıl belgelemesi gereken hususlardan en önemlisinden birisi bu: "İdare 1993'ün sonunda sunmuş da, Yüksek Planlama Kurulu ikinci ayda karara

bağlamış" deniliyor. Niçin ikinci ayda karara bağlıyorsun; sunduğu tarihte, otur, karara bağla; yani, dördüncü ayda karara bağlamadığını kamufler etmek için, nisanı şubatı çekiyorlar ki, aradaki kur farkının açıklığı gözden kaçsın diye. Şimdi, 75-80 trilyon lira, maalesef, binlerce, milyonlarca insanın parası böylece buharlaştırılmış oluyor. Şimdi, bu Komisyon raporuna itibar etmek mümkün mü? Bu Komisyon raporu neyi açığa çıkardı; öneriler bakımından bir şey ortaya koymadı ve paraların, piyasa şartlarına göre nemalandırılıp nemalandırılmadığı hususunu hiçbir zaman açıklığa kavuşturmadı.

Böylesine bir Komisyon raporu karşısında, bu konunun, ileride belki soruşturmaya dönüşecek şekilde Meclise getirilmesini yürekten temenni ediyor; sizleri, saygılarımla selamlıyorum. (ANAP, DSP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kul.

Sayın milletvekilleri, zorunlu tasarruf kesintilerinin değerlendirilmesi konusunda kurulan (10/17) Esas Numaralı Meclis Araştırması Komisyonu Raporu üzerindeki genel görüşme tamamlanmıştır.

Sözlü sorular ile kanun tasarısı ve tekliflerini görüşmek için, 11 Haziran 1997 Çarşamba günü saat 15.00'te toplanmak üzere, birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati : 18.14

VI. – SORULAR VE CEVAPLAR

A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1. – İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın, İstanbul-Çatalca-Dursunköy'de bulunan bir araziye ilişkin sorusu ve Bayındırlık ve İskân Bakanı Cevat Ayhan'ın yazılı cevabı (7/2633)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Bayındırlık ve İskân Bakanı Sn. Cevat Ayhan tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Bülent Akarcalı
İstanbul

19 Mart 1997 tarihinde Bakanlığınızdan imar izni alan İstanbul Çatalca-Dursunköy'deki 6 milyon m²'lik arazi ile ilgili olarak;

1. Bu arazi hangi kişi veya kuruluş adına kayıtlıdır?
2. Süleyman Mercümeç adlı şahsın, arsanın sahibi kişi veya kuruluş ile ortaklık vb. bir bağlantısı sözkonusu mudur?
3. İmar izni alınmadan önce köylüden ucuza satın alındığı için mahkemelik olan sözkonusu araziye, ihtilaf sürerken imar izni vermek doğru mudur?
4. Mutlak Koruma Alanı olan yerlere imar izni verilebilmekte midir?
5. Bu arazi üzerinde, "Selamet Kent" adlı 5 bin konutluk bir uydu-kent yapılacağı doğru mudur?

T.C.

Bayındırlık ve İskân Bakanlığı
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği
Sayı : B.09.0.BHİ.0.00.00.25/2-A/1156
Konu : İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın
Yazılı Soru Önergesi

6.6.1997

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : TBMM'nin 7 Mayıs 1997 gün ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/2633-6495/17931 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın Bakanlığımıza yönelttiği yazılı soru önergesi incelenmiştir.

Soru 1. 19 Mart 1997 tarihinde Bakanlığınızdan imar izni alan İstanbul Çatalca-Dursunköy'deki 6 milyon m²'lik arazi hangi kişi veya kuruluş adına kayıtlıdır?

Cevap 1. İstanbul Valiliğinin 21.12.1996 günlü yazısı ve eklerinde gönderilen tapu kayıtlarında arazinin Yeni Neşriyat Anonim Şirketine ait olduğu belirlenmiştir.

Soru 2. Süleyman Mercümeç adlı şahsın, arsanın sahibi kişi veya kuruluş ile ortaklık vb. bir bağlantısı sözkonusu mudur?

Cevap 2. Yapılan inceleme sonucunda, mülga İmar ve İskân Bakanlığınızdan günümüze kadar ülke genelinde yapılan planlama ve plan değişikliklerinde Bakanlığınızca sadece taşınmaz malların mülkiyet durumu olarak kamuya mı, yoksa özel mülkiyete mi ait olup olmadığı hususunda bilgi istenilmekte ve bu bilgiler kapsamında işlem yapılmaktadır.

Soru 3. İmar izni alınmadan önce köylüden ucuza satın alındığı için mahkemelik olan sözkonusu araziye, ihtilaf sürerken imar izni vermek doğru mudur?

Cevap 3. Bakanlığımızca İstanbul Valiliğinden konu ile ilgili olarak bilgi ve belgeler istenilmiş, Valilikten gelen yazı ve eklerde sadece tapu kayıtlarının gönderildiği, satın alınma işlemlerinden dolayı arazinin mahkemelik olduğuna dair hiçbir bilgi ve belgenin bulunmadığı, tapu kayıtlarında da arazinin Yeni Neşriyat Anonim Şirketine ait olduğunun belirtildiği belirlenmiştir.

Soru 4. Mutlak Koruma Alanı olan yerlere imar izni verilebilmekte midir?

Cevap 4. Bakanlığımızca 14.3.1997 tarihinde 3194 sayılı İmar Kanununun 9 uncu maddesi uyarınca yapılan plan değişikliği ile hiçbir surette mutlak koruma alanı imara açılmamış ve bu alandaki kullanım kararlarının belirlenmesi de İSKİ Yönetmeliği kapsamında İstanbul Valiliğine bırakılmıştır.

Soru 5. Bu arazi üzerinde, "Selamet Kent" adlı 5 bin konutluk bir uydu-kent yapılacağı doğru mudur?

Cevap 5 : Bakanlığımızca 14.3.1997 tarihinde 3194 sayılı İmar Kanununun 9 uncu maddesi uyarınca onaylanan 1/50000 ölçekli plan değişikliği sınır onaylaması olup, bu değişiklikte hiçbir suretle emsal, yoğunluk vb. gibi katsayılar getirilmemiştir. Söz konusu yoğunluklar İSKİ Kanunu kapsamında ilgili İdarelerin (Ulaşım, Tarım Orman vb gibi) görüşleri de alınmak kaydı ile Valilikçe yapılarak onaylanacak olan alt ölçekli planlarda belirleneceği, plan notlarından belirtilmiştir.

Görülebileceği gibi; Bakanlığımızca 14.3.1997 tarihinde yapılan işlem, mülga 6785 sayılı İmar Kanunu kapsamında mülga İmar ve İskân Bakanlığınca ve 3194 sayılı İmar Kanunu yürürlüğe girdikten günümüze kadar Bakanlığımızca Türkiye genelinde üst ölçekli planlarda yapılan değişikliklerde uygulanan usule göre yasalara, şehircilik ve planlama ilkelerine uygun olarak yapılmıştır.

Bilgilerinize arz ederim.

Cevat Ayhan

Bayındırlık ve İskân Bakanı

2. - *Tekirdağ Milletvekili Bayram Fırat Dayanıklı'nın, SEK ve mandracıların üreticiyi mağdur ettiği iddiasına ilişkin sorusu ve Tarım ve Köyişleri Bakanı Musa Demirci'nin yazılı cevabı (7/2665)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın yazılı olarak Tarım ve Köyişleri Bakanı tarafından yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Dr. B. Fırat Dayanıklı

Tekirdağ

Köylere ve çiftçilere hizmet götürme birlikleri (özellikle Sütbirlik) bilinçli olarak hazırlanan bir senaryo çerçevesinde ortadan kaldırılmaya çalışılmaktadır. Özellikle SEK ve mandracılar, bazı siyasilerin desteğiyle, süt paralarını zamanında ödemeyerek ve sütü almayarak bu kuruluşları baskı altına sokmaktadırlar. Ayrıca, süt ihalelerinde birlikte hareket eden SEK ve mandracılar süt fiyatlarını istedikleri düzeyde tutarak üreticilerimizin zarar etmesine yol açmakta ve bu durum hayvancılarımızın şikâyetlerine neden olmaktadır. Eğer bu haksız durum devam ederse üretim azalacak ve hayvancılık sektörü gerileyecektir.

1. SEK ve mandracıların böyle bir tutum içerisine girmelerinin nedeni nedir?
2. Üreticinin haksız yere mağdur edilmesine hükümet niye engel olmamaktadır?
3. Bu haksızlığın giderilmesi için ne gibi çalışmalar yapılmaktadır?

T.C.

Tarım ve Köyişleri Bakanlığı
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon
Kurulu Başkanlığı
Sayı : KDD. G-4-1586/41194
Konu : Yazılı Soru Önergesi

5.6.1997

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 12.5.1997 tarih ve Kan. Kar. Md. A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/2665-6540/18016 sayılı yazımız.

İlgi yazınız ekinde gönderilen, Tekirdağ Milletvekili Dr. B. Fırat Dayanıklı'ya ait yazılı soru önergesi incelenmiş olup, konu ile ilgili görüşümüz aşağıda belirtilmiş bulunmaktadır.

Soru 1 : Köylere ve çiftçilere hizmet götürme birlikleri (özellikle Sütbirlik) bilinçli olarak hazırlanan bir senaryo çerçevesinde ortadan kaldırılmaya çalışılmaktadır. Özellikle SEK ve mandıracılar, bazı siyasilerin desteğiyle, süt paralarını zamanında ödemeyerek ve sütü almayarak bu kuruluşları baskı altına sokmaktadırlar. Ayrıca, süt ihalelerinde birlikte hareket eden SEK ve mandıracılar süt fiyatlarını istedikleri düzeyde tutarak üreticilerimizin zarar etmesine yol açmakta ve bu durum hayvancılarımızın şikâyetlerine neden olmaktadır. Eğer bu haksız durum devam ederse üretim azalacak ve hayvancılık sektörü gerileyecektir.

SEK ve mandıracıların böyle bir tutum içerisine girmelerinin nedeni nedir?

Cevap 1 : Tekirdağ İlinde mevcut bulunan köylere ve çiftçilere, Hizmet Götürme Birliklerinin çalışmalarını engelleyecek herhangi bir durum sözkonusu değildir. Ancak, köylere Hizmet Götürme Birlikleri sütün pazarlamasında % 2-17 arasında değişen komisyon almaktadır. Birlikler ile süt sanayicileri arasındaki asıl anlaşmazlık bu noktada odaklanmaktadır.

Soru 2 : Üreticinin haksız yere mağdur edilmesine hükümet niye engel olmamaktadır?

Cevap 2 : Üreticinin haksız yere mağdur edilmesi sözkonusu değildir. Birliklerin SEK A.Ş. ve diğer firmalarla herhangi bir anlaşmazlığı yoktur. Süt fiyatı konusunda dönemlere göre anlaşmazlıklar olmuştur. Ancak böyle durumlarda yönetim kurulları, süt alıcıları ile üreticiler adına Birlik Meclisi Üyelerini (köy muhtarlarını) doğrudan karşı karşıya getirerek çözüm yolu bulmaya çalışılmaktadır.

Soru 3 : Bu haksızlığın giderilmesi için ne gibi çalışmalar yapılmaktadır?

Cevap 3 : Yörede sütün pazarlanmaması sözkonusu değildir. Ancak Malkara Köye Hizmet Götürme Birliğinin, kendi istediği şartlarda sütü satamamasının nedeni, mevcut süt sanayicilerinin, Birliğin % 40 hissesine sahip olduğu 1000 ton/gün kapasiteli süt fabrikasını kendilerine rakip olarak görmeleri düşüncesinden kaynaklanmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Musa Demirci

Tarım ve Köyişleri Bakanı

3. - *Manisa Milletvekili Tevfik Diker'in, Ankara Etimesgut Oto Sanayi Sitesi ile Ümitköy girişi kavşağını birbirine bağlayacak yola ilişkin sorusu ve Bayındırlık ve İskân Bakanı Cevat Ayhan'ın yazılı cevabı (7/2669)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın TBMM İçtüzüğü'nün 96 ncı maddesi gereğince Bayındırlık Bakanı Sayın Cevat Ayhan tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla.

2.5.1997

Tevfik Diker
Manisa

Sorular :

1. Ankara Etimesgut İlçesi Oto Sanayi Sitesi ile Ankara Ümitköy girişi kavşağını birbirine bağlayacak yaklaşık 1.5 kilometrelik mesafeyi karayolu ağına alan herhangi bir proje var mıdır?
2. Yapımı için ihalesi yapılmış mıdır?
3. Ne zaman bitirilecektir?
4. Bu yol üzerinde Ankara çayının üzerinden geçen köprü ile demiryolu üzerinden gelen altından geçen üst geçit veya alt geçit var mıdır?
5. Projenin toplam maliyet tutarı ne kadardır?

T.C.

Bayındırlık ve İskân Bakanlığı

9.6.1997

Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

Sayı : B.09.0.BHİ.0.00.00.25/2-A/1178

Konu : Ankara Milletvekili Tevfik Diker'in

Yazılı Soru Önergisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : TBMM'nin 12 Mayıs 1997 gün ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/2669-6557/18044 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde alınan, Manisa Milletvekili Tevfik Diker'in Bakanlığımıza yönelttiği yazılı soru önergesi incelenmiştir.

Soru : Ankara Etimesgut İlçesi Oto Sanayi Sitesi ile Ankara Ümitköy girişi kavşağını birbirine bağlayacak yaklaşık 1.5 kilometrelik mesafeyi karayolu ağına alan herhangi bir proje var mıdır?

- Yapımı için ihalesi yapılmış mıdır?

- Ne zaman bitirilecektir?

- Bu yol üzerinde Ankara çayının üzerinden geçen köprü ile demiryolu üzerinden gelen altından geçen üst geçit veya alt geçit var mıdır?

- Projenin toplam maliyet tutarı ne kadardır?

Cevap : Etimesgut Oto Sanayi Sitesi-Ümitköy kavşağı yolu Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlığınca yapılmakta olup, Karayolları ağı dışındadır.

Bilgilerine arz ederim.

Cevat Ayhan

Bayındırlık ve İskân Bakanı

4. - Ankara Milletvekili Hikmet Uluğbay'ın, Flash TV'ye yapılan saldırıya ve faillerine ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Meral Akşener'in yazılı cevabı (7/2677)

5.5.1997

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın, İçişleri Bakanı Bayan Meral Akşener tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğini izinlerine saygılarımla sunarım.

Hikmet Uluğbay

Ankara

Olay :

1 Mayıs 1997 günü Flash TV'de yapılan bir program sırasında, yayına telefonla giren yasadışı bir kişinin Başbakan Yardımcısını hedef alan açıklamaları yer almıştır.

Görsel ve yazılı basın, Flash TV İstanbul stüdyosunun 2 Mayıs 1997 günü 40 kişi tarafından basıldığını ve baskını yapan zorbalara silah kullandıklarını yayınlamışlardır.

İçişleri Bakanı olarak görsel basına 4 Mayıs 1997 günü yaptığımız açıklamada olayın soruşturulduğunu ve failerin bulunup en kısa zamanda adalete teslim edileceğini ifade ettiniz.

Sorular :

1. 9 Eylül 1996 günü Çiller Ailesi ile ilgili bazı yayınlar nedeni ile ilgili olarak "Bugüne kadar arzu edilmez bir olayın vuku bulmasını engellemeyi başardık. Ama bugünden sonra Tansu Çiller fanatigi gençlerimizi tutmakta zorluk yaşayacağımız kanaatindeyiz. Sizleri son defa uyarıyoruz." açıklamasında bulunmuşunuz. Böyle bir açıklama görevi asayışı sağlamak ve hukuk devletinin düzenini kollamak olan İçişleri Bakanı için suçu özendirici bir beyan olmamış mıdır?

2. 2 Mayıs 1997 günü Flash TV'ye yapılan baskın, "Çiller fanatigi gençlerinizin" denetlenmemesi sonucu mu gerçekleşmiştir?

3. 1 Mayıs 1997 tarihli yayın sonrasında "Çiller fanatigi gençleri" tutmak için herhangi bir girişim oldu mu? Yoksa, zaten son uyarımızı vaktiyle yapmıştık denilerek bu konuda hiçbir girişimde bulunulmadı mı?

4. Anılan baskınla ilgili olarak güvenlik güçlerince yürütülmeye başlanan soruşturmada, "Çiller fanatigi gençler" de zanlılar arasında mıdır?

5. "Çiller fanatigi gençler"iniz kaç kişilik kadrodan oluşmaktadır? Bu gençlere silah taşıma ruhsatı kim tarafından verilmiştir?

6. Bu olaydan sonra 9 Eylül 1996 tarihli açıklamanızın altına hâlâ imza atar mısınız?

T.C.

İçişleri Bakanlığı

9.6.1997

Emniyet Genel Müdürlüğü

Sayı : B.05.1.EGM.0.12.01.01/118835

Konu : Yazılı Soru Önergisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : TBMM Başkanlığının 12.5.1997 gün ve A.01.GNS.0.10.00.02-7/2677-6565/18063 sayılı yazısı.

Ankara Milletvekili Hikmet Uluğbay tarafından TBMM Başkanlığına sunulan ve tarafımdan yazılı olarak cevaplandırılması istenilen soru önergesinin cevabı aşağıya çıkarılmıştır.

2.5.1997 günü saat 18.30 sıralarında Beyoğlu İlçesinde faaliyet gösteren Flaş TV İstanbul stüdyolarının bulunduğu Tepebaşı Caddesi Elektrik Sokak 1 sayılı adrese gelen silahlı, düzgün giyimli 30-40 kişilik bir grubun binanın giriş kapısının camlarını kırarak içeriye girdikleri, ikinci ve üçüncü katlara çıkarak içlerinde yayın odasının da bulunduğu oda ve salonları silahla rastgele tardıktan sonra olay yerinden ayrıldıkları tespit edilmiştir.

Durumdan haberdar olan güvenlik güçlerinin olay yerine intikallerinde; grubun 34 GOS 13 sahte plakalı siyah renkli BMW marka ve 34 BUU 15 plakalı siyah renkli Mercedes marka oto ile plaka ve markaları belirlenemeyen araçlarla kaçtıklarının belirlenmesi üzerine olayı gerçekleştiren sanıkların yakalanması için çalışmalara başlanılmıştır. Olay yerinde yapılan incelemede; binanın

2 nci katında 10 adet 7.65 mm, 17 adet 9 mm çaplı boş kovan ile 10 adet deforme olmuş mermi çekirdeği, 3 üncü katta ise 4 adet 9 mm, 4 adet 7.65 mm çapında boş kovan ile 12 adet deforme olmuş mermi çekirdeği bulunmuştur.

Sanıklardan Mecit Ergenç 6.5.1997 günü güvenlik güçlerine teslim olarak kendisine ait olan otoyolu 2.5.1997 günü arkadaşı Mehmet Tunçdemir'e emaneten verdiğini ve aynı gün Mehmet Tunçdemir ile buluşacaklarının tespit edilmesi üzerine, Dedeman Oteli önünde Mehmet Tunçdemir ile birlikte Hacı Çıtrak, Erdal Coşkun, Erkan Ulaş yakalanmış ve yapılan üst aramalarında Erdal Coşkun'un üzerinden 7.65 mm çapında Hege marka tabanca, Mehmet Tunçdemir'in üzerinde 9 mm çapında Browning marka tabanca ele geçirilmiştir. Bu tabancalar ile olay yerinde ele geçirilen boş kovan ve çekirdeklerinin ekspertiz raporları alınmış, tabancaların herhangi bir faili meçhul olayda kullanılmadığı anlaşılmıştır.

Sanıklar 9.5.1997 günü sevk edildikleri Beyoğlu Cumhuriyet Başsavcılığının Hz. 97/10264 sayısına kayden Mecit Ergenç serbest bırakılmış, yakalanan diğer sanıklar ise Bayrampaşa Cezaevine konulmuştur. Firarda bulunan sanıkların aranmasına devam edilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Meral Akşener

İçişleri Bakanı

5. – *Erzincan Milletvekili Mustafa Kul'un, Erzincan Polis Okulunun ne zaman hizmete açılacağına ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Meral Akşener'in yazılı cevabı (7/2682)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Mustafa Kul

Erzincan

Devletin uygulamış olduğu tüm özendirici tedbirlere rağmen kalkınmada öncelikli bölgelerde beklenen gelişme sağlanamamakta, özellikle Doğu Anadolu Bölgesinden metropol kentlere göç süratle devam etmektedir.

Kalkınmada öncelikli illerden göçü önlemenin en etkin yollarından birisi olarak; bu illerdeki eğitim ve öğretim kurumlarının sayısını ve kapasitesini artırmak, dışarıdan bu illere eğitim amacıyla gelen öğrencilerden yararlanma olarak bilinmektedir.

13 Mart 1992 tarihinde Erzincan'da meydana gelen depremden önce Erzincan'da uzun süre eğitim veren Polis Okulu, deprem paniği içerisinde kapatılmış olup, daha sonra tekrar açılacağı ifade edilmiştir.

Polis Okulunda depremde meydana gelen önemsenmeyecek düzeydeki "hafif hasarlar" kısa sürede onarılmış olup, depremden birkaç ay sonra okul eğitim yapılabilir düzeye gelmiş olmasına karşın, Erzincan Polis Okulu deprem sonrasında tekrar açılmamıştır.

1. Erzincan Polis Okulu tekrar açılacak mıdır? Ne zaman açılacaktır?
2. Daha önce Polis Okulu olarak kullanılan binalar şu anda hangi amaçla kullanılmaktadır?
3. Polis Okulunun depremden dolayı meydana gelen hasarları onarılmış mıdır? Bu binaların tekrar Polis Okulu olarak faaliyet verebilmesi için yeni bir harcama gerekiyor mu? Eğer gerekiyor ise bu harcama miktarı ne kadardır?

T.C.

İçişleri Bakanlığı

9.6.1997

Emniyet Genel Müdürlüğü

Sayı : B.05.1.EGM.0.12.01.01/118834

Konu : Yazılı Soru Önergisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : TBMM Başkanlığının 12.5.1997 gün ve A.01.GNS.0.10.00.02-7/2682/6587/18108 sayılı yazısı.

Erzincan Milletvekili Mustafa Kul tarafından TBMM Başkanlığına sunulan ve tarafımdan yazılı olarak cevaplandırılması istenilen soru önergesinin cevabı aşağıya çıkarılmıştır.

13.3.1992 tarihinde meydana gelen deprem felaketi nedeniyle büyük hasar görekerek eğitim ve öğretime devam edilemeyecek duruma gelen Erzincan Polis Okulu 12.5.1992 tarihli onay ile kapatılmıştır. Ancak okulun günümüzdeki durumu, okul kadrosunun tümünün başka görevlere atanmış olması, kullanılan tüm malzemelerin Samsun ve Erzurum Polis Okullarına tahsis edilmiş olması ve mevcut Polis Okullarımızın kapasitesinin ileriki yıllarda Teşkilatımızın ihtiyacını karşılayacak seviyede olması nedenlerinden dolayı yeni bir okul açılması uygun görülmemektedir.

Daha önce Polis Okulu olarak kullanılan binalar, Erzincan Emniyet Müdürlüğü Özel Harekât ve Çevikkuvvet Şube Müdürlüğü hizmetine verilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Meral Akşener

İçişleri Bakanı

6. – Gaziantep Milletvekili Mustafa R. Taşar'ın, Gaziantep İli Nurdağı İlçesinin Adliye binası ihtiyacına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Şevket Kazan'ın yazılı cevabı (7/2706)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Sayın Şevket Kazan tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunda delaletlerinizi arz ederim.

Mustafa Taşar

Gaziantep

Sorular 1. Gaziantep'in Nurdağı ilçesindeki Adliye binası, Belediye Lojmanlarında hizmet vermektedir. Nurdağı'na Adliye binası yapmayı düşünüyor musunuz?

2. Eğer düşünüyorsanız, konuyla ilgili olarak, bugüne kadar bir girişiminiz veya çalışmanız sözkonusu olmuş mudur?

T.C.

Adalet Bakanlığı

9.6.1997

Bakan

2828

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 20.5.1997 tarihli A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/2706 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Gaziantep Milletvekili Mustafa R. Taşar'ın 7/2706 Esas No.lu yazılı soru önergesine verilen cevap iki nüsha halinde ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Şevket Kazan

Adalet Bakanı

Sayın Mustafa R. Taşar
Gaziantep Milletvekili
T.B.M.M.

Bakanlığuma yöneltilen ve yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/2706 Esas No.lu soru önergesinin cevabı aşağıda belirtilmiştir.

Ağır ceza teşkilâtı olmayan ilçelerde Hükümet Konaklarının belirli bölümleri adalet hizmetlerinde kullanıldığından soru önergesine konu olan Gaziantep İli Nurdağı İlçesinde Hükümet Konakları bünyesinde veya ayrı bir blok olarak adalet binası yapımının 1988 yılı Yatırım Programına alınması Maliye Bakanlığına önerilecektir.

Bilgilerinize arz ederim.

Şevket Kazan
Adalet Bakanı

7. - Bursa Milletvekili Ali Rahmi Beyreli'nin, Bursa'da temeli atılan 2 nci SSK hastanesi inşaatına ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Necati Çelik'in yazılı cevabı (7/2713)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Ankara

Aşağıdaki soruların, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sn. Necati Çelik tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını, içtüzüğün 99 ve 100 üncü maddeleri gereğince arz ederim.

Saygılarımla
Ali Rahmi Beyreli

Bursa

Bursa'da 7.4.1997 günü temeli atılan 2 nci SSK hastanesi ile ilgili olarak;

1. Temel atıldığı sırada hastane inşaatı ihalesinin sonuçlandırılmadığı iddia edilmektedir. Bu durumda hastane inşaatının temeli nasıl ve kim tarafından atılmıştır? Bu uygulamanın hukuksal dayanağı var mıdır?

2. İnşaatın temeli hangi finansmana dayanarak atılmıştır?

3. Daha sonra 30.4.1997 tarihinde ihalenin davet usulü ile bir firmaya verildiği iddia edilmektedir. İnşaatın yapım maliyeti nedir? Bu inşaat için ihale açılmamasının gerekçesi nedir?

4. Davet usulü inşaatın yapımını üstlenen firma ile temeli atan inşaat firması aynı firma mıdır?

5. Davet usulü inşaatın yapımını üstlenen firma ile Sn. Erbakan'ın Altınoluk'taki villasını yapan müteahhit arasında herhangi bir ilişki var mıdır?

6. Bu firmanın ya da ortaklarının Refah Partisi ile herhangi bir ilişkisi var mıdır?

7. Hastane inşaatı kaç yılda tamamlanacaktır?

8. Acilen 2 nci bir SSK hastanesine gereksinim duyulan Bursa'da, daha önce gündemde olan BOTAS'a ait eski Marmara linyitleri işletmesine ait olan tesislerin SSK ile takas edilmesi yoluyla, çok daha kısa sürede gerçekleştirilebilecek, 2 nci SSK hastanesi projesinden neden vazgeçilmiştir?

T.C.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
Sosyal Güvenlik Kuruluşları
Genel Müdürlüğü

9.6.1997

Sayı : B.13.0.SGK.0.13.00.01-4248/015596

Konu : Yazılı Soru Önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 20.5.1997 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/2713-6650/18257 sayılı yazınız.

Bursa Milletvekili Ali Rahmi Beyreli tarafından hazırlanan "Bursa İlinde temeli atılan 2 nci Sosyal Sigortalar Kurumu Hastanesine ilişkin" 7/2713 Esas No.lu yazılı soru önergesi Bakanlığınca incelenmiştir.

Sosyal Sigortalar Kurumunca Bursa İlinde yapılacak olan hastane inşaatının ihalesi ve yer teslimi çalışmalarının uzun süre alacağı düşünülerek, Kurum Yönetim Kurulunun 21.3.1997 tarih ve 1340 sayılı Kararı ile oluşturulan Emanet İnşaat Komisyonunca, 1996 yılı fiyatları ile 10 000 000 000.- TL. harcama yetkisi dahilinde (D) bloğunun temelleri Kurumca hazırlanmıştır. Temel atma töreni, bu imalatların başlangıcı niteliğinde olup, Sayın Başbakanımızın da katılımı ile yapılmıştır.

Temel atma işinin finansmanı Devlet Planlama Teşkilatınca bu iş için tahsis edilen ödenekten karşılanacak olup, yapılan imalatlar inşaatın genel maliyetine dahildir. İnşaatın maliyeti 1996 yılı fiyatları ile 850 000 000 000.- TL. olup, Kurum Yönetim Kurulunun 13.3.1997 tarih ve 1218 sayılı kararına istinaden 20 firmaya davetiye çıkarılarak 30.4.1997 günü ihalesi yapılmıştır.

İhale kararı Kurum Yönetim Kurulunun 15.5.1997 tarih ve 2080 sayılı Kararı ile onaylanmış ve ihale neticesi işi alan firma ile Ankara 15 inci Noterliğinde 27.5.1997 tarihinde, 18409 sayı ile sözleşme imzalanmıştır.

İnşaatın yapımını üstlenen firma ile temel atma hazırlıklarını yapan taşeron firma yukarıda da belirtildiği üzere; aynı firma değildir. Temel atma çalışmaları Sosyal Sigortalar Kurumunca Emanet İnşaat Komisyonuna yaptırılmıştır.

Söz konusu inşaat 1735 takvim gününde bitecek olup, yeterli ödenek sağlandığı takdirde en geç 2000 yılında hizmete açılacaktır.

Diğer taraftan; Bursa İlinde 2 nci bir hastane inşaatı 1992 yılında ihtiyaca binaen 1993 Yılı Yatırım Programına teklif ve dahil edilmiştir. Bu programın gerçekleştirilmesi 1997 yılında olmuş, değişen ihtiyaçlara göre temin edilen proje uygulanmaya başlanmıştır. Eski binaların tadili ile çağın teknolojisine uygun hastane yapmak aynı zamanı alacağı gibi, ne derece başarılı olacağı da kesin değildir.

Bilgilerinize arz ederim.

Necati Çelik

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

8. – Aydın Milletvekili Cengiz Altunkaya'nın, görevden alınan ve başka bir ilde görevlendirilen il müdürlerine ilişkin sorusu ve Bayındırlık ve İskân Bakanı Cevat Ayhan'ın yazılı cevabı (7/2725)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Ankara

Aşağıdaki sorularımın Bayındırlık ve İskân Bakanı Cevat Ayhan tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delaletlerinizi arz ederim.

8.5.1997

Saygılarımla.

Cengiz Altunkaya

Aydın

1. Göreve başladığınızdan bu yana, müşterek kararname ile görevden aldığınız İl Bayındırlık ve İskân Müdürü kaç kişidir?

2. Geçici görevli olarak, merkezde veya başka bir ilde görevlendirilen Bayındırlık ve İskân Müdürü sayısı kaçtır? Görevlendirilme süresi ve görev konuları belirtilmiş midir?

3. Şimdiye kadar böyle bir tablo, yani müdürlüklerin yüzde 90'ına yakınının vekâleten ve tedviren yürütüldüğü olmuş mudur? Bu tablo Devlet ciddiyetiyle bağdaşır mı?

4. Tedviren ve vekâleten atanan müdürler arasında RP'li Bakan, Milletvekili veya diğer yöneticilerle akrabalığı olan kaç kişi vardır?

5. Vekâleten ve tedviren görevlendirdiğiniz il müdürlerine, göreve geldiğinizden bu yana ödediğiniz harcırah miktarı ne kadardır?

6. Görevden alınan Bakanlığınız elemanlarından, yargı kararını kazanıp, göreve iade edilmesi gereken personel sayısı kaçtır? Yargı kararı olduğu halde göreve başlatılmayan personel var mıdır? Var ise göreve başlatılmamasının nedeni nedir?

T.C.

Bayındırlık ve İskân Bakanlığı

6.6.1997

Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

Sayı : B.09.0.BHİ.0.00.00.25/2-A/1152

Konu : Aydın Milletvekili Cengiz Altunkaya'nın

Yazılı Soru Önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : TBMM'nin 20 Mayıs 1997 gün ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-6832 sayılı yazısı. (7/2725)

İlgi yazı ekinde alınan, Aydın Milletvekili Cengiz Altunkaya'nın Bakanlığınıza yönelttiği yazılı soru önergesi incelenmiştir.

Soru 1 : Göreve başladığınızdan bu yana, müşterek kararname ile görevden aldığınız İl Bayındırlık ve İskân Müdürü kaç kişidir?

Cevap 1 : Müşterek Kararname ile 3 adet Bayındırlık ve İskân Müdürü görevinden alınmıştır.

Soru 2 : Geçici görevli olarak, merkezde veya başka bir ilde görevlendirilen Bayındırlık ve İskân Müdürü sayısı kaçtır? Görevlendirilme süresi ve görev konuları belirtilmiş midir?

Cevap 2 : Merkezde 31 adet Bayındırlık ve İskân Müdürü görevlendirilmiştir.

Soru 3 : Şimdiye kadar böyle bir tablo, yani müdürlüklerin yüzde 90'ına yakınının vekâleten ve tedviren yürütüldüğü olmuş mudur? Bu tablo Devlet ciddiyetiyle bağdaşır mı?

Cevap 3 : Bu uygulama daha önceki Sayın Bakanlar döneminde de yapılmıştır. Bakanlık işlerinin yürütülmesi için kanunların verdiği yetkiler kullanılmaktadır.

Soru 4 : Tedviren ve vekâleten atanan müdürler arasında RP'li Bakan, Milletvekili veya diğer yöneticilerle akrabalığı olan kaç kişi vardır?

Cevap 4 : Bursa Bayındırlık ve İskân Müdürü Osman Esengün, Devlet Bakanı Lütfü Esengün'ün kardeşi olup, yaklaşık 18 yıldır inşaat mühendisi olarak görev yapmaktadır.

Soru 5 : Vekâleten ve tedviren görevlendirdiğiniz il müdürlerine, göreve geldiğinizden bu yana ödediğiniz harcırah miktarı ne kadardır?

Cevap 5 : Vekâleten veya tedviren atanan İl Müdürlerine harcırahlar Valilikler kanalı ile ödenmektedir.

Soru 6 : Görevden alınan Bakanlığınız elemanlarından, yargı kararını kazanıp, göreve iade edilmesi gereken personel sayısı kaçtır? Yargı kararı olduğu halde göreve başlatılmayan personel var mıdır? Var ise göreve başlatılmamasının nedeni nedir?

Cevap 6 : Yargı Kararını kazanan 8 personelin işlemleri devam etmekte olup, 24 adet personel Yargı Kararı üzerine görevlerine iade edilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Cevat Ayhan

Bayındırlık ve İskân Bakanı

9. — Diyarbakır Milletvekili Sebgetullah Seydaoğlu'nun, bürokratların M.G.K. Akademisinde eğitime tabi tutuldukları iddialarına ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Turhan Tayan'ın yazılı cevabı (7/2739)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Millî Savunma Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Sebgetullah Seydaoğlu
Diyarbakır

Sorular :

1. Son günlerde basın ve medyaya intikal eden Millî Güvenlik Kurulu Akademisinde bürokratların toplanıp, eğitim veya seminer gibi çalışmalara tabi tutuldukları doğru mudur?
2. Bu haberler doğru ise bu seminerlere neden gereksinim duyulmuştur?

T.C.

Millî Savunma Bakanlığı
Kanun : 1997/487-TÖ

5.6.1997

Konu : Soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : TBMM Bşk. lığının 20 Mayıs 1997 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.02-7/2739-6685 sayılı yazısı.

Diyarbakır Milletvekili Sebgetullah Seydaoğlu tarafından verilen ve İlgi Ek'inde gönderilerek cevaplandırılması istenen "Bürokratların MGK Akademisinde eğitime tabi tutuldukları iddiasına ilişkin" yazılı soru önergesinin cevabı Ektedir.

Arz ederim.

Turhan Tayan
Millî Savunma Bakanı

Diyarbakır Milletvekili Sebgetullah Seydaoğlu Tarafından Verilen 7/2739 Sayılı Yazılı Soru Önergesinin Cevabı

1. Harp Akademileri; 3563 sayılı Harp Akademileri Kanununun 2 nci maddesinde "Genelkurmay Başkanlığı kuruluşunda, yüksek düzeyde akademik eğitim-öğretim yapan, Silâhlı Kuvvetlere komutanlık ve karargâh subayı niteliklerine sahip kurmay subay yetiştiren, kurmay subaylara müşterek ve birleşik karargâh ve birliklerin faaliyetlerini yönetecek tarzda öğrenim yaptıran, Silâhlı Kuvvetlerde, kamu yönetiminde ve gerektiğinde özel kesimde görevli üst kademe yöneticilerine millî güvenlik konularında bilgi ve yetenek kazandıran, özellikle, stratejik konularda araştırma ve geliştirme yapan bilim ve ihtisas kuruluşudur." şeklinde tanımlanmıştır.

Kanunun Millî Güvenlik Akademisinin görevlerine ilişkin 4 üncü maddesinin (c) fıkrası ise; "Millî Güvenlik Akademisinde, Silâhlı Kuvvetlerde, kamu kurum ve kuruluşlarında ve gerektiğinde özel kesimde üst kademe görevli veya görev almaya aday yöneticilere millî güvenlik konularında bilgi ve yetenek kazandırmak" şeklindedir.

2. Millî Güvenlik Akademisinde, 1952 yılından bugüne kadar kamu yönetiminde ve gerektiğinde özel kesimde görevli üst kademe yöneticilerine millî güvenlik konularında eğitim verilmekte ve Harp Akademileri Kanun ve Yönetmeliğinin belirlediği esaslar çerçevesinde; ihtiyaç duyulduğu takdirde kısa süreli seminer ve sempozyumlar da düzenlenmektedir.

3. Millî Güvenlik Akademisinde kuruluşundan bugüne kadar Başbakanlık, Bakanlıklar, Özel Sektör ve Medya yöneticilerinin ismen belirlediği birçok üst düzey bürokrat ve yöneticiye millî güvenlik konularında bilgi ve yetenek kazandırılmış olup, halen bu maksatla öğretim faaliyetlerine devam edilmektedir.

4. Belirtilen uygulamaların dışında, Millî Güvenlik Akademisinde bürokratlara veya herhangi bir sivil kişi veya kuruma eğitim veya seminer verilmesi söz konusu değildir.

Arz ederim.

Turhan Tayan
Millî Savunma Bakanı

10. — Diyarbakır Milletvekili Sebgetullah Seydaoğlu'nun, korucuların askerlik hizmetine ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Turhan Tayan'ın yazılı cevabı (7/2740)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Millî Savunma Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Sebgetullah Seydaoğlu
Diyarbakır

Sorular :

1. Doğu ve Güneydoğu'da halen korucu statüsünde bulunan ve son günlerde gündeme gelen korucuların askerlik görevlerini, koruculuk yaptıkları köy karakolu ve mücahir bölgelerinde yaptıkları doğru mudur?

2. Eğer doğru işe Anayasa, M.S.B. Yasası ve askerlik kurallarına uygun mudur?

T.C.

Millî Savunma Bakanlığı
Kanun : 1997/487-TÖ

5.6.1997

Konu : Soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : TBMM Bşk. İlgininin 20 Mayıs 1997 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.02-7-2739-6685 sayılı yazısı.

Diyarbakır Milletvekili Sebgetullah Seydaoğlu tarafından verilen ve İlgî Ek'inde gönderilerek cevaplandırılması istenen "Korucuların askerlik hizmetine ilişkin" yazılı soru önergesinin cevabı Ektedir.

Arz ederim.

Turhan Tayan
Millî Savunma Bakanı

Diyarbakır Milletvekili Sebgetullah Seydaoğlu Tarafından Verilen 7/2740 Sayılı Yazılı Soru
Önergesinin Cevabı

1. Askerlik hizmetlerini yerine getirmek üzere silah altına alınan yükümlülerin sınıflandırılma ve eğitim merkezlerinden sonraki dağıtım işlemleri, Türk Silâhlı Kuvvetlerinin ihtiyaçları esas alınarak meslek, tahsil, bilgi, beceri, fiziki kabiliyet ve sahip oldukları sanatlarına göre tespit edilmektedir.

2. Yapılan sınıflandırma sonucu korucu statüsündeki yükümlülerden kazandıkları bilgi, beceri ve fiziki yetenekleri uygun olanların büyük çoğunluğu Jandarma ve Piyade sınıfına ayrılarak belli eğitim merkezlerine sevk edilmekte ve dağıtımları da askeri hizmet gerekleri dikkate alınarak yapılmaktadır.

Arz ederim.

Turhan Tayan
Millî Savunma Bakanı

11. — *İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş'ın;*

- *Özel tiyatrolara,*

İçel Milletvekili D. Fikri Sağlar'ın;

- *Bodrum Kalesi içindeki sergi salonuyla ilgili basında yer alan bazı iddialara,*

İlişkin soruları ve Kültür Bakanı İsmail Kahraman'ın yazılı cevabı (7/2745, 7/2753)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Ekte yer alan sorularımın Kültür Bakanı tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Ercan Karakaş
İstanbul

1. Göreve geldiğinizden bu yana özel tiyatrolara destek konusunda hangi çalışmalarını yaptınız?
2. Özel tiyatro temsilcilerinin sorunlarını aktarmak için istedikleri randevuyu neden vermediniz?
3. Mersin Operasının düzenlediği iki bale temsili turnesi niçin iptal edilmiştir? Bütçesi tahsis edilmiş sanat kurumlarının sanatsal çalışmalarına müdahale edilmesi doğru mudur?
4. Kültür Bakanlığına tahsis edilen Ankara eski adliye binasının tiyatro ve kültür merkezine dönüştürülmesi için ne gibi çalışmalar yaptınız?
5. Hipodrumda inşa edilecek olan ve projesi yarışma sonucu belirlenen opera, tiyatro ve kongre merkezi için bugüne kadar hangi çalışmalarını yaptınız? Bu merkezin yapımı için bütçeye ödenek koydunuz mu?
6. 27 Mart Dünya Tiyatrolar Gününde tüm ülkelerde okunması gelenek haline gelen Dünya Tiyatrolar Günü Bildirisi bu yıl niçin okunmamıştır? Okunmaması yönündeki talimatı siz mi verdiniz? Bu yasaklamanın UNESCO üyesi olan ITI kararlarına müdahale etmek olduğunu biliyor musunuz?
7. İstanbul Ortaköy'de inşaatı sürdürülmekte olan Afife Jale sahnesinin tamamlanabilmesi için bakanlık olarak destek vermeyi düşünüyor musunuz?
8. Bu sahneye yardım edilmesi için size resmen başvuran sanat kuruluşunun dilekçesini özel tiyatrolara destek komisyonuna aktarmadığınız doğru mu?

9. Afife Jale sahnesine yardım konusunda Sayın Cumhurbaşkanından bir mektup aldınız mı? Mektuba yanıt verdiniz mi?

10. Afife Jale sahnesinin bir an önce sanat dünyamıza kazandırılması için düşünceleriniz nedir?

11. Devlet Opera ve Balesi Bakanlığınıza bağlı kuruluş olmasına karşın, bütçe görüşmelerinde bu kurumun bütçesinde 50 milyar TL'nin kesilmesini onaylamanızı nasıl izah ediyorsunuz? Bu tutumunuzu Anayasanın 64 üncü maddesinde belirtilen "devlet sanatı ve sanatçıyı korur, sanatın gelişmesini ve sevilmesini sağlar" hükmüyle nasıl bağdaştırabiliyorsunuz?

12. Özel Tiyatroların destek başvuruları, sanat örgütlerinin temsilcilerinin de yer aldığı bir komisyon tarafından değerlendirilmekte idi. Bu komisyona müsteşar ve müsteşar yardımcılardan oluşan bürokrat kesim ile bakanın atayacağı üç temsilci gönderilmesi doğrultusunda bir tüzük değişikliği yaptınız. Katılımcı ve demokratik, uygulamayı ve geleneği değiştirmenizin gerekçesi nedir? Böyle bir komisyonun tarafsız olabilmesi mümkün müdür?

13. Basında bir milletvekilinin Cumhuriyet Türkiye'sinin sembollerinden, Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrasından söz ederken "Cumhurbaşkanı da bir gün zurna dinlemeyiversin" şeklinde bir beyanı yer almıştı. Bu beyana ilişkin bir açıklamanız oldu mu?

14. İstanbul Devlet Operasının ve Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrasının yurt dışı turneleri niçin iptal edilmiştir?

15. Tüm giderleri gideceği ülke tarafından karşılanacak olan bir Devlet Tiyatrosu sanatçısının Romanya'da oyun sahneye koymasına neden izin verilmemiştir?

16. Dünyada ilk kez yapılacak olan "Dünya Sanat Olimpiyatları"nın Türkiye'de gerçekleşmesi olanağı doğmuş bulunmaktadır. Bu konuda Bakanlıkta hangi çalışmalar yürütülmektedir?

17. Devlet Operasından sorumlu Genel Müdür Yardımcılığına, sanatçı olmayan bir kişinin atanmasında neden ısrarlısınız? Amacınız nedir?

18. Bu atamanın yasal olmadığı yargı tarafından da saptandığına göre, şimdi ne yapmayı düşünüyorsunuz?

19. Opera Genel Müdürü hakkında usulsüz olarak yaptığınız atamaya karşı idari yargıya başvurduğu için soruşturma açılması, yasayı ve sanatı koruyan, görevini yapan bir insanı cezalandırmaya çalışmak değil midir?

20. Sizinle sanat konusunda görüşmek için randevu talebinde bulunan sanat kuruluşları ve sanatçılara bu olanağı tanımadığınız doğru mudur?

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Kültür Bakanı İsmail Kahraman tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunda gereğini saygı ile arz ederim.

D. Fikri Sağlar
İçel

Son günlerde basında yer alan iddialara göre 1994 yılı itibarıyla 10 milyar TL harcanarak Bodrum Kalesi içerisindeki Şapel'de sergilenmeye hazır hale getirilen M.S. 7 y.y.'a ait geminin yerinden söküleceği ve Şapel'in başka amaçlarla değerlendirileceği söylenmektedir.

Bilindiği gibi M.S. 15 y.y. da Saint Jean şövalyeleri tarafından inşa edilen Şapel, Bodrum Kalesi Osmanlıların eline geçtikten sonra sadece kaledeki mahkûm ve gardiyanların namaz kılmaları için camiye dönüştürülmüştür. Tarihin hiç bir döneminde bu Şapel Bodrum halkına camii hizmeti

vermek amacıyla kullanılmamıştır. Bodrum Kalesinin 1915 yılında Fransızlar tarafından bombalanması nedeniyle metruk halde bulunan Şapel 1964 yılından günümüze kadar Bodrum Müzesi Müdürlüğü sergi salonu olarak değerlendirilmiştir.

Ayrıca bu geminin yerinden sökülmesi halinde teknik verilere göre bir daha biraraya getirilemeyeceği ve sergilenemeyecek şekilde tahrip olabileceği gibi, yerleştirilmesi düşünülen Kaş-Uluburun batığının sergilenmesi için yapılan binanın yan salonlarının ölçülerinin de böylesi bir duruma uygun olmadığı bir başka gerçektir.

Bütün bunların ötesinde bu girişimin Anadolu kültür harmanı ve ülkemiz turizmine de zarar veren sonuçlar yaratacağı bilinmelidir.

1. Şapel içerisinde yer alan M.S. 7 y.y. gemisini bulunduğu yerden sökmeyi düşünüyor musunuz? Eğer sökmeyi düşünüyorsanız, bu düşüncenizin nedenleri nelerdir?

2. Ülkemizin turizminin önemli cazibe merkezlerinden biri olan Bodrum ve Bodrum Kalesi içerisindeki bu uygulamanızla ülkemiz turizmine nasıl bir katkıda bulunmayı düşünüyorsunuz?

3. 1994 fiyatları itibarıyla 10 milyar TL harcanan bu gemi yapımı ve Şapel içerisine yerleştirilmesi uygulamasından vazgeçilerek, başka bir yere daha büyük paralar harcanarak nakledilmeye çalışılması, Hükümetimizin "israfa karşı olma" konusundaki büyük iddiasıyla çelişmemekte midir? Geminin Şapel'den sökülmesi konusunda bu projeye 94 fiyatlarıyla 1 milyar TL katkıda bulunan Bodrum halkının görüşlerine başvurmayı düşünüyor musunuz?

4. Değişik uygarlıklara beşiklik etmiş Anadolu'da Arap ve İslam kültür ürünleri dışındaki tarihi varlıklarımıza ilişkin uygulamalarınız neler olacaktır? Onlarca farklı uygarlığa ait tarihi ve kültürel değerlerimizin korunması ve değerlendirilmesi hususunda gözettiğiniz kıstaslar nelerdir? Selçuklu ve Osmanlı dönemi dışındaki araştırma ve arkeolojik kazılara son verileceği şeklinde ilgili birimlere talimat verdiğiniz iddiaları doğru mudur? Bu iddialar doğru ise Selçuklu ve Osmanlı dönemi dışındaki tarihi ve kültürel varlıklarımızın akibeti konusunda neler düşünülmektedir?

T.C.

Kültür Bakanlığı

Araştırma, Planlama ve Koordinasyon

Kurulu Başkanlığı

9.6.1997

Sayı : B.16.0.APK.0.12.00.01.940-255

Konu : Yazılı Soru Önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : T.B.M.M. Başkanlığının 20 Mayıs 1997 gün, KAN. KAR. MÜD. A.01.0.GNS.10.00.02-6840 sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Sayın Ercan Karakaş'ın "Özel Tiyatrolara İlişkin" 7/2745 esas nolu yazılı soru önergesi (EK-1) ve İçel Milletvekili Sayın D. Fikri Sağlar'ın "Bodrum Kalesi içindeki sergi salonuyla ilgili basında yer alan bazı iddialara ilişkin" 7/2753 esas nolu yazılı soru önergesinin (EK-2) cevapları ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinizi arz ederim.

İsmail Kahraman

Bakan

Cevap 1. Özel Tiyatrolara sadece para yardımı yerine, salonsuzluk probleminin çözülmesi ve vergi muafiyeti üzerinde çalışmalar sürdürülmektedir.

Cevap 2. Böyle birşey söz konusu değildir. Tiyatro temsilcileri müsteşarlarımla görüşmüşlerdir. Problemleri tarafıma aktarılmıştır.

Cevap 3. Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğümüzce 1.1.1997 tarihi itibari ile yapılmayı planlanan turne faaliyet programı aşağıda belirtilmiştir.

3-6 Nisan 1997 tarihlerinde Altın Portakal Kültür ve Sanat Vakfı'nın daveti üzerine Köçekçe ve Carmen (bale) adlı eserlerle Antalya'da,

14-17 Nisan 1997 tarihlerinde Devlet Tiyatroları Vakfı Adana Şubesinin daveti üzerine Köçekçe ve Carmen adlı eserlerle Adana'da,

28-30 Nisan 1997 tarihlerinde Mustafa Kemal Üniversitesi'nin daveti üzerine, Çoksesli Müzikten örnekler sunmak üzere Antakya'da,

15 Mayıs 1997 tarihinde Seyhan Belediyesi daveti üzerine Köçekçe ve Carmen adlı eserlerle Seyhan'da turneler düzenlenmiştir.

Bu program bütçe imkânları nisbetinde gerçekleşmekte bütçe imkânlarımız yeterli kaldığı takdirde bütün masrafların davet eden Dernek ve Kuruluşlarca karşılanması halinde turne talepleri Bakanlığımız onayı ile gerçekleştirilmektedir.

Bunların dışında 12-13 Ocak 1997 tarihlerinde "Değirmendeki Hazine" adlı çocuk oyunu ile Adana turnesi, 22-25 Ocak 1997 tarihlerinde Napoliten konserler vermek üzere Antalya turnesi ve 25-26 Şubat 1997 tarihlerinde Napoliten konserler vermek üzere Mut turnesi davet eden Dernek ve Kuruluşlar turne masraflarını karşılayamayacaklarını bildirmeleri üzerine söz konusu turneler gerçekleştirilememiştir.

Cevap 4. Söz konusu yapıya, Kütüphaneler Genel Müdürlüğü, Telif hakları ve Sinema Genel Müdürlüğü, Teftiş Kurulu Başkanlığı tarafından hizmet binası olarak kullanılmak üzere ve bina içinde bulunan Ağır Ceza Salonlarından ikisinin de Tiyatro salonu olarak (Çocuk Tiyatrosu-Geleceksel Türk Tiyatrosu) düzenlenmesi fonksiyonları verilmesi kararlaştırılmış olup, bu fonksiyonlar doğrultusunda binanın röleve ve restorasyon projeleri hazırlattırılarak 1996 yılı sonu itibariyle ihaleleri yapılmış ve onarımlarına devam edilmektedir.

Cevap 5. Ankara AKM Alanı I inci Bölgede yapımı planlanan Kongre ve Kültür Merkezi projesi Bakanlığımızın yatırım programında 84H040020 proje numarası ile yer almaktadır.

Avan projesinin elde edilmesi için 17.7.1995 tarihinde proje yarışması yapılmış ve uygulanacak proje seçilmiştir. Proje ve yapım uygulamaları Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca yürütülmektedir. Türkiye'de ilk defa yapılacak bu tesislerin akustik, sahne tekniği, aydınlatma hizmetleri ile benzeri özellik gösteren diğer proje hizmetlerinin, yerli ve yabancı uzmanlara yaptırılacağı; proje kontrollük ve müşavirlik hizmetlerini yürütecek yerli ve yabancı müşavir firmaların seçimi işinin devam etmekte olduğu; kontrollük ve müşavirlik bürolarının seçilmesinden sonra uygulama projelerinin yapımına geçileceği; 1997 yılı için 50 milyar TL ödeneğe ihtiyaç olduğu Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca bildirilmiş ve planlama buna göre yapılmıştır.

Cevap 6. 27 Mart Dünya Tiyatro Gününde bu yıl Dinçer Sümer'in yazdığı bildiri yurt düzeyinde bütün sahnelerimizde okunmuş ve ayrıca Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğünün 1997 Mart ayındaki yazılı yayınlarında yer almıştır.

Söz konusu günde "IV. üncü Murat" adlı oyunun "Devlet Galası" yapıldığından ve devlet galasında bildiri okunması gibi bir tiyatro geleneği olmadığından, sadece Büyük Tiyatro sahnemizde okunmamıştır. İddia edildiği gibi bu konuda herhangi bir talimat verilmemiş ve İTT'nin aldığı kararlara da karşı gelinmiş değildir.

Cevap 7/8. İstanbul Ortaköy'de inşaatı sürdürülmekte olan Afife Jale sahnesine maddi destek sağlanmasına dair Bakanlığımıza herhangi bir başvuruda bulunulmamıştır.

Cevap 9. Afife Jale Sahnesine yardım konusunda Sayın Cumhurbaşkanından herhangi bir mektup almadım.

Cevap 10. Afife Jale Sahnesinin sanat dünyamıza kazandırılması konusu Eylül 1997 tarihinde toplanacak olan "Tiyatroya Yardım Komisyonu"na sunulacak ve komisyonun kararına göre hareket edilecektir.

Cevap 11. Devlet Opera ve Balesi Bütçesinden kesilen 50 Milyar TL. ödenek Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonundaki tüylerce kesilmiş olup, şahsımla alakası yoktur.

Cevap 12. Millî Kültür ve çağdaş anlayışa uygun faaliyetleriyle kültür ve sanatımıza hizmette bulunan ve gelişmekte olan özel tiyatroların projelerine destek vererek tiyatro sanatının yaygınlaşmasını sağlamak, yerli oyun yazarlarını teşvik etmek, oynanan oyunların kalitesini yükseltmek ve bu yolla da Türk Tiyatrosunun gelişmesini, tanıtılmasını desteklemek amacıyla Bakanlığımızca özel tiyatrolara yardım yapılmaktadır.

Kültür Bakanlığınca 1992 yılında yönetmelikte yer almadığı halde Tiyatro Yapımcıları Derneği, Tiyatro Oyuncuları Derneği, Milletlerarası Tiyatro Eleştirmenleri Birliği, Televizyon ve Tiyatro Yazarları Derneği, Uluslararası Tiyatro Enstitüsü ve Devlet Tiyatroları Opera ve Balesi Çalışanları Yardımlaşma Vakfı temsilcileri ile Bakanlık Temsilcisinin yer aldığı özel Tiyatrolara Devlet Desteği Değerlendirme Kurulunun ortaklaşa aldığı yönetmelik dışı kararlar özel tiyatrolara yapılmışlardır 1992 ve 1993 yıllarında iki aşamada yapılmıştır.

1995 yılında ise ödemelerin 2 dilimde yapılması yönetmeliğe madde olarak konmuş büyük sıkıntılar içerisinde olan özel tiyatroların ikinci dilim ödemeleri 1996 yılının Nisan, Mayıs, Haziran aylarına kadar uzamıştır.

İki aşamada yapılan ödemelerde 2 nci ödemenin gelecek malî yıla kayması sebebiyle bütçe tekniği açısından Bakanlığımızca büyük sıkıntılar yaşanmıştır. Ayrıca, bu özel tiyatroları baltalayıcı nitelikte uygulamaya, o dönemde her ne sebepten tiyatrolar hiçbir tepki göstermemişlerdir.

Bakanlığımızca üzerinde durulan en önemli konulardan bir tanesi de özel tiyatrolarımızın sahneleyeceği oyunlarla ilgili masrafları bir an önce karşılayabilmeleri için Devletin yaptığı yardımın bir defada ödenmesinin temini olup çalışmalara derhal başlanmıştır.

Bu hususlarla ilgili olarak Bakanlık Müsteşarı Sayın Cevdet Türkeroğlu 17 Eylül 1996 tarihinde Tiyatro Yapımcıları Derneği Başkanı Hadi Çaman, Televizyon ve Tiyatro Yazarları Derneği Başkanı Recep Bilginer, Tiyatro Oyuncuları Derneği Başkanı Ahmet Gülhan ve Tiyatro Sanatçısı Tevfik Gelenbe ile uzun bir toplantı yaparak sanatçılara ayrıntılı bir şekilde anlamıştır.

Daha önceki yönetmeliğin Değerlendirme Kurulunda yer alan sivil örgütler 2908 sayılı dernekler kanununa göre belli amaçlar için sivil ve gönüllü hizmet vermek üzere kurulan ve çalışmalarında devlete karşı kanunî sorumlulukları bulunan gönüllü kuruluşların, devamlılığı olan resmî hizmetlerde anılmalarının sakıncaları bulunmaktadır. Çünkü bunlar gönüllü kuruluşlardır. Hizmetlerini kendi arzuları süresince veya yasalara uygun çalıştıkları sürece sürdürürler. Bu bakımdan bu kuruluşların yönetmelikte ismen zikredilmesi doğru bulunmamaktadır. Geçen sene yürürlükte bulunan yönetmeliğin Değerlendirme Kurulu maddesi Sayıştay Başkanlığının görüşleri çerçevesinde Devlete ait paranın veya kaynağın dağıtımını belirleyecek olan Değerlendirme Kurulunda, kamu kuruluşlarının ağırlıklı olarak temsil edilmeleri gereğinden hareketle 11 kişilik Değerlendirme Kurulunun 6 üyesinin kamu kurum ve kuruluş temsilcilerinden olması ve bu temsilcilerin toplantıya tamamının katılmaları zorunluluğu getirilmiştir. Değerlendirme Kurulu maddesinde yapılan değişiklikle bu sayı 11'den 7'ye düşürülmüş olup, 4 kişi kamu temsilcisi, geriye kalan 3 kişide yine sivil örgüt temsilcilerinden oluşmuştur.

Söz konusu yönetmelik değişikliği 20 Kasım 1996 tarih ve 22823 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu yönetmelik hükümleri çerçevesinde, Bakanlığımız müsteşarı Cevdet Türkeroğlu Başkanlığında, Müsteşar Yardımcısı Mustafa Akalın, Devlet Tiyatroları Genel

Müdürü Prof. M. Bozkurt Kuruç, Güzel Sanatlar Genel Müdürü Mehmet Özel, Milletlerarası Eleştirmenler Birliği Temsilci Atilla Sav, Tiyatro Oyuncuları Derneği Temsilcisi Ahmet Gülhan ve Uluslararası Tiyatro Enstitüsü Temsilcisi Refik Erduran'dan oluşan ve 27 Kasım 1996 tarihinde toplanan Özel Tiyatrolara Devlet Desteği Değerlendirme Kurulu başvuruları değerlendirmiş olup, toplam 74 tiyatroya 41 200 000 000 TL devlet desteğinde bulunmuştur. Böylece projeleri desteklenen tiyatrolar, desteğin tümünü alarak daha sağlıklı sanat sezonu geçirmeleri sağlanmıştır.

Özel tiyatrolara geçen yıl olduğu gibi bu yıl da Bakanlık bütçesinden katkı sağlanacaktır. Bu miktar 63 milyar TL'dir. Ancak, özel tiyatroların temel sorunu salonsuzluktur. Ayrıca özel tiyatrolara maddi katkı yerine vergi indirimi uygulanmasının daha doğru olacağı düşünülmektedir. Bu yolda çalışmalar sürdürülmektedir.

Sonuç olarak hedefimiz; bugüne kadar kültür ve sanatla ilgili olarak hiç dokunulmayan temel sorunları her türlü yasal düzenlemelerle çözerek kalıcı kültür politikaları oluşturmaktır.

Cevap 13. Böyle bir beyandan bilgim yoktur.

C evap 14. Bakanlığımız Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğüne bağlı Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası 90 kişilik sanatçı kadrosuyla 9-27 Ocak 1997 tarihleri arasında A.B.D. ne turnesini gerçekleştirmiştir.

Cevap 15. Romanya'da oyun sahnelenmesi amacıyla tüm giderleri Romanya Devletine ait olmak üzere Devlet Tiyatrosu sanatçısı davet edilmemiştir. Sanatçılarımızın turistik gezileri dahil bu tür görevlendirilmelerin hepsine izin verilmiştir.

Cevap 16. "Dünya Sanat Olimpiyatları" nın Türkiye'de gerçekleşmesi konusunda, Cumhurbaşkanlığı nezdinde bir komite oluşturulmuş, Bakanlığımızdan bir heyet de çalışmalara iştirak etmektedir.

Cevap 17. 18. Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğünde bir idarî, bir teknik olmak üzere 2 adet Genel Müdür Yardımcılığı mevcut olup, atama İdarî Genel Müdür Yardımcılığına yapılmış ve mahkeme kararı üzerine de atama iptal edilmiştir.

Cevap 19. Opera Genel Müdürü hakkında yapılan soruşturmalar, sözkonusu atama ile ilgili olmayıp, ilgili hakkındaki çeşitli iddia ve şikâyetlerin soruşturmasıdır.

Cevap 20. Bugüne kadar randevu talebinde bulunan sinema, müzik sanatçıları ile yazar ve ressamlarla Ankara ve İstanbul'da tarafımdan gerekli görüşmeler yapılmıştır.

Cevap 1.2. Muğla İli, Bodrum Sualtı Arkeoloji Müzesinin bulunduğu Bodrum Kalesi içindeki Kilise'nin Camiye çevrilme işlemi 1523 yılında Kanuni Sultan Süleyman'ın Bodrum Kalesini fethinden sonra gerçekleştirilmiştir.

Tarihi eserlerin bütünlükleri ile dikkat çekici ve bilgi verici özelliklere sahip oldukları düşünülmesinden hareketle Kalenin bütünlüğünün bozulmaması için mekanın orijinal kullanımı doğrultusunda değerlendirilmesi gerekmektedir.

Bu sebeple yapılmak istenen işlem sadece yapıyı aslı işlevi olan mescit halinde tefriş ederek ziyarete açmak ve gemi modeli ile diğer eserleri de ayrı bir mekânda teşhir etmektir.

Cevap 3. Bakanlığımız Döner Sermaye İşletmeleri Merkez Müdürlüğüne gemi yapımı ve bina içerisinde yerleştirilmesi uygulaması için 1994 yılında 3 600 000 000 TL., 1995 yılında ise 600 000 000 TL. olmak üzere toplam 4 200 000 000 TL. ödenek gönderilmiştir.

Cevap 4. Selçuklu ve Osmanlı Dönemi araştırma ve arkeolojik kazılarında olduğu kadar Prehistorya, Protohistorya ve Önasya ile Klasik Dönem araştırma ve arkeolojik kazılara da izin verilmektedir.

12. – Hatay Milletvekili Atılâ Sav'ın, İskenderun-Arsuz'da Zelli Çayı üzerine çevre kirliliğine yol açan bir maden işletmesi kurulacağı iddiasına ilişkin sorusu ve Çevre Bakanı Ziyattin Tokar'ın yazılı cevabı (7/2751)

13.5.1997

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İskenderun Madenli Beldesi yanından geçen Zelli Çayı yatağındaki bir maden işletmesi ile ilgili aşağıdaki sorularımın Sayın Çevre Bakanınca yazılı olarak yanıtlanmasının sağlanmasını takdirlerinize sunarım.

Saygılarımla

Atılâ Sav
Hatay

Soru 1. İskenderun İlçesine bağlı Arsuz yöresi bilindiği üzere denizi ve doğal güzellikleriyle ülkemizin sayılı turistik bölgelerinden biri olmaya aday bir yöredir. Bu yörede çevreyi kirletebilecek özellikte hiçbir sanayii tesisi bulunmamaktadır.

Bu yörede bulunan Madenli ve Üçgüllük Beldeleri arasından akan Zelli Deresi üzerinde, denize 1.5 km kadar uzaklıkta krom yıkama ve zenginleştirme tesisi kurulması için yapılan hazırlıkların uygulama aşamasına geldiği doğru mudur?

Soru 2. Bu tesisin konusu itibarıyla çevreyi kirletecek nitelikte bulunduğu kuşkusuzdur. Bu tesisin gerekli incelemeler yapılmaksızın ve izinler alınmaksızın yapıldığı anlaşıldığından, Belediye ceza yazılarak, inşaatı durdurulduğu halde daha sonra yine çalışıldığı ileri sürülmektedir. Bu tesisin ÇED raporu bulunmaksızın çalıştırıldığı doğru mudur?

Soru 3. Bütün bu gelişmelere karşın çalıştırılan tesisin yıktırılması ve yapımına olanak tanıyanlar hakkında ne gib işlem yapılması düşünülmektedir?

T.C.

Çevre Bakanlığı

Çevresel Etki Değerlendimesi ve Planlama

Genel Müdürlüğü

4.6.1997

Sayı : B.19.0.ÇED.0.12.00.03/784-1154-3673

Konu : Krom Tesisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 20.5.1997 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/2751-6730/18420 sayılı yazımız.

İlgide kayıtlı yazınızda Hatay Milletvekili Sayın Atılâ Sav'ın TBMM Başkanlığına yazılı soru önergesi verdiği belirtilerek, TBMM İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereğince Bakanlığımızdan yazılı olarak cevap talep edilmektedir.

Yazılı soru önergesinde bahse konu faaliyete dair soruların cevapları yazımız ekinde sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

M. Ziyattin Tokar
Çevre Bakanı

T.C.

Çevre Bakanlığı

Çevresel Etki Değerlendirmesi ve Planlama

Genel Müdürlüğü

Cevap 1. Dağlar Madencilik Krom Sanayii ve Ticaret Ltd. Şti. tarafından 24.12.1996 tarihinde proje özeti ile Bakanlığımıza başvuru yapılmış ve 7.1.1997 tarihinde ÇED Raporu formatı gönderilmiştir.

Hatay Valiliği İl Çevre Müdürlüğü tarafından tesis sahasında yapılan incelemede inşaat çalışmalarının devam ettiği tespit edilmiş, ÇED Yönetmeliğinin 25 inci maddesi uyarınca faaliyet Hatay Valiliğince durdurulmuştur. Anılan firma tarafından durdurma işlemine rağmen inşaat çalışmalarına devam edilmesi üzerine 2872 sayılı Çevre Kanunu uyarınca para cezası uygulanmış ve faaliyetin durdurulması konusunda yeniden ikaz edilmiştir. Konu Hatay Valiliği İl Çevre Müdürlüğü tarafından takip edilmektedir.

Cevap 2. Dağlar Madencilik Krom Sanayii ve Ticaret Ltd. Şti. tarafından hazırlanan ÇED Raporu 3.2.1997 tarihinde Bakanlığımıza sunulmuş ve 17.2.1997 tarihli yazımız ile ÇED Yönetmeliği hükümlerine göre konu ile ilgili kamu kurum kuruluş temsilcilerinden oluşan İnceleme-Değerlendirme Komisyonu teşkil edilmiştir. Söz konusu faaliyetle ilgili olarak 1.4.1997 tarihinde "Halkın Katılımı" toplantısı yapılmıştır. İnceleme-Değerlendirme Komisyonu çalışmaları 11.4.1997 tarihinde tamamlanmıştır. Bakanlığımızca faaliyete dair ÇED olumlu veya olumsuz görüşü verilmiş olup, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Orman Bakanlığının faaliyet hakkında nihaf görüşleri beklenmektedir.

Cevap 3. Söz konusu faaliyet Hatay Valiliği tarafından 2872 sayılı Çevre Kanununa istinaden çıkarılan ÇED Yönetmeliği hükümlerine göre durdurulmuş olup, ayrıca konu mer' mevzuat hükümleri çerçevesinde Hatay Valiliği tarafından takip edilmektedir.

13. — *Bursa Milletvekili Ali Rahmi Beyreli'nin, Bursa Adalet Sarayı inşaatına ilişkin sorusu ve Bayındırlık ve İskân Bakanı Cevat Ayhan'ın yazılı cevabı (7/2756)*

14.5.1997

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki soruların, Bayındırlık ve İskân Bakanı Sn. Cevat Ayhan tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını, İttizüğün 99 ve 100 üncü maddeleri gereğince arz ederim.

Saygılarımla.

Ali Rahmi Beyreli
Bursa

Yapımına 1990 yılında, başlanan ve 1993 yılı Ekim sonu itibariyle bitirilmesi planlanan, Bursa Adalet Sarayı inşaatı aradan yedi yıl geçmesine karşın, bugün ancak % 60 seviyesinde tamamlanabilmiştir. Bursa'daki adalet hizmetleri halen 7 ayrı yerde, adalet binası olma koşullarını taşımayan binalarda sürdürülmektedir. Dolayısıyla, yapılmakta olan Bursa adalet binasının bir an önce bitirilmesi Bursa halkı için yaşamsal önem taşımaktadır.

1. Sizin de bildiğiniz gibi, zamanında bitirilemeyen inşaatlar normalden çok daha fazla maliyetli olmakta, bir anlamda savurganlık teşkil etmektedir. Burada da bu tür bir savurganlık yapılmaktadır. Mensubu olduğunuz siyasi parti savurganlığı ilkesel olarak karşı çıktığını söyleye gelmiştir. Siz Bayındırlık ve İskân Bakanı olarak, bu savurganlığı önlemeyi düşünürmüsünüz?

2. Bursa Adalet Sarayının 1997 yılı Bakanlık ödeneği 390 milyar TL'dir. Bu yılın sonuna kadar hiç olmazsa, adalet hizmetlerinin asgari koşullarda iyileştirilebilmesini teminen, 6 bloğun teslimi için 400 milyar ek ödeneye gereksinimi olduğunu öğrenmiş bulunuyoruz. Bu parayı çeşitli fonlardan temin edebilirsiniz diye düşünüyorum. Bu konuda bir girişiminiz olacak mıdır?

3. Yine bu savurganlığın önlenmesine yönelik olarak, işin tamamının Kasım 1998 tarihinde bitirilmesi için 900 milyar TL ek ödeneye gereksinim duyulmaktadır. Bu ödeneğin 1998 yılı bütçesine konulması için gayret gösterecekmisiniz?

T.C.

Bayındırlık ve İskân Bakanlığı

Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

5.6.1997

Sayı : B.09.0.BHİ.0.00.00.25/2-A/1148

Konu : Bursa Milletvekili Ali Rahmi Beyreli'nin

yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : TBMM'nin 20 Mayıs 1997 gün ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/2756-6738/18430 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde alınan, Bursa Milletvekili Ali Rahmi Beyreli'nin "Bursa Adalet Sarayı İnşaatı" na dair Bakanlığımıza yönelttiği yazılı soru önergesi incelenmiştir.

Soru : Yapımına 1990 yılında başlanan ve 1993 yılı Ekim sonu itibariyle bitirilmesi planlanan Bursa Adalet Sarayı İnşaatı, aradan yedi yıl geçmesine karşın, bugün ancak % 60 seviyesinde tamamlanabilmiştir. Bursa'daki adalet hizmetleri halen 7 ayrı yerde, Adalet Binası olma koşullarını taşımayan binalarda sürdürülmektedir. Dolayısıyla, yapılmakta olan Bursa Adalet binasının bir an önce bitirilmesi Bursa halkı için yaşamsal önem taşımaktadır.

- Sizin de bildiğiniz gibi, zamanında bitirilemeyen inşaatlar normalden çok daha fazla maliyetli olmakta, bir anlamda savurganlık teşkil etmektedir. Burada da bu tür bir savurganlık yapılmaktadır. Mensubu olduğunuz siyasi parti savurganlığa ilkel olarak karış çıktığını söyleye gelmiştir. Siz Bayındırlık ve İskân Bakanı olarak, bu savurganlığı önlemeyi düşünülmüştünüz?

- Bursa Adalet Sarayının 1997 yılı Bakanlık ödeneği 390 milyar TL'dir. Bu yılın sonuna kadar hiç olmazsa, Adalet hizmetlerinin asgari koşullarda iyileştirilebilmesini teminen, 6 bloğun teslimi için 400 milyar ek ödeneye gereksinimi olduğunu öğrenmiş bulunuyoruz. Bu parayı çeşitli fonlardan temin edebilirsiniz diye düşünüyorum. Bu konuda bir girişiminiz olacak mıdır?

- Yine bu savurganlığın önlenmesine yönelik olarak, işin tamamının Kasım 1998 tarihinde bitirilmesi için 900 milyar TL ek ödeneye gereksinim duyulmaktadır. Bu ödeneğin 1998 yılı bütçesine konulması için gayret gösterecekmisiniz?

Cevap : Söz konusu iş 28 000 000 00 TL keşif bedeli üzerinden 16.8.1990 tarihinde ihale edilerek 31.12.1996 tarihine kadar 290 460 000 000 TL harcanmıştır.

1997 yılı ödeneği 348 000 000 000 TL olup, Maliye Bakanlığınca yapılan % 5'lik kanunî kesintiden sonra 330 600 000 000 TL'ye düşmektedir. Bu ödeneğin de serbest bırakılan % 50'lik miktarı olan 165 300 000 000 TL'si mahalline gönderilmiştir.

Ayrıca TBMM Plan ve Bütçe Komisyonunca 40 000 000 000 TL ödenek ayrılmış olup, kanunî kesinti % 5 kesildikten sonra kalan 38 000 000 000 TL ödeneğin Maliye Bakanlığınca bütçemize aktarılmasını müteakip % 50'si mahalline gönderilebilecektir.

6 bloğun 1997 yılında bitirilerek hizmet sunulması için yukarıda belirtilen ödeneklere ek olarak 300 000 000 000 TL ek ödeneye ihtiyaç bulunduğu belirlenmiş olup, 13.5.1997 gün ve 2592 sayılı yazımızla Adalet Bakanlığından (Teknik İşler Daire Başkanlığı) bu ödeneğin temin edilerek bütçemize aktarılması talep edilmiştir.

İşin tamamının 1998 yılında bitirilebilmesi için de 1998 Yılı Yatırım Teklif Programımızla Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığına teklifte bulunulacaktır.

Bilgilerinize arz ederim.

Cevat Ayhan
Bayındırlık ve İskân Bakanı

14, — Kırklareli Milletvekili İrfan Gürpınar'ın, Kırklareli'nde sınır ticaretine izin verilip ve-
rilmeyeceğine ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Ayfer Yılmaz'ın yazılı cevabı (7/2768)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Devlet Bakanı Sayın Ayfer Yılmaz tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını müsaadelerinize arz ederim.

Saygılarımla.

13.5.1997

İrfan Gürpınar
Kırklareli

Bulgaristan ile ülkemizin arasında Sınır Ticareti yapılmasına ilişkin kararın yürürlüğe konulması 31.1.1997 tarihinde Bakanlar Kurulunca kararlaştırılmıştır. Bu karar kapsamında ise sınır ticareti ile Edirne İlinin ihtiyaçlarının karşılanması ve yapılacak ihracaat sayesinde de bu ilde sınıf ve ticarî gelişmenin sağlanmasının amaçlandığı ifade edilmektedir.

Oysa bilindiği gibi Kırklareli İli de bir sınır kentimizdir. Ve Bulgaristan ile Dereköy Gümrük Kapısından ilişki içersindedir. Ayrıca ekonomik açıdan ilgiye ve desteğe ihtiyacı vardır.

Bu nedenle;

1. Bakanlar Kurulunun sözkonusu kararı çerçevesinde ihtiyaçlarının karşılanması, sınıf ve ticarî gelişmesinin sağlanması yönünden neden Kırklareli'ye Sınır Ticareti için yer verilmemiştir?

2. Dış Ticareten sorumlu Devlet Bakanlığı yapılan bir yanlış düzeltmek ya da eksik bir karar tamamlamak için herhangi bir girişimde bulunmuş mudur? Bulunmadıysa neden bulunmamıştır?

3. Dereköy kapasının canlılığını artıracak, Kapıkule'nin iş yükünü azaltacak, aynı zamanda Kırklareli ve ilçeleri için de yeni bir aktivite yaratacak ek bir karar için yeni bir çalışma içine girmeyi düşünecek midir?

4. Sınır ticareti açısından aynı imkânlarla sahip ve birbirine bitişik iki ilimizden Edirne'ye sınır ticareti yapılmasının tanınması, Kırklareli İline bu imkânın tanınmaması bir ayrıcalık ve imtiyazlı bir davranış değil midir? Kırklareli İline karşı bu şekilde davranışımızın altında siyasi düşünce var mıdır? Yoksa, böyle bir ayrımı ne şekilde izah ediyorsunuz?

T.C.

Başbakanlık

Dış Ticaret Müsteşarlığı

İhracat Genel Müdürlüğü

Sayı : İHR.IV.01/106-28751

6.6.1997

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Genel Sekreterliğine

(Kanun ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

Makamlarından alınan 22.5.1997 tarih ve 7/2768-6760/18467 sayılı yazı ekinde yer alan; Kırklareli Milletvekili İrfan Gürpınar'ın; Bakanlığımıza tevcih ettiği yazılı soru önergesine açıklık getiren bilgi notunun bir örneği ekte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Afer Yılmaz
Devlet Bakanı

3.6.1997

Kırklareli Milletvekili Sn. İrfan Gürpınar'ın Devlet Bakanı Sayın Ayfer Yılmaz'a Tevcih
Ettiği Soru Önergesine Getirilen Açıklamalar

Malûmları olduğu üzere, ülkemiz ile AB arasında 1.1.1996 tarihi itibarıyla gerçekleşen gümrük birliğine hukukî baz teşkil eden 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararının 26-2 (b) maddesi hükümü uyarınca, 31 Ocak 1996 tarih ve 22540 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 96/7782 sayılı "Sınır Ticaretinin Düzenlenmesine İlişkin Karar" yayımlanmış ve sınır ticaretinin kapsamı daraltılarak komşu il statüsü sona erdirilmiş ve kıyı ticareti uygulamasına son verilmiştir.

Diğer taraftan, Edirne Valiliğinin 22.5.1996 tarih ve 2022 sayılı yazısında; illerindeki mevcut sanayii yatırımlarının Edirne'nin öncelikli iller arasında yer aldığı 1969-76 yılları arasında gerçekleştiği, bu kapsamdan çıkarılmasından sonra ise sanayii yatırımlarının durma noktasına geldiği, buna ilaveten, Yunanistan'dan bölgeye alışveriş maksadıyla gelen turist sayısındaki son yıllardaki düşüşün de etkisiyle olumsuzlukların daha da büyüdüğü ifade edilerek, bölgedeki ticarî aktivitenin yeniden canlandırılması, istihdam imkânlarının artırılarak işsizlik sorununa çözüm bulunması ile sosyal ve ekonomik düzeyin yükseltilmesini teminen Edirne İlinin sınır ticareti yapılan iller kapsamına alınması talep edilmiştir.

Ayrıca, TOBB'dan alınan 3.10.1996 tarih ve 25533 sayılı yazıda, Edirne İlinin sınır ticareti yapılabilecek iller kapsamına alınması yönündeki talep yinelenmiştir.

Ekonomik ve sosyal açıdan az gelmiş yörelerde uygulama imkânı bulunan ve uluslararası normlara da uygun olmak üzere uygulana gelmiş sınır ve kıyı ticaretinden amaç, bu yörelerin ekonomik ve ticarî yapısını güçlendirmek, dış ticaret bağlantılarını tesis etmektir.

Bu cümleden olmak üzere, bilgi ve deneyim altyapısına sahip Edirne İlinde sınır ticareti uygulaması başlatılmasının,

- Edirne İlinin ve dolayısıyla bölgenin ekonomik yapısının geliştirilmesi,
- Bölge esnafının içinde bulunduğu ekonomik darboğazın aşılması,
- Bölgede yeni istihdam imkânları yaratılması,
- Komşu ülke Bulgaristan ile ülkemiz arasındaki ticarî ilişkilerin daha da geliştirilmesi,

açısından yararlı olacağı düşüncesiyle söz konusu talepler de dikkate alınarak mezkûr Karar ile paralellik arz eden 97/9113 sayılı Karar 19.3.1997 tarihli Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiş bulunmaktadır.

Yukarıdaki izahat çerçevesinde; Edirne İlinin sınır ticaretine açılması siyasî mülahazalarla değil, tamamen teknik ve ekonomik gerekçeler ve değerlendirmeler çerçevesinde gerçekleşmiştir.

Bu itibarla, Kırklareli'nin de sınır ticaretine açılabilmesi için adigeçen il valiliğince hazırlanacak kapsamlı bir rapor ile söz konusu ilin sınır ticaretine açılmasının bahsekonu il halkına ve ekonomisine katkılarının dile getirilmesi halinde keyfiyet öncelikle Dış Ticaret Müsteşarlığınca teknik bazda incelenerek, nihai aşamada söz konusu ilimiz açısından fayda sağlayacağı kanaatine varılması halinde, Bakanlığımızca bu hususta hazırlanacak Bakanlar Kurulu Karar Taslağı ivedilikle hükümet düzeyinde değerlendirilebilecektir.

Sonuç olarak, Kırklareli İlinin sınır ticaretine açılmasını teminen yukarıda belirtilen hazırlık ve başvuruların yapılması halinde, keyfiyet incelenip sonuçlandırılacaktır.

15. - Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, Flash TV'nin kablolu yayından çıkarılması-na ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Ulaştırma Bakanı Ömer Barutçu'nun yazılı cevabı (7/2780)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıda belirtilen sorularımın yazılı olarak cevaplandırılması isteğiyle Başbakan'a yöneltilmesini saygılarımla arz ve talep ederim.

5.5.1997

Ertuğrul Yalçınbayır
Bursa

Sorular :

1. Flash TV A.Ş.'ye ait Flash TV Kablolu dağıtım sistemindeki yayınlarının durdurulmasına ilişkin Türk Telekom A.Ş. tarafından tesis edilen işlemin Ankara 1 Nolu İdare Mahkemesinin 13.5.1997 gün ve 1997/457 sayılı E. kararı ile yürütülmesinin durdurulmasına karar verilmiştir.

Karar 14.5.1997 günü Davalı Türk Telekom A.Ş.'ye tebliğ edilmiştir.

Anılan mahkeme kararının yerine getirilmesi ve Kablolu yayının devamı için ne işlem yapılmıştır.

Apaçık hukuka aykırı kararı alan ve uygulamaya koyan görevliler hakkında ne gibi adli ve idarî tahkikat yapılmıştır.

2. Ulaştırma Bakanlığı Telsiz Genel Müdürlüğünce Flash TV'ye yönelik olarak apaçık hukuka aykırı olduğu yetkisiz makam tarafından tesis edildiği anlaşılan işlem sebebiyle ilgililer hakkında herhangi bir adli ve idarî işlem yapılacak mıdır?

Hukuka aykırı olarak yapılan işlemin geri alınması düşünülmekte midir?

3. Özerk ve tarafsız kurum olan RTÜK, Türk Telekom A.Ş. ve Telsiz Genel Müdürlüğünün işlemleri hakkında neler yapılmıştır?

T.C.

Ulaştırma Bakanlığı

Araştırma Planlama ve Koordinasyon

Kurulu Başkanlığı

6.6.1997

Sayı : B.11.0.APK.0.10.01.21.E/839-10833

Konu : Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın
yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Devlet Bakanlığının 2.6.1997 gün ve B.02.0.0010/03140 sayılı yazısı.

Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın Sayın Başbakanımıza yönelttiği 7/2780-6803 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Ömer Barutçu
Ulaştırma Bakanı

Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın Yazılı Soru Önergesi ve Cevabı

Sorular :

1. Flash TV A.Ş.'ye ait Flash TV Kablolu dağıtım sistemindeki yayınlarının durdurulmasına ilişkin Türk Telekom A.Ş. tarafından tesis edilen işlemin Ankara 1 Nolu İdare Mahkemesinin 13.5.1997 gün ve 1997/457 sayılı E. kararı ile yürütülmesinin durdurulmasına karar verilmiştir.

Karar 14.5.1997 günü Davalı Türk Telekom A.Ş.'ye tebliğ edilmiştir.

Anılan mahkeme kararının yerine getirilmesi ve kablolu yayının devamı için ne işlem yapılmıştır.

Apaçık hukuka aykırı kararı alan ve uygulamaya koyan görevliler hakkında ne gibi adli ve idari tahkikat yapılmıştır.

2. Ulaştırma Bakanlığı Telsiz Genel Müdürlüğüne Flash TV'ye yönelik olarak apaçık hukuka aykırı olduğu yetkisiz makam tarafından tesis edildiği anlaşılan işlem sebebiyle ilgililer hakkında herhangi bir adli ve idari işlem yapılacaktır?

Hukuka aykırı olarak yapılan işlemin geri alınması düşülmekte midir?

3. Özerk ve tarafsız kurum olan RTÜK, Türk Telekom A.Ş. ve Telsiz Genel Müdürlüğünün işlemleri hakkında neler yapılmıştır?

Cevap :

Flash TV tarafından kullanılan up-link ve radyolink teçhizatının, 2813 sayılı Telsiz Kanununa aykırı olarak kullanıldığına Telsiz Genel Müdürlüğü tarafından Türk Telekom'a bildirilmesi ve buna istinaden işlem tesis etmesi üzerine, davacının söz konusu eyleminin; Telekomünikasyon tesislerini Devlet adına tekel olarak kurup işletme yetkisini Türk Telekom'a veren 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu ve 3984 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanuna istinaden yürürlüğe konulan Radyo ve Televizyon Yayın İzni ve Lisans Yönetmeliğinin 28/a ve 28/d maddelerini ihlâl etmesi nedeniyle Flash TV adına Göktuğ Elektronik Yay. San. Tic. İşl. A.Ş. ile Türk Telekom arasında 28.3.1996 tarihinde imzalanmış bulunan Türk Telekom Kablo TV Dağıtım Şebekesi üzerinden iletilecek Radyo ve Televizyon Yayınlarına ilişkin sözleşmenin, "Televizyon ve Radyo Yayıncılığı ile ilgili olarak T.C. Anayasasının ilgili hükümleri ile konu ile ilgili Kanun; Yönetmelik, Tüzük, Yönerge, vb. öngörülen genel mevzuat ile bu sözleşmenin 4 üncü maddesinde belirtilen hususlara aykırı yayın faaliyetinde bulunulması halinde iletim imkânı Türk Telekom tarafından derhal iptal edilerek sözleşme fesh edilecektir. Konu ile ilgili T.C. Anayasası hükümleri ile, diğer Kanun hükümleri saklıdır." hükmünü ihtiva eden 10/1 inci maddesine göre Flash TV yayının kablo TV Dağıtım Şebekesinden iletilmemesi hususunda gereken teknik tedbirler alınmıştır.

Konu ile ilgili olarak Flash TV Göktuğ Elektronik Yayıncılık San.Tic.İşl.A.Ş. tarafından Türk Telekom aleyhine Ankara 1 inci İdare Mahkemesinde yürütmenin durdurulması talepli olarak iptal davası açılmış, 13.5.1997 gün ve E.1997/457 sayılı kararla yürütmenin durdurulmasına karar verilmiştir.

2577 sayılı İdare Yargılama Usulü Kanununun 27 nci maddesinin 6 ncı bendinde; yürütmenin durdurulması işlemleri hakkında verilen kararlara, kararın tebliğini izleyen günden itibaren 7 gün içinde itiraz edilebileceği, 28 nci maddesinde de; yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararların icaplarına göre idarenin, gecikmeksizin işlem tesis etmeye veya eylemde bulunmaya mecbur olduğu ve bu sürenin hiçbir şekilde kararın idareye tebliğinden başlayarak otuz günü geçmeyeceği hükme bağlanmış bulunmaktadır.

Yukarıda belirtildiği üzere, anılan karara, tebliğinden itibaren 7 gün içerisinde itiraz edilmesi mümkün iken, konunun özelliği gözetilerek 14.5.1997 tarihinde tebellüğ edilen yürütmenin durdurulması kararına 16.5.1997 tarihinde itiraz edilmiştir.

Yapılan tüm işlemler Kanun, Tüzük ve Yönetmeliklere uygun olarak gerçekleştirilmiştir.

16. — Gaziantep Milletvekili Mustafa R. Taşar'ın, Gaziantep İlinin elektrik trafosu ihtiyacına ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı M. Recai Kutan'ın yazılı cevabı (7/2781)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorunun, Sayın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunda delaletlerinizi arz ederim.

Mustafa R. Taşar
Gaziantep

Soru : Hızla gelişen Gaziantep'te, artan nüfus ve hızlı sanayileşmeye paralel olarak mevcut elektrik trafoları yeterli gelmemektedir. Gaziantep İl Merkezinde 2x150 MVA'lık 2 adet trafodan, 1 adet 150 MVA'lık trafonun, 1997 yılı içerisinde 250 MVA trafo ile değiştirilmesi gerekmektedir. 2x50 MVA'lık trafodan 1x50 MVA'lık bir trafonun, 100 MVA'lık trafo ile değiştirilmesi gerekmektedir. Yine Gaziantep İl merkezindeki 2x50 MVA'lık trafodan birisinin 100 MVA'ya dönüştürülmesi gerekmektedir. Ayrıca, 1993 yılı TEDAŞ Müesseses Müdürlüğü Master Projesinde bulunan Gaziantep V Trafo Merkezinin de programa alınması, Gaziantep ve Gaziantep Sanayisi'nin rahatlaması açısından önem taşımaktadır. Bakanlık olarak bu konulardaki çalışmalarınız ve gerçekleştirme hedefleri nelerdir?

T.C.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon
Kurulu Başkanlığı

9.6.1997

Sayı : B.15.0.APK.0.23.300-807-8586

Konu : Yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : TBMM Başkanlığının 22.5.1997 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/2781-6804/18556 sayılı yazınız.

Gaziantep Milletvekili Sayın Mustafa R. Taşar'ın tarafıma tevcih ettiği ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereğince cevaplandırılması istenen 7/2781 esas no.lu yazılı soru önergesi ile ilgili bilgiler hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

M.Recai Kutan
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

Gaziantep Milletvekili Sayın Mustafa R. Taşar'ın Yazılı Soru Önergesi

(7/2781-6804)

Soru :

Hızla gelişen Gaziantep'te, artan nüfus ve hızlı sanayileşmeye paralel olarak mevcut elektrik trafoları yeterli gelmemektedir. Gaziantep İl Merkezi'nde 2x150 MVA'LIK 2 adet trafodan, 1 adet 150 MVA'lık trafonun, 1997 yılı içerisinde 250 MVA trafo ile değiştirilmesi gerekmektedir. 2x50 MVA'lık trafodan 1x50 MVA'lık trafonun, 100 MVA'lık trafo ile değiştirilmesi gerekmektedir. Yine Gaziantep İl merkezindeki 2x50 MVA'lık trafodan birisinin 100 MVA'ya dönüştürülmesi gerekmektedir. Ayrıca, 1993 yılı TEDAŞ Müesseses Müdürlüğü Master Projesi'nde bulunan Gaziantep V Trafo Merkezi'nin de programa alınması, Gaziantep ve Gaziantep Sanayisi'nin rahatlaması açısından önem taşımaktadır. Bakanlık olarak bu konulardaki çalışmalarınız ve gerçekleştirme hedefleri nelerdir?

Cevap :

Gaziantep il merkezinin mevcut trafolarında güç yükseltilmesi ve ilave trafo tesis amaçlı TE-AŞ Genel Müdürlüğü 1997 Yılı Yatırım Programında üç proje bulunmakta olup, bu projeler ile ilgili yürütülen çalışmaların son durumları aşağıdaki gibidir :

- "Gaziantep 380 Trafo Merkezi'ne Ototrafosu İlavesi" projesi için ihaleye çıkmış olup, 12.6.1997 tarihinde ihale teklifleri alınacaktır. 1998 yılının yaz aylarında bitmesi planlanmakta olan söz konusu projenin kapsamında; öngerede belirtildiği gibi trafo değişikliği değil, 250 MVA'lık bir ototrafo ilavesi gerçekleştirilecektir.

- "Gaziantep IV üncü TM" projesi, ihale edilmiş ve 4.2.1997 tarihinde sözleşmesi imzalanmıştır. Sözleşmesine göre işin bitiş süresi 13 ay olup, Mart 1998 ayında bitirilmesi programlanmıştır.

- Gaziantep II nci ve Gaziantep III üncü Trafo Merkezlerinde 100 MVA'lık trafo değişiklikleri projesinde ise; Gaziantep II için 100 MVA'lık trafo Gaziantep'e nakledilmiş olup, Haziran 1997 ayı sonuna kadar montajının bitirilmesine çalışılmaktadır. Bilahare Gaziantep III trafosu da gönderilerek servise alınmasına çalışılacaktır.

Gaziantep İlindeki mevcut ve tesis edilmekte olan dört adet trafo merkezindeki güç artırımı veya trafo ilavesi yönündeki çalışmalara paralel olarak, bu merkezler arasında yük aktarmalarını temin edecek dağıtım hatları, iki grup halinde ihale edilen şehir şebekesi projesi kapsamında TEDAŞ Genel Müdürlüğü tarafından yaptırılmaktadır.

Bu projelerin gerçekleştirilmesi ile birlikte yakın gelecekte başka trafo merkezlerine gerek olmayacağı düşünülmekte olup, dağıtım hatlarının da tamamlanması ile, ihtiyacın karşılanmasında ve şehrin beslenmesinde herhangi bir enerji darboğazı olmayacaktır. Diğer taraftan, mevcut Gaziantep II, Gaziantep III ve tesisi devam etmekte olan Gaziantep IV Trafo Merkezlerinin kapasiteleri, ileriki yıllarda talebe göre iki veya üç katına çıkarılabilecektir.

Gaziantep şehir şebekesi projesi 20 yıllık ihtiyaca cevap verecek şekilde hazırlanmış olup, bu gün için öngörülen tesis ve tevsiatlar çerçevesinde, şehrin gelişmesine bağlı olarak beşinci bir merkezin tesisine gerek duyulmamaktadır.

